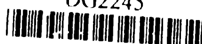
KRISTIAN VAN RAM KAWNG ZAWH THU

by John Bunyan

KRISTIAN VAN RAM KAWNG ZAWHTHU

"The Pilgrim's Progress"

Letlingtu : Pastor Chuautera

17th Edition 1990
20,000 Copies

PRINTED AT IMPRESIVE IMPRESSION BY SAMIR KUMAR GHOSH, AND ARUN KUMAR DUTT
19, S. N. BANERJEE ROAD, CALCUTTA - 13

KRISTIAN VAN RAM KAWNG ZAWH THU

"The Pilgrim's Progress"

LETLINGTU : PASTOR CHUAUTERA

Published by the Literature Committee
Baptist Church of Mizoram, Serkawn.

CHHUAHTU THUHMA

Bible tih lovah chuan, 'Kristian Vânram kawngzawh' bu hi, khawvêl a lehkhabu darhzau ber leh ṭawng chi hranga lehlin tam ber a ni ṭhin a. Hmânlai lehkhabu nimahsela, zirtîr ṭha tak, mi ṃâwl ber tân pawha hriat awlsam anih avâng hian, mi tam takin an ngaina reh thei lo a ni. He lehkhabu hi, Pastor Chuauteran, kum 1910-ah a letling a. Vawinni thlengin, a Mizo ṭawng kau chheh leh a thu hman hi, Mizo lekhabu dangte zîngah pawh a mawi ber pâwl an la tling a. Mi pakhat kutchhuakah chuan chhuanawm tak pawh a ni.

He lekhabu ziaktu, John Bunyan-a hian, a hun lai a miten kristian sakhua an lo vawn dân tlângpuite, ama nun ngei aṭanga, pathian chanchin tha thutak a lo man chhuah a, kristian nun tlângpui kalhmang a hmuh dân atangtein he lehkhabu hi a ziak a ni deuh ber a. A chhiartuten, a ziaktupain a lo ziakna dinhmun kan hriatpui a, chiang zâwk a, a bu chhûng thu kan hriatfiah theih nân, Pu, Sailiana Sailo leh Upa K.L.Vânngaia-ten, John Bunyan-a chanchin tlêm a bua an lo tilang ve hi a lâwmawm hle a ni. Tin, a ziaktupain, he lehkhabu hi, Bible behchhana a lo ziak dân, chhiartuten kan hmuhpui theihna tûr a, a sâpṭawng bu a mi, Bible châng (reference) taima tak a an lo dah tel hi, mi tam takin, an chhawr ṭangkai êm êm a. A buaipuitute chungah pawh lâwmthu ka sawi duh a ni.

Tûnah hian, he lehkhabu hi, vawi 14-kan chhutna a lo ni ta a. A chhiartute tân, chhiar a awlsam zâwkna tûr leh a bua chhut sual palhte pawh siamṭhat a ṭul avângin, a hmaa mi aiin tûn a mi hi a chhut pawh a fiah fai ṭha ta zâwk a. A chhiarṭu zawng zawngten, he lehkhabu aṭangin Pathian malsâwmna in dawn ṭheuh nân, Lalpan malsâwm che u rawh se.

P. L. Lianzuala
Secretary
Baptist Literature
Committee, Serkawn.

Dated Serkawn, 13th Oct. 88.

THUHMAHRUAI

John Bunyan-a Kristian Vân ram Kawng Zawh ziaktu hi Bedford kianga Elstow khuaah kum 1628 khân a lo piang a. Chu lai hunah chuan an ramah suahsualna a punlun nasa êm êm a. Kum 1199 lai vêl khân a pipute chu Bedford khuaah an awm ṭan a. A pa Thomas Bunyan-a chu bêl pawp thawmtu, dâr chhûn lam thiam mi a ni a; a nû chu Margaret Bently-i a ni. Chutih lala mi rethei fate lehkha zir ang chu a zir ve a. Sikulah an ûr a, ziak leh chhiar thiam chauh chuan a zir ve a; amaherawhchu naupang thatchhe tak a ni a. ânchhe lawh leh chhechham leh dâwt sawi leh Pathian sawichhiatah a rualpuite zîngah amah tluk an awm mang lo. A tleirawl hma deuh chuan hlauhna chauh amah thurlun theitu a ni a. Chhûnah chuan thinur lo thleng tûr ngaihtuaha hlauh ut ut châng a nei a; zânah mumang hlauhawm pui puite a mang bawk ṭhîn a. A châng chuan ramhuaihovin amah lo hnûk dâwr dâwrte hian a hria a, a châng leh ni hnuhnûng lo thlenga thil hlauhawn tak tak a chunga lo thleng dâwnte hian a hria a.

A lo upat deuh hnu chuan a rilru a lo sak ta tial tial a, mak taka thih a pumpelhnate pawh chuan amah a tidanglam chuang lo va. Vawi hnih tuiah a tlahlum ṭhelh a; tin, Charles I lal lala mipui leh lal pâwl indonaah chuan sipaiah kum hnih lai a ṭang ve a. Leicester khaw hualnaah a tel a, a santiri dinpui chu a lûah an kâp tlang a, a thi nghal bawk a. Kum 1645-ah indona chu a lo reh a, John Bunyan-a chu Elstow khuaah a kir leh ta a.

Kum 23 a nihin nupui zaidam leh sakhaw mi tak mai, a hming Mary chu a nei a, Elstow khuaah chuan chhûngkua an lo din ṭan ve ta a. Ama sawi dânin an rethei dûn êm êm a, chaw ei thlêng leh thîrfian tak ngial pawh an nei lo va. A nupui erawh chuan a pa thihsan lehkhabu pahnih **'Mi mâwl tâna Vân Kawng'** tih leh **'Sakhaw ngaihsak mi inhman Dân'**

tih hi a chhawm a. Chûng lehkhabute chu an nupa chuan an chhiar dûn ṭhîn a, a nupui chuan, a pain nun dân thiang hlim taka a nunziate a hrilh thîn a. Chûng aṭang chuan rilruah insiam ṭhat duhna tak tak a lo nei ṭan ta a. Mahse, pâwnlângah chauh a insiam ṭha a, a thinlung a la danglam tak tak lo va a nun dân sual pawh a la sim chuang lo.

Nakin deuhvah chuan Bible a lo chhiar ṭan ve ta a; ni khat chu Chawlhni bawhchhiat thu sermon a ngaithla a, chawhnua a awm mai mai lai chuan rorêlna lo thleng tûr chu a rilruah a khat hle a ni ang, a lo hlau ta êm êm mai a. Vân aṭangin awin, "I sualte kalsanin vânah i kal ang nge, i sualte neiin hrem hmunah i kal dâwn?" ti hian a hria a. Mi sual tak a nih chu a thinlungah a lo lang nghâl uar a, mahse ngaihdam leh vân rama kal dîl chu tlai lutukin a hria a, rilru hah tak chungin inkhêl tûrin a kal leh ta a.

Ni khat chu Bedford kawtthlêra in pakhat kawngka bulah hian nu pathum hi an lo ti ti a hmu a. A va pan hnai a, Pathian thu leh an thinlunga hna a thawh dânte an lo sawiho a ni a. An ti ti aṭang chuan sakhaw tak takah chuan thil hlu tak eng emaw, a la chan ve loh a awm a ni tih a lo hre ta a. An thusawi chu a theihngilh thei ngai tawh lo va chuta tang chuan mi ṭawng tlahawlh tak tak a pâwl ṭhîn chu bânsanin Pathian ngaihsak mite pâwl a tum ve ṭan ta a ni. Chutianga kristian ṭha tak takte a kawmna aṭang chuan a nun sual **Boralna khua** chu kalsanin **Lungngaihna chirhdup** pawh dai kaiin, Kraws bulah a thinlung sual ritphurh a lo hnutchhiah ta a, Kristian, Vân ram kawng zawhtu ropui tak pakhat a lo ni ta a ni.

Kum 1653-ah Bedford khuaa pastor John Gifford-a nên an lo inhmêlhriat a, chu mi kum chuan Gifford-a chuan Ouse luiah baptisma a chantîr a, Baptist kohhranah lawmluh a lo ni ve ta a. Chhandamtu a lo chhar tâka chu mi dangte pawh a lo hriattîr ve ṭan ta a ni. A thinlunga Pathian khawngaihna leh zahngaihna a hriat chu sawi lovin a awm thei ta lo va, hre thiam se chuan choâkte lam hi hrilh zêl mai

a duh a ni. A thu sawi pawhin mi a hip hle a, rei lo têah Bedford chhheh vêla mi tam tak a thusawi ngaithla tûrin an lo pungkhâwm ṭan ta a.

Mahse hun khirh tak mai a lo thleng dâwn a, a sakhua avângin nasa taka a tuar a lo tûl dâwn ta.

Chutih lai vêl chuan a nupui Mary chuan an fa tê tê pali nên chuan a thih san ta a. An fa upa ber chu Mary a ni a. mitdel a ni. Elstow aṭangin St. Cuthbert's Street-ah a insawn ta a. Kum khat hnu chuan an fate nu tûr chu a zawng leh ta a. Elizabeti a nei a, a thlang fuh hle nghê nghê a, ani hi a lung in tân chhûng leh a chhuah hnu pawha hmangaih taka enkawltu a ni. Kum 1655 leh 1660 inkâr chhûng chuan Bedford chhheh vêlah chuan thu a hril ṭhîn a. November 12, 1660 chuan Harlington bula khaw te Samsell an tihah thu sawi tûrin a kal a. An inkhâwmna tûr in neitupa chuan, "Thil hlauhawm a awm e, tlânbo rih mai rawh," tiin a hrilhru a. Mahse John Bunyan-a chuan hlauhawm lo lan ve leha han tlânchhiat mai chu a duh awzawng lo mai a, a thu sawi lai chuan Police-in an rawn man ta a. Bedford khaw tan inah an khung ta a. A nupui chuan a theihtawpin rorêltute hnênah a chhuahna tûrin a bei a, mahse a hlawhtling lo. Kum 12 lai a tâng a, a nupui chuan ni tin a theih anga ṭhain chaw a siam sak a, a fanu mitdel tê khân tan inah a han hlan ṭhîn. A tân lai thu chu hetiang hian a ziak, "Engkim Pathian kutah ka hlân a, tân in chhûng ka luh chinah Pathian chu ka kiangah a awm tlat tih ka hria a, tûn ang rêng rêngin Lal Isua hi a taktak a nih ka la hre ngai lo," tiin. Tân inah chuan hêng lehkhabute hi a ziak: **Fianrial Hlawkzia, Thlarauva Tawngṭai, Kristian Chetzia, Khawpui Thianghlim, Mitthi Thawhlehna leh Khawngaihna Luang liam-te** hi. Lehkhabu dang pawh tê deuh chu tam tak a ziak bawk.

Kum 1672-ah chuan tan in atangin a lo chhuak a, thuhril phalna licence a dîl a, pêk a ni a. A awmna kohhran chuan an pastor atân an lo thlang ta a. Pastor a nih aṭanga kum thum lekah chuan a thuhril phalna chu an chhuhsak a,

amah pawh an man leh ta a. A chungchâng an ngaituah a, Bedford Bridge tân inah thla ruk tâng tûrin an ruat leh ta a. Chuta a tân lai chuan a lehkhabu hmingthang tak **Kristian Vân Ram kawng Zawh** hi a lo ziak ta a ni. Kum 1678 khân a bua chhuah a ni a, Then Hnihna (Kristiana nupui leh a fate kal ve thu) erawh chu 1685 kumah a bua chhuah a ni ve chauh. A dam laiin vawi 11 lai chhût nawn a ni a, copy 100,000 lai hralh a ni.

Tân in aṭanga a chhuah hnu chuan Bedford khuaah pastor niin kum 15 rawng a bâwl a, Pathian Thuhrilh leh ziakin a-nun chu ṭangkai takin a hmang tâwp a ni. A thih hma kum sâwm chu a hun ṭha ber tih theih a ni awm e. Thu hril tûra sâwm a hlawh hle mai a, London khawpuiah te. Leicester kahwpuiahte pawh an sâwm thin. Sakhaw zalênna duhtute zîngah ṭhian ṭha tak tak a nei a, pakhat chu London khawpuia Lord Mayor Sir John Shorter a ni. Khawpui lianahte thu hrilin sâwm ngun hle mah se Bedford khuaa kohhran tân chuan rinawm takin a thawk a. August 1688 chuan London khuaah thu hril tûrin a kal a, a kal pah chuan thil pawimawh tak tih tûr a neih avângin Reading a tlawh pah a. John Bunyan-a te thenawmma tlangvâl pakhat Reading khuaa a pa nên an inhau vak mai a, a thinrim chuan tuithlâr a tum a. Chu tlangvâl chuan a pa nêna an kâra remna siam tûrin Bunyan-a chu a ngên a, chu mi ti tûr chuan a kal a ni. A pa chu theih tâwpin a va bei a, remna pawh chu a siam thei ta a. Chu mi hnu chuan Reading khuaah chuan thu a sawi a, a sawi zawhin sakawr chunga chuangin Londona pan ta a, a lehkhabu ziak hnuhnûng ber manuscript Inthawina Pawm tlâk a tih chu a chhuahtute hnêna pêk tumin a keng a. Mêl 40 zet chu thli leh ruahpui hnuaiah a kal a, a huh zawr hnêp a, a thlen in a va thlen chuan dam lo a ni tawh a. A thlen in pa John Studwick-a chuan khumah a muttîr a, a enkawl nghal vat a. Pathian ni chuan thu sawi tûr a ni a, a la chau hle chungin a tumna chuan a tichak a. August ni 19 chuan. 'Thisen hrin an ni lo va, tisa

duhzâwnga hrin an ni hek lo. Pathian hrin an ni zâwk e tih châng thlana hmangin sermon ropui tak a sawi a. Inkhawm bân chuan a thlen inah khuma a mut leh nghal a ṭul ta a. Thawhlehni chuan a khawsik a lo na ta hle mai a, a lo zual zêl a, August ni 31, 1688 chuan khawvêl natna leh tân in hrehawmte tuar tawh lo tûrin thihna lui a lo dai kai ta a , a Ĉhatuan vân in a lo thleng ta a ni. A thlen in pa, a ṭhian ṭha tak John Studwick-an an chhûngkaw inphûmna atâna a lo reserve Bunhill Fields-ah chuan a taksa chu zah takin an zalh ta a ni

Kum 60 chang chang a dam a, chu mi chhûng chuan lehkhabu 60 lai a ziak a, chûng zînga a lâr ber pathumte chu Khawngaihna luangliam te, Indona Thianghlim te, Kristian Vân ram kawng Zawh-te hi an ni. Chûng pathumte zînga lâr zual chu Kristian Vân ram Kawng Zawh hi a ni. Ama dam lai ngei pawhin a lârin a hmingthang hman hle tih kan sawi tawh a, a thih hnu pawhin a thu zirtîr a dik leh a ngaihnawm êm avângin miten an lo ngaina ta zêl a, mi thiam sângte pawhin an ngaisâng êm êm a ni. Khawvêl ṭawng chi hrang tam taka lehlin a ni a, Kristian missionary-te chuan an kalna apiangah an keng darh a. Bible tih lohvah chuan lehlin leh tih darh zau ber a ni. Tûnah chuan ṭawng hrang 147 a lehlin a ni a, chûng ṭawng zînga tam tak chu John Bunyan-a dam laia sâphovin a awm tih an hriat lohte a ni. Tûn thleng hian kawvêl hmun tinah hnam hrang leh ṭawng hrang tam tak hmangte hnênah thu a la sawi ta zêl a ni. Mizo ṭawnga a bu kan neihna pawh kum 70 aia tam a lo ni ta. Khawvêl dang zêlah awm mah ila, mihring nun hi a danglam thei tak tak lo va, chuvângin a thuchah hi a hlui tak tak thei dâwn lo va, ṭhangthar lo la awm zêl tûr tân pawh a la pawimawh reng a ni.

KRISTIAN VAN RAM KAWNG
ZAWH THU
BUNG I

He mi khawvêla ka vah ka vah laiin khawii hmun emaw pûk awmna ka va thleng a, chutah chuan ka han muhîl a; tin, chuta ka muthilh lai chuan mumang ka lo nei ta a. Ka mumangah chuan mi pakhat puan chhe tak sina a in lam chu hawisan renga dingin ka hmu a. Chu mi chuan lehkhabu pakhat hi a keng a, a hnungzângah chuan phur rit tak hi a phur bawk a. (Isaia 64:6; Lk.14:33, Sam 38:4), Tin, ka en reng a, a lehkhabu chu a keu va, a han chhiar a; tin, a han chhiar chuan a ṭap a, a khûr a; chutichuan a ngawi hle hle thei ta lo va. "Engtinnge ka tih tak ang?" tiin lungngai takin a ṭap ta chiam mai a. (T.T.2:37; 16:30; Habakuka 1:2,3).

Chutichuan lungngai takin a in lamah a haw leh ta a. A lungngaihna chu a nupui leh fate hriat theih loh nân a inthup hrâm hrâm a. Nimahsela, a lungngaihna chu a lo nasat deuh deuh avângin a inthup rei thei ta lo va, chutichuan a nupui leh a fate hnênah chuan, "Aw, ka nupui leh ka fa duh tak te u, kei, in mi duh tak hian phur rit tak ka phur a, chu mi avâng chuan ka boral dâwn a ni. Chu lo rêngah pawh he mi kan khua hi vân aṭangin meiin a, rawn kâng chhe vek ang tih miin min hrilh a, chu mi hlauhawm tak chuan nangni ka fa duh tak te, ka nupui nên keimah chawp hian min tiboral vek ang, a pumpelhna kan hmuha kan him theih mial nghal loh chuan," a ti a.

Chutichuan, a laîchînte chu an mangang a; chung-a thu sawite chu a dik ang tih an rin vânga mangang zawng an ni lo va, thil ṭha lo engemaw a zâwl a ni ang tih an rin avânga mangang an ni zâwk a. Khuaṭe pawh a lo thim dâwn tawh a, chutichuan muhîl sela a reh deuh ang e, tih an rin avângin an

muttîr ta thuai a. Nimahsela, zânah pawh chuan chhûn ang bawkin a lungngai a, muthilh ahnêkin lungngai rûm leh khûrin a ṭap zankhua zâwk a. Khua a lo vâr chuan eng angin nge a awm tih an zâwt a, ani chuan a zual deuh deuh zâwk tih a hrilh a. Tin, an hnênah chuan a lungngaihna thute chu a sawi leh a, nimahsela an rilru an tikhauh ta tlat a. Tin, anni chuan tihnawmnah leh vînin a reh theih an ring a, chutichuan achângin an nuihsan a, achângin an zîlh a, achângin an thlahthlam dêr ṭhîn a. Chutichuan an tân ṭawngṭai sak tûr leh a lungngaihna tireh tûra dîl tûrin ama pindanahte a kal thîn a. Amah chauh tein phûlah a lêng thîn a; achângin a lehkhabute a chhiar a, achângin a ṭawngṭai a; chutiang chuan ni engemaw zât lai chu a awm a.

Chutia phûla a kal a, a lehkhabu a chhiar lai chuan a rilru a lo mangang ta êm êm mai a, hmâna a tih ang bawk khân "Chhandama ka awm theih nân engtinnge ka tih ang?" (T.T. 16:30,31) tiin a au leh ta chiam a. Tin, tlân tum ni âwm takin a hawi vêl ruai mai a;nimahsela khawi lama tlân tûr nge tih a hriat loh avângin a ding reng a. Chutichuan ka en reng a, mi pakhat a hming Pathianthuhriltua a hnênah chuan a lo kal a, "Engvânging nge i tah?" a ti a Tin, ani chuan, "Ka pu, ka lehkhabu kenah hian thi tûra ruat ka nih leh chumi hnua rorêlnaa kal tûr ka nih ka inhria a. (Heb 9:27, Ezek. 22:14) tin, thihte chu ka ngam si lova, (Job. 19:21,22) rorêl saka awm pawh chu ka zuam bawk hek lo", a ti a. Ṭin, Pathianthuhriltua chuan, "Engahnge thih i duh loh? He khawvêlah hian sual a tam vei nên?" a ti a. Tin, ani chuan, "Ka phurrit phurh hian thlân aia thûk zâwkah min pilpuiin leilâwtah ka tla ang tih ka hlauh vâng a ni; (Isa. 30:33) tin, thih chu ka ngam si loh chuan rorêlnaa kal pawh chu ka ngam chuang si lo, chuta ka kal chûan hrem ka ni ngei dâwn si a, chûng ang chu ka ngaihtuahin ka ṭah a chhuak a, ka ṭap thîn a ni," a ti a. Tin, Pathianthuhriltua chuan," Chutiang chu i awm dân a

nih si chuan engatinge hetia i din reng mai?" a ti a. Ani chuan, "Kalna tûr chuang hre hek lo i, " a ti a. Tin, Pathianthuhriltua chuan lehkhabu a pe a, chutah chuan, "Thinur lo thleng tûr chu tlânsan rawh u," (Mat. 3:7) tih ziak hi a lo chuang a. Chu chu a han chhiar chuan Pathianthuhriltua chu ngun takin a en a, "Khawiah nge ka tlânsan ang," tiin a zâwt a. Tin, ani chuan phûl zau tak lam a kawhhmuh a. "Sâw ta kawngkhâr saw i hmu em?" (Mat. 7:13,14) a ti a. Ani chuan, "Hmu lo," a ti a. "Anih leh sâwta êng saw i hmu em?" (Sâm 110:105; 2. Pet. 1:19) a ti leh a. Ani chuan, "Ka hmu âwm e," a ti a. Chutichuan Pathianthuhriltua chuan, "Sawta êng saw ngun taka enin pan ta la, kawngkhâr i va hmu ang a, chu chu han kik la, i tih tûr chu an lo hrilh ang che," a ti a.

Chutichuan ka mumangah chuan chu mi chu tlân ta chiam hian ka hmu a. A in aṭanga hla mang lo a thlen chuan a nupui leh a faten an lo hria a, kîr leh tûrin an au chiam ṭhîn a; mahsela ani chuan a beng a hup a "Nunna, nunna chatuana nunna," (LK. 14:26) ti chungin a tlân ta zêl a, chutichuan hnunglam hawi duh hauh lovin (Gen. 19:14) a kal tumna lam chu panin a tlân ta zêl zâwk a.

BUNG 2

A kal chu en tûrin a ṭhenawmte pawh chu an lo chhuak bawk a; (Jer. 20:10) chutia a kal lai an hmuh chuan ṭhenkhatin an tihṭhaih a, ṭhenkhat erawh chuan lo kîr leh tûrin an au chiam a. Ṭin, chutianga titute zîngah chuan mi pahnih chuan amah hruai kîr luih an tum a; pakhata hming chu Tihmawha a ni a, pakhat chu Thlêmsama a ni. Chutih lai chuan ani chuan thui tak a lo thleng tawh a; nimahsela anni chuan ûm an tum tlat a. Chutichuan rei lotêah an va ûmpha ta a. Tin, ani chuan, "Ṭhiante u, engtiziaa lo kal ve nge in nih?" a lo ti a. Ṭin, anni chuan,"Kan

hnêna kîr leh tûra thlêm tûr chein," an ti a. Ani chuan, "Chutia tih mai tûr chu a ni lo ve, Boralna khuaah in awm a; chu chu ka pianna khua a ni a, chu khua chu a boral dâwn tih ka hria a; tûn lawkah pawh a ni thei. Engpawh ni se in la thi ngei dâwn a, chuta in thih chuan, thlân aia thûk mei leh kâta alh awmnaah chuan in la awm ang; chutichuan ṭhiante u, ka hnênah lo kal ve zâwk rawh u khai," a ti a.

Tin, Tihmawha chuan, "Eng â ni! Kan ṭhian te, kan lâwmnate kan kalsan ang maw?" a ti a. Tin, Kristiana chuan (chu chu a hming a ni a) "Ni e, chûng thil zawng zawng in kalsan tûr chuan ka lâwmna zawn pangkhing tê pawh a tluk lo, (2 Korinth 4:18) ka hnênah in kal ve zêl chuan keimah ang bawkin in awm ang a, chu mi ka kal tumna hmun chu lùah sên rual a ni lo va, (Luka 15:17) lo kal ula ka thu fiah rawh u," a ti a. Tin, tihmawha chuan, "He khawvêla thil zawng zawngkalsana hmuh i tum chu thil engnge maw ni le?" a ti a. Tin, Kristiana chuan "Ro chhe thei lo, tihbawlhhlawh theih loh, kumkhuaa thianghlim taka awm tawhna ka zawng a ni. (I Petera 1:4). Chu chu vânah a awm a, chutichuan tupawh taima taka zawngtute chuan chu lâwmna chu an la hmu ang. (Hebrai 11:16) In duh chuan ka lehkhabu hi han chhiar rawh u," a ti a.

Tin, Tihmawha chuan, "Mai mai a, i lehkhabu chu dah la, kan rualin i kîr leh ve ang nge kîr lo vang tih sawi mai rawh," a ti a. Kristiana chuan, "Leilehnaa ka kut ka nghah tawh avângin ka kîr lo vang," (Luka 9:62) a ti a. Chutichuan Tihmawha chuan, "A nih leh hawh ṭhian Thlêmsam i kirsan leh mai ang. Hetiang mi â deuh leh mahni induh mite hi eng pawh an rin tawh chu dikin an ring ṭhin a, mi zawng zawng aia fing berah an inruat ṭhîn rêng a ni," a ti a. Thlêmsama chuan, "Hau mai teh suh khai, he mi ṭha tak, Kristiana thu sawi hi a dik chuan, a thil zawn chu keini zawn ai chuan ṭha zâwk e, kei chu ka thian hnêna kal ve hi ka châk rilru ta hle mai a" a ti a.

Tihmawha chuan, "Eng a ni! I â zâwk mah dâwne lo maw, ka thu chu awi la, kîr leh reng reng rawh, he mi a hian khawiahnge a hruai thlen tehlul ang che? Fing la, lo kîr leh rêng rêng la a nih chu," a ti a. Kristiana chuan, "Mawi a, a ni lo ve, ṭhian Thlêmsam, kîr leh suh; lâwmna ka sawi zawng zawngte kha neih tûr a ni a, chûng lo pawh chu ropuina nasa tak chân tûr a awm a ni. I awi loh chuan hei, ka lehkhabu hi chhiar rawh, hei hi ama thisenin a nemnghet a ni," (Heb. 9:17-21) a ti a. Tin, Thlêmsama chuan, "Ṭhian Tihmawh, ngawi teh, ka hre fiah dâwn ta e, he mi, mi tha tak hnênah hian kal ka tum ta a ni," a ti a.

Tin, Kristiana hnênah pawh chuan, "A nih leh ka ṭhian, chu kan kal tumna chu a kawng i hria em?" a ti a. Kristiana chuan, "Mi pakhat a hming Pathianthuhriltua chuan a kawng min kawhhmuh a, kawngkhâr pakhat kan hma lamah sâwn min kawhhmuh a, chu mi kan thlen chuan a kawng min lo kawhhmuh dâwn a ni," a ti a. "Chuti chu kal rawh, i kal ang le, ka ṭhian," Thlêmsama chuan a ti a Chutichuan an kal dûn ta a. Tin, Tihmawha chuan, "Kei chu ka inah ka hâwng leh ang, hetiang mi bum hmang leh mi â thian nih hi ka duh hrep lo ve," a ti a.

Tin, ka mumangah chuan Tihmawha chu a lo haw leh ta a. Kristiana leh Thlêmsama chu thukhawchâng sawiin an kal dûn a, hetiang thute hi an sawi a. Kristiana chuan, "Thian Thlêmsam, engtinnge i awm? nuam i ti a lâwm maw? Ka hnêna kal ve i tum avângin ka lâwm e. Tihmawha pawh khân thilhmuh theih loh thiltihtheihna leh ka hlauhawm hriat angte hi hre ve sela chu min kîrsan mai lo tûr nâ ale," a ti a. Tin, Thlemsama chuan, "Khai le, ṭhian Kristian, tûnah chuan keimahni pahnih chauh kan ni ta si, chu mi kan kalna tûra thil chu eng ang meuh nge maw a nih a, eng ang meuhva lâwmna tûr nge a nih min han hrilhfiah teh tawh khai," a ti a. Chutichuan Kristiana chuan, "Thua ka sawi theih aiin ka rilrua ka ngaihtuahin a ṭha tih ka hre thei zâwk;

nimahsela hriat i duh êm chuan ka lehkhabua mi hi ka han chhiar ange," a ti a. Tin, Thlêmsama chuan, "Chûng i lehkhabu thute chu a dik ngeiin i ring em ni?" a ti a. Tin, Kristiana chuan, "Ring e , mathei lovin a dik a ni, a siamtu chu dâwt sawi thei lo a ṅih avângin," a ti a (Tita 1:2).Thlêmsama chuan, "Aw le, a nih leh eng thilte nge ni le? " a ti a. Tin, Kristiana chuan, "Ram boral thei lo luah tûr a awm a, chu ram chu kan luah theih nân chatuan nunna min pe ang," a ti a. (Isaia 45:17;Joh. 10:27-29) Tin, Thlêmsama chuan, "Thil dang engte nge la awm?" a ti leh a Kristiana chuan. "Ropuina Lallukhum leh puan nî anga min tiêng thei kan nei bawk ang," a ti a. (2 Timothea 4:8; Thupuan 22:5;Matt.13:43). Chutichuan Thlêmsama chuan, "E khai, a va nuam dâwn em! Eng thil dangte nge la awm?"-a ti leh a. Tin, Kristiana chuan, "Ṭahna te, lungngaihnate a awm tawh lo vang a, chu mi hmun neitu chuan mittuite min hrûk fai sak vek ang," a ti a. (Isai 25:8; Thup. 7:16-17; 21:4) Tin, Thlêmsama chuan, "Chutah chuan ṭhian eng angte nge kan neih ang le?" a ti a. Kristiana chuan, "Pathian vantirhkoh ropui tak takte an ni ang a, (Isaia 6:2; I Thes. 4:16,17; Thup. 5:11) tin, kan hmaa kal tawh mi tam takte kan hmu bawk ang a, tumah ṭihbaiin an awm lo vang a, zaidam tak leh thianghlim tak vek an ni ang. Tin, mi tin Pathian mithmuhah chuan an awm ang a, a hmaah chuan kumkhuain an awm ang a, upate an rangkachak lukhum khumin kan hmu ang a. (Thup. 4:4) Tin, nula thianghlimte an rangkachak ṭingṭangte nên kan hmu bawk ang; (Thup. 14:1-5) tin, Lalpa an hmangaih avânga he mi khawvêla an thah te, an halhlum te, sakawlh sehtîr te, tuia an paih te, (Joh. 12:25) puan ropui sina thi thei tawh lova awmin kan hmu bawk ang," a ti a. (2 Korth. 5:2,3,5). Chutichuan Thlêmsama chuan, "Hêngte hi a ngaiha ngaihthlâk mai pawhin rilru a tilâwm a ni; nimahsela chûng thilahte chuan engtin nge kan lâwm ang a, engtinnge kan chan ve ang?" a ti a. Tin,

Kristiana chuan, "Chu mi ram rorêltu Lalpa chuan he mi lehkhabuah hian a ziak a, (Isaia 51:1,2; Joh 6:37;7:37; Thup. 21:6; 22:17) chu mi chu kan duh tak tak chuan a thlâwnin min pe ang,' a ti a. Tin, Thlêmsama chuan, "Aw le, ka ṭhian, hêng thil hi ka hriatin ka lâwm êm êm a ni, hawh i kal chak deuh vang," a ti a. Nimahsela Kristiana chuan, "Ka 'phurrit phurh hian ka duh tâwkin min kal chaktîr thei lo a ni," a ti a.

BUNG 3

Chutichuan ka mumangah chuan chûng thu an sawi lai chuan phaizâwl chirhdûp nasa tak chu an lo hnaiḥ ta êm êm a. Chutia engmah ngaihtuah lova an awm lai chuan chirhdûp hmunah chuan an lo lût dûn ta a. Chu mi hmun hming chu Lungngaihna Chirhdûp hmun a ni. Chutah chuan an han kal a, chirhdiak chu nasa takin an kai ta a; Kristiana chu a hnunga phurrit tak awm avâng chuan a lo pil dâwn ta a.

Chutichuan Thlêmsama chuan, "E hei! ṭhian Kristian, khawiahnge i awm tâk?" a ti a. Kristiana chuan, "Ka hre daih lo mai," a ti a. Chutichuan Thlêmsama chu a lungni lo ṭan ta hle mai a, thinur takin a ṭhian hnênah chuan, "Hêng hi maw lâwmna tia min hrilh kha? A tîr apanga hetiang a nih chuan kan kalna tûr tak kan thlen hmain eng ang hrehawm takte la tâwk cheu ang i maw? Kei zawng ka chhuah leh theih phawt chuan ka kir leh mai ang, duh leh chu mi ram chu chang bik mai nang che," a ti a. Chutichuan chhuah tumin a han bei chiam a, chu mi chirhdûp hmuna in lam pangah chuan a chhuak leh ta a. Chutichuan a kal bo va, Kristiana chuan a hmu leh ta lo va.

Kristiana chu amah chauhvin Lungngaihna Chirhdûp hmuṅah chuan a awm a; nimahsela chirhdûp râl leh lampang kawngkhâr awmna lamah

chuan chhuah a tum tâl a; nimahsela a hnungzânga phurrit tak awm avâng chuan a chhuak thei lo va.

Tin, ka mumangah chuan, chu mi hmuna a la awm lai chuan mi pakhat a hming Puitua a hnênah chuan a lo kal a, chutah chuan engnge a tih a va zâwt a. Kristiana chuan, "Ka pu, mi pakhat Pathian thuhril tuansaw laia kawngkhâr saw min kawhhmuh a, chutah chuan thinurna lo thleng tûr chu tlânsan tûrin ka kal dâwn a ni, chutichuan hetah hian ka lo lût ta mai a ni," a ti a. Tin, Puitua chuan, "Engatinge kawng chu ṭha taka i en loh le?" a ti a. Kristiana chuan, "Hlauhawmna nasa takin min zui a ka hmanhmawhin kawng chu ka en ṭha hman lo va, hetah hian ka lo lût ta mai a ni," a ti a. Tin, Puitua chuan, "A nih leh i kut min han pe rawh le," a ti a. Tin, ani chuan a han pe a, a hnûk chhuak a (Sam 40:2) a kalna tûr lamah chuan a kaltîr leh ta a.

Tin, a hnûk chhuaktu hnênah chuan ka va kal a, a hnênah, "Ka pu, he mi hmun hi Boralna khua aṭangin sawta kawngkhâr kalna saw a ni si a, mi veivâkte thlamuang taka an kal theih nân engatinge siam ṭhat a nih loh?" ka va ti a. Tin, ani chuan, "He hmun hi siam ṭhat theih rual a ni lo, bawlhhlawh tinrêng luan khâwmna a ni a; chuvângin a hmingah pawh Lungngaihna Chirhdûp hmun tih a ni. Chu lo rêngah pawh, mi sualin an bonate an lo hriat chuan, hlauhna te, rinhlehna te, lungaihnate an lo nei a, chûng chu hetah a luang khâwm vek a; chuvâng chuan a lei a ṭha lo a ni. Chu mi chu Lalpain a duhzâwng a nih avânga a awmtîr a ni lo; (Isaia 35:3,4) hnathawktute pawhin siam ṭhat tumin kum tam ṭak an bei tawh a, tawlailir tamtakte pawh a pil tawh a, a siam ṭhat nân Lalpa ram ata thilte an rawn la a, a siam ṭhat theih mahna tiin vawi tam tak an bei tawh a; nimahsela tûnah pawh a ṭha chuang lo va, a ngaiin a la awm reng a ni. Dân petute pawhin chu mi chirhdûpah chuan rahkâ an siamtîr ṭhîn a, nimahsela chu mi chirhdûpah chuan bawlhlawh a lo

chhuak a, a hmuh a lo harsa leh mai ṭhîn a ni. An hmuh theih pawhin an lu haiin rahkâ chu an rap thelh a, an bawlhhlawh leh vek ṭhîn a ni. Kawngkhâr ȧn luh hnu saw zawngin a lei a lo tha tawh a ni," a ti a (I Samu. 12:23)

Tin, ka mumangah chuan, Thlêmsama chu a in lo thleng leh tawhin ka hmu a. A ṭhianteho chu a inah an lêng-khâwm a. A ṭhen chuan a lo kir leh avâng chuan fing an ti êm êm mai a. Thenkhat erawh chuan, "Kal i tum tirh aṭang rêng khân hrehawm tlêmte pawh i tuar peih kan ring lo rêng a ni," an ti a, an nuihsan a. Chutichuan Thlêmsama chu a tau reng mai a; nimahsela a tâwpah zawng a lo ṭawng ngam ta deuhva, an thu an lamlêt a, Kristiana chu an nuihzatbur ta zâwk a. Thlêmsama lamah an ṭang leh ta zâwk a.

BUNG 4

Tin, Kristiana chu amah chauhva khawhar taka a kal lai chuan amah rawn tâwk tûr ngei mi pakhat hla taka phûl rawn kân tûr hi a hmu a; chu mi phûl chu a peih dâwn lai takin an intâwk ta hlauh mai a. Chu mi a tawha hming chu Khawvêlthilafinga a ni a; khaw lian tak, Taksangaihtuahna khuaa awm a ni a, Kristiana awmna khua aṭang chuan a hnai hle a. Kristiana chu Boraina khua aṭanga lo kal a ni tih chûng lai vêla mi zawng zawng chuan an hre vek a, chuvângin ani pawh chuan a hre ve a. Khawvêlthilafinga chuan Kristiana manganzia leh a rûmte chu a hre thawi deuhva, chutichuan a hnênah, "Thiana, phurrit tak phur ang ziazânga i kal, khawiah nge i kal dâwn le?" a ti a. Tin, Kristiana chuan, "Rit tak ka phur asin, hetianga phurrit hi tumahin an la phur ngaiin ka ring lo a ni. Khawiahnge ka kal dâwn tih min zawh chu ka han chhâng ang chia, ka kaina tûr chu ka hma lama kawngkhârah sâwn a ni ka kal

dâwn. Chuta ka kal chuan ka phurrit phurh hi a bo vang tih miin min hrilh a ni," a ti a.

Tin, Khawvêlthilafinga chuan, "Nupui fanaute i nei em?" a ti a. Ani chuan, "Nei e, nimahsela, ka phur hi a rit êm a, chuvângin an zîngah chuan hman lai angin ka lâwmin nuam ka ti thei tawp lo mai a, chuvângin nei lo angah ka inngai mai a ni," a ti a. (Kor. 7:29) Chutichuan Khawvêlthilafinga chuan "Rem ruatpui che ila i pawm duh ang emaw chu?" a ti a. Kristiana chuan, "A that a thu a nî ang chu, rem ruatpui chu ka duh thusam a ni alâwm," a ti a.. Tin. Khawvêlthilafinga chuan. "Chuti a nih chuan i phurrit chu tibo thuai tûrin ka fuih a che; chu mi i tihbo hma chuan i rilru a nuam thei lo vang; Pathian malsâwmna pawh i lâwmin i tangkaipui thei lo vang," a ti a. Tin, Kristiana chuan, "Chu mawlh chu alâwm ka zawn rêng; nimahsela, keimahin ka tibo thei lo a ni. Kan ramah pawh tumah min tihbo sak thei rêng rêng an awm hauh lo a ni; chuvâng chuan ka hrilh tawh ang che khân ka phur chu tibo tûrin he lamah hian ka lo kal a ni," a ti a. Tin, Khawvêlthilafinga chuan, "I phurrit tibo tûrin tuinnge he lamah hian kaltir che?" a ti a. Ani chuan, "Mi pakhat a hming Pathianthuhriltua, mi zahawm tak leh ropui takin min tir a ni," a ti a. Tin, Khawvêlthilafinga chuan, "A rem han ruatpui dân hmang che rêngah chuan ânchhe dawng tlâk a nih chu; he mi khawvêlah hian a tirhna che lam aia hlauhawm leh buaithlâk rêng rêng a awm lo a ni. A thusawi chu i awi chuan nakinah i la hria ang. Tûnah pawh thil engemaw chu i tâwk tawh tih ka hria a ni. Lungngaihna Chirhdûp diak i kai avângin. Nimahsela chu mi Lungngaihna Chirhdûp chu i kalna tûr lamah chuanlungngaihnatan tirhna chauh a ni. Ka thu awi rawh, i aiin upat pawh ka upat zâwk hi; i kalna tûrah chuan thil hrehawm leh lungngaihnate awm lo rêng rêng a awm lo, hahna te, natna te, riltâmna te, saruaka awmna te, sakeibaknei te, thihnate a tam mai a ni. Hêng thil awm ka sawi zawng

zawng hi a ni tak tak a ni, a dik tih hretu tam tak an awm a ni. Mikhual thu sawi mai mai awiin miin an nun an tiboral duh dâwn em ni?" a ti a. Tin. Kristiana chuan, 'Ka pu chûng i thil mi hrilhte zawng zawng ai chuan ka hnungzânga phurrit tak awm hi a manganthlâk zâwk a ni; kawngah eng pawh tâwk mah ila; ka phurrit tak hi a bo dâwn phawt chuan eng mah pawi ka ti lo ve," a ti a. Tin., Khawvêlthilafinga chuan, "Eng tizia nge phurrit tak phur i ni tih i lo inhriat?" a ti a. Kristiana chuan, "He mi ka lehkhabu chhiar atang hian ka lo inhria a ni," a ti a.

Tin, Khawvêlthilafinga chuan, "Niin ka ring rêng a ni; mi chak mang si lovin an tâna thil ropui lutuk an ngaihtuah ṭhin a , an lo buai ṭhîn a, chutiang bawk chuan nang pawh i awm a ni. Chu buaina chu mi chak lote tihchak lohna chang pawh ni lovin, an thil hmuh tûrte pawh hre ngût lawi lovin an kal ṭhîn a ni," a ti a. Kristiana chuan, "Kei zawngin ka thil hmuh tûr chu ka hria asin, ka phurrit tak phurh bona hi ka hmu dâwn a ni," a ti a. Tin, Khawvêlthilafinga chuan," Hlauhawm tam tak a awm tih hre reng siin engahnge he mi lam kawngah hian i phurrit tihbona i zawn? Ka thu i awi chuan he mi lam kawng ni lo, kawng danglam hlauhawm pawh awm hauh lohna ka kawhmuh thei che a ni. Ngawi teh, damna thu a lo thleng pang mai a ni. Chu lo rêngah pawh hlauhawmte chu tawh ahnêkin hlimnate leh ṭhian ṭha takte i nei ang a, tin, lungawi taka awm theihna pawh i hmu ang," a ti a. T in, Kristiana chuan, "Ka pu, chu mi hmuh theihna dân chu min hrilh ta che," a ti a.

Chutichuan Khawvêlthilafinga chuan, "He mi khaw piahah hian khaw pakhat a hming Dânthaa a awm a; chu mi khuaah chuan mi pakhat a hming Dânhriaa a awm a; mi fing tak, ṭha tak a ni a, nangmah anga mi mangangte puih thiamah hian a hmingthang hle a ni. Ka hriatah ngei pawh mi tam tak a tidanglam tawh a ni. Chûng lo pawh chu an phurrit tih bo sak dân pawh a thiam a ni. Ka sawi

tawh angin a hnênah chuan i kal thei a, a lo pui thuai ang che. A in chu heta ṭang hian mêl khat pawh a tling mang lo ve, amah a lo awm loh leh fapa tlangval ṭha tak a nei a, a hming chu Dânṭhaduha a ni a, chu chuan a pa ang bawkin a thiam a ni. Chutah chuan i phurrit phurhah hian hahdamna i hmu ang. Tin, i khaw lama hawn lehte i duh khêr loh phei chuan i nupui fanaute i chah ang a, in ruak luah tûr pawh tam tak a awm a ni; chûng chu man tlêm têtêin i luah thei ang. Ei tûr lam pawh tlâwm tak ṭha tak a ni a, chutah chuan nuam takin i awm thei ang. Ṭhenawmte pawh ṭha tak tak i nei ang a, dân ṭha tak neiin i awm hle hle mai ang," a ti a.

Chutichuan Kristiana chu a ding reng a, "He mi thu hi a dik chuan a thusawi chu zawm ila a ṭha awm mang e aw" a ti rilru a. Tin, a hnênah chuan,"Chu mi ṭha tak in lama kalna kawng chu khawiah nge ni?" a ti a. Tin, a ni chuan, "Sawta tlâng sâng tak saw i hmu em?" a ti a. Kristiana chuan, "Hmu e," a ti a. Tin, Khawvêlthilafinga chuan, "Saw mi tlângah sâwn va kal langin, chuta i in va hmuh hmasak ber chu a in a lo ni mai ang," a ti a.

Chutichuan Kristiana chu a kalna pangngai kawng zawh ta lo chuan Dânhriaa in lam pan chuan a pêng ta a. Nimahsela, tlâng chu a va hnaih deuh chuan a lo sângin a kawngsîrte chu a awi hle mai a, chutichuan Kristiana chuan tlângte chuan rawn delh dâwn mai awm hian a hria a, thui pawh kal ngam ta lovin a ding ta reng mai a, awm ngaihna rêng rêng a hre ta lo va. A tîra a kalna kawnga a kal lai ai mahin a phur pawh chu rit zual tain a hria a. Tlângah chuan meialhte a lo chhuak a, (Exod.19.16.18) chûng chuan amah a rawn kâng ang tih a hlau va, chutichuan a thlante a sa phut phut mai a, hlauvin a khûr ta chiam mai a. (Heb 12:21) Khawvêlthilafinga zilhna a lo pawm ta chu a inchhîr êm êm mai a. Chutih lai tak chuan Pathianthuhriltua kha a hnên lama lo kalin a hmu a; a zah avângin a hmaite a sen ṭawn ṭawn mai a.

Chutichuan Pathianthuhriltua chu a lo hnai telh telh a, a hnên a han thlen chuan thinur tak leh vin awm takin a rawn en a, a hnênah, "Kristian, hetah hian engnge ni i tih?" a ti a. Tin, Kristiana chuan, chu chu a chhân ngaihna rêng a hre lo va, a hmaah chuan engmah sawi lovin a ding ta reng mai a. Pathianthuhriltua chuan "Nangmah hi a ni lâwm ni Boraina khaw daipâwna tap tap ka hmuh kha?" a ti a . Kristiana chuan, "Ni e, ka pu, kha mi kha ka ni," a ti a. Kawngkhâr panna lam kawng ka kawhhmuh che a ni lâwm ni kha?" a ti leh a. Kristiana chuan, "Kawhhmuh e, ka pu," a ti a. "A nih loh leh engtiziaa pêng mai nge i nih? Hei kawng i bo dêr tawh alâwm," a ti a. Tin, Kristiana chuan "Lungngaihna Chirhdûp hmun ka pelh veleh chuan mi pakhat ka tâwk a, chu mi.nên chuan rei ngial kan inbia a, ani chuan kan hma lama khuaah chuan, "I phurrit tih bo sak thei che a awm e, tia min thlêm avângin a ni," a ti a. Ani chuan, "Amah zawng mi tha awm tak hian a lang a, ka hnênah thu tam tak a sawi a, a tâwpah chuan a thu chu ka lo awi ta mai a, tin, hei hi ka lo thleng ta a ni. Nimahsela he mi tlâng hi ka han hmuhin a lo awi êm êm mai a, tlângte hian min rawn delh mai ka hlau va, hetah hian ka ding ta reng mai a ni," a ti a.

Chutichuan Pathianthuhriltua chuan, "Chu mi chuan i hnênah eng thu nge a sawi" a ti a. Ani chuan, "Ka kalna tûrte min zâwt a, tin, keiin chu chu ka hrilh," a ti a. "A nih leh eng dang nge a sawi leh?" a ti a. Kristiana chuan, "Chhûngte ka neih leh neih lohte min zâwt a, tin, ka hrilh a, tun hma lama ka lâwm angin an zîngah ka awm chuan ka lâwm thei lohziate ka hrilh a, tin, ka phurrit thute pawh hi ka hrilh bawk," a ti a. Tin, ani chuan, "Eng dang nge a sawi leh" a ti leh pek a. Kristiana chuan, "Ka phurrit hi tibo thuai tûrin min tîr a; tin, keiin chumi tihbona chu ka zawn ber a ni rêng tih ka hrilh a; chu mi tihbona hmu tûr leh a chanchin hre famkim tûrin ka piaha kawngkhârah sawn ka kal dâwn a ni tih pawh ka

hrilh bawk. Tin, ani chuan i kawng mi hrilh aia ṭha zâwk leh hnai zâwk hi hrilh min tiam a, ani chuan, "Chu kawng chu i kalna kawng ang hian a harsa lo ang a, tin, mi pakhat, mi ṭha ṭak i phurrit tibo thei tûra in lam ka kawhhmuh ang che," min ti a. Chutichuan a thu chu ka awi a, chu mi kawngah chuan ka phurrit bona hi ka hmu thei mahna tiin ka kawng zawh lai chu ka pênsan ta mai a ni. Nimahsela, he mi hmun ka lo thlen hian a hlauhawmziate ka lo hria a, a tihngaihna rêng rêng hre lovin ka ding reng mai a ni," a ti a.

Tin, Pathianthuhriltua chuan, "Ding rih lawk la, Pathian thu ka hrilh ang che," a ti a. Tin, Kristiana chu khûr chungin a ding a. Tichuan Pathianthuhriltua chuan, "Thu sawitu chu in lo duh lo dah ang e, fimkhur rawh u. Leia anmahni zilh lâwktu kha an duh loh maha hremna an pumpelh si loh chuan keini vân aṭanga min zilh lawktu hawisantute hian kan pumpelh lo lehzual âng (Heb. 12:25) Tin, "Mi fel chu rinnain a nung ang, 'a hnung tawlh erawh chuan ka rilruin amahah chuan lâwmna rêng a nei lo vang,' a ti a ni," a ti a. (Heb 10:38) Tin, a hnênah chuan, "Nangmah hi i ni e, chu mi hrehawmnaa lût tûr chu; Pathian Chungnungbera thu chu i do ṭan a, thlamuanna kawng ata chu i kir leh a, i intiboral lek lek a nih hi le," a ti a.

Chutichuan Kristiana chu a hmaah thi ang dêrin a tlu a, "Ka chung a va pik em? Ka boral ta zuk nia," tiin a ṭap ta chiam mai a. Chutih lai chuan Pathianthuhriltua chuan a ban ding lamah a chelh a, "Mihring sualna leh Pathian an sawi chhiatna zawng zawng chu ngaihdam a ni ang, ring mai rawh" a ti a (Matt. 11:31; Joh. 20:27).Chutichuan Kristiana chu a lo harh leh ta deuh va, a hma ang bawkin Pathianthuhriltua hmaah chuan khûr chungin a ding a. Tin, Pathianthuhriltua chuan "Tuna ka hrilh tûr che hi ngun lehzualin ngaihtuah leh rih rawh khai; tûna a bumtu che chu tunge a nih leh tu hnêna tirh nge

a tum che ka hrilh ang che. Kawnga i mi tawh chu Khawvêlthilafinga a ni a, a hming pawh a pu zo kher mai. Ani zawngin he mi khawvêl thil zirtîr chauh hi a duhzâwng a ni a, (I Joh. 4:5) Chuvângin Dânṭha khuaa biak inah chuan a kal ber thîn a; chuta an thu zirtîr chu kraws thu lam ngaihthahna a nih avângin a duh ber a ni. (Gal. 6:12) Taksa lam thu chauh ngaihtuah mi a nih avângin ka thu sawi hi dik mah sela a do dal lam leh a letling zawng vekin a sawi a ni. A thu sawiah chuan thil pathum i huat êm êm tûr a awm:-

1. Kawng a botîr che hi.
2. Kraws thu a huattîr che hi.
3. Thihna kawng a kawhhmuh che hi.

Kawng ni lo lama a pêntîr che avângin i haw tûr a ni a. Tin, a thu i awi avângin nangmah pawh i inhaw bawk tûr a ni a, Khawvêlthilafinga thu i awi hi Pathian thu awi lohna a ni si a. Lalpa chuan, 'Kawngka zîmah chuan luh tum hrâm rawh u, (Luka 13:24) nunnaa kalna kawng chu a zîm avângin a hmu tute an tlêm,' (Meg. 7:13,14) a ti a ni. Chu kawngka chu a ni lût tûra ka tirh che chu. Chu mi kawng leh kawngkhar zîm ata chu, chu mi sual chuan a pên botîr chia, boralnaah a hruai lût ṭhelh ṭhelh che a ni. Kawng dik lova a pêntîr che avângin huat tûr a ni a; tin, thu i lo awi avângin nangmah ngei pawh i inhaw tûr a ni.

Tin, a dawttuah chuan, kraws thu a huattîr che avângin huat tûr a ni. Aigupta ram ro zawng zawng ai pawha i duh zâwk tûr a ni si a (Heb. 21:25,26). Chu chang lo pawh Ropuina Lal chuan,'Tupawh a nun humhim duh chuan a hloh vâng,' tiin a hrilh tawh chia. Tin, 'tupawh mi zui duh chuan a nu leh a pa te, a nupui leh a fa te, a unau leh a farnu te a haw tûr a ni; ama nunna ngei pawh a haw tûr a ni, chuti a nih loh chuan ka zirtîr a ni thei lovang,' a ti bawk a ni. (Joh 12:25; Mat. 10:39; Lk. 14: 26) Chuvângin ka hrilh a che, mi tupawh chutiang lova kawng danga thlêmtu

apiang che chu haw zêl rawh. Thudik bu ngei chuan, Thi lovin chatuan nun neih theih a ni lo,' a tih kha.

Tin, a pathumnaah chuan, thihna kawnga a hruai che avângin i haw tûr a ni. He mi a tirhna che hi tunge a nih leh i phurrit a tih bo sak theih lohzia tûr che i ngaihtuah tûr a ni. I phurrit tih bo sak tûra a tirhna che chu Dânhriaa hnênah a ni. Amah chu bawi nu fapa a ni a, tûnah pawh a fate nên bawi an la ni reng a ni. (Gal.4:21-27) Sinai tlâng, mi delh ang tih i hlauh êm êmah chuan mangang takin an awm a ni Chutichuan a fate nên anmahni pawh bawi an nih chuan i phur an tihbo chu engtinnge i beisei theih? Dânhriaa hian i phur awzâwng a tih bo sak thei lo vang che. Tu phur mah a la tihbo sak lo a ni; tun hnuah pawh a tih bo sak hek lo vang. Dân thiltihin thiam i inchantir thei lo, dân thiltihin tuman an phur an tibo thei si lo va. Chuvângin, Khawvêlthilafinga chu mikhual mai mai a ni a. Dânhriaa chu mi bum hmang a ni a; a fapa Dânţhaduha pawh hi a hmêlah zawng mi ţha tak ni âwmin a lang nâ a, mi vervêk a ni; a pui thei tawp lo vang che. Ka thu hi awi rawh heng zurui mai mai thu hi engmah a ni lo ve, kawng ka kawhhmuh che ata a hruai pêng mai che a ni zâwk e," a ti a.

Chu mi hnuah chuan a thusawi zawng zawng chu tihngheh nân ring takin vâna mi a ko va, tin, a au zawh veleh chuan Kristiana chhaka tlâng aţang chuan mei leh aw a lo chhuak ta chiam mai a. Kristiana chu a hmulthi a ding ta sung sung mai a. Tin, aw chuan, "Dân thiltiha awm apiangte chu ânchhe hnuaiah an awm si a, Dân lehkhabua thu ziak zawng zawng anga ti tûra awm apiang chu ânchhe dawngin an awm ţhin tih ziak a ni si," (Gal. 3:10) a han ti a.

Chutichuan kristiana chu thi ang dêrin a lang a, lungchhe takin a ţap ta chiam a; Khawvêlthilafinga a tawh laite kha ânchhia a lawh a. A thu a lo awi avângin amah pawh chu mi â let dêrah a inngai bawk a. Mihring remruat thu mai mai zawma kawng dik

chu pênsan tûra thlêmthlûka a lo awm chu a zak êm êm mai a. Chu mi hnuah Pathianthuhriltua hnênah chuan "Ka pu engtinnge i ngaih? Beiseina a la awm âwm em? Tûnah hian kir lehin kawngkhâr lam chu ka la pan leh thei ang em? Min lo ngaihsak lovin chuta ta chu zak takin min kaltir ang em? He mi thu ka lo awi ta hi ka inchhir êm êm mai a, ka sual chu ngaihdamin a awm thei ang em?" a ti a. Tin, Pathianthuhriltua chuan, "Sual hmun hnih i tih avângin i sual hi a nasa êm êm mai; kawng ṭha chu i kalsan a, phal loh lamah chuan i kal ta zâwk a, nimahsela kawngkhâra awm chuan a lo lâwm ang che. Mite tân hian thiltha a ngaihtuah êm êm mai a, amaherawchu i bo leh loh nân fimkhur hle tawh rawh; chutilochuan a thinurna chu tlêmtê pawha a lin chuan kawng lakah i boral mai ang," a ti a. (Sam 2:12)

Chutichuan Kristiana chu kir leh tûrin a inbuatsaih a, Pathianthuhriltua chuan a fâwp a, "Dam takin," a ti a, a nui a, a kal ta a. Kristiana chu hmanhmawh takin a kal a, kawngah pawh tumah rêng rêng a be lo va, miin an biak pawhin a chhâng duh hauh lo va. Kawng la bo ang fovah a inngai a, Khawvêlthilafinga thu a awi a, a pên bona hmun a thlen leh hma loh chuan a muang thei hauh lo mai a. A tâwp a tâwpah chuan kawngkhar chu a va thleng ta hlawl a.

BUNG 5

Kawngkhâr chungah chuan, "Kik rawh u, tichuan an hawn sak ang che u," (Mtt. 7:7) tia ziak a awm a. Kawngkhâr chu vawihnih laiin a han kik a, "Hetah hian ka lo lût thei ang em? Luhlul taka awm tawh hnu hi min hawn sak thei ang em? Min hawn sak chuan chatuanin Amah ka fak tawh ang," a ti a.

Tin, a tâwpah chuan mi pakhat zahawm tak hmêl pu hi a lo chhuak a, a hming chu Ṭhaduha a ni.

Ani chuan kawngkhâr kiktu chu tunge a nih a, khawi atanga lo kal nge a nih leh engnge a tih dawnte a rawn zawt a. Tin, Kristiana chuan, "Sual rit tak phur ka ni a, Boralna khua aṭangin ka lo kal a, thinur lo thleng tûr lakah ka him theih nân Zion tlângah ka kal dâwn a ni. Ka pu, chu mia kalna tûr chu he mi kawngkhâr hi a ni tih ka hria a, min luhtir phal ang em?" a ti a. Ṭhaduha chuan, "Phal tuk e a," a ti a. Kawngkhâr chu a hawn sak ta a. Kristiana chu a han luh chuan mi dangin an hnûk lût ta hmawk hmawk a. Kristiana chuan, "Eagtizia nge ni ta?" a ti a. Ani chuan, "Heta ṭanga hla vak lovah hian in ropui tak a awm a, chumia hotu chu Beelzibuba a ni a, chuta ṭang chuan ani leh a hote chuan he kawngkhâra lo lût tûr apiangte hi thalin an lo kâp ṭhin a, an kah fuh phei chuan heta an luh hma hian an thi mai thei a ni," a ti a. Tin, Kristiana chuan, "Lâwmin ka khûr zawih zawih mai," a ti a.

Tin, a chhûng a va luh chuan chu mi kawngkhâr chu tuin nge kawhhmuh tih a zâwt a. Kristiana chuan, "Ka pu, Pathianthuhriltuan, 'Va kal la, i tih tûr chu an lo hrilh ang che,' min ti a ni," a ti a. Tin, Ṭhaduha chuan, "I hmaah kawngkhâr inhawng sa diam a awm a, chu chu tumahin an khâr thei lovang, a ti a. Tin, Kristiana chuan, "Tûnah chuan, ka hlauhawm tawn man chu ka hmu dâwn ta," a ti a. "Engtizia nge nangmah chauhva i lo kal ?" Ṭhaduha chuan a ti a. Ani chuan, "Ka vêngte tumahin, ka chunga thil hlauhawm lo thleng tûr ka hriat ang hian an chungah thil hlauhawm a lo thleng dâwn tih an hriat ve loh avângin," a ti a. Ṭhaduha chuan, "I lo kal hi tu emaw talin an hria em?" a ti leh a. Kristiana chuan, "A tirin ka nupui leh ka faten an hria a, kir leh tûrin min au va, ka ṭhian dangte pawhin kir leh tûrin ṭap chungin min au va; nimahsela ka beng ka hup a ka

lo kal lui zêl mai a ni," a ti a. "Mi tu emaw talin kir leh tûra thlêm tûnn an zui lo che maw?" Ṭhaduha chuan a ti a. Kristiana chuan, "Zui e, Tihmawha leh Thlêmsaman min zui a; nimahsela min thlêm thlu zo lo tih an hriat hnu chuan Tihmawha chu a kir leh ta a, Thlêmsama erawh chu ka hnênah rei lote chu a kal ve," a ti a. Ṭhaduha chuan, "Engatinge a lo kal ve zêl loh?" a ti a. Kristiana chuan, "Lungngaihna Chirhdûp hmun thleng zawngin kan kal dûn zêl a, chu mi hmunah chuan kan lût a, ka thian Thlêmsama chu chutah chuan a thlaphâng ta deuh a, a lo kal thui ngam ve ta lo va, a in lampangah chuan a han chhuak a. "Chu mi ram nuam chu nangmahin pumbil mai rawh," min ti a. Tihmawha chu a ûm leh ta a ni a ti a Ṭhaduha chuan, "Ṭhiana, vân ram ropuizia chu ngai lolamin chu mi chang tûr chuan hrehawm tlêmte han tuarte chu a awm rêng alawm, a ti peih lul lo a ni maw?" a ti a. "Thlêmsama thu ka sawi hi dik tak a ni, tin, keima chanchin pawh dik taka ka sawi chuan a aia ka that bik lohzia a lang ang. Ani chu a in lamah a haw ta a; tin, kei pawh Khawvêlthilafinga thu awiin thihna kawng lamah ka pêng asin," a ti a. Ṭhaduha chuan, "Aw, ani chuan a tâwk che maw? Dânhriaa hnênah kaltir a duh ngei ang chia, an pahnih chuan mi bum hmang an ni asin, a thu chu i awi elo?" a ti a. "Awi e, Dânhriaa in chu ka zawng a, a in kiang tlâng chuan min delh dâwnin ka hria a, chuvângin chutah chuan ka ding ta reng mai a ni," a ti a. "Chu tlângah chuan tam tak an thi tawh a, tun hnuah pawh tam tak an la thi ang; thi lova i lo chhuah leh avângin a lawmawm a nih hi," Ṭhaduha chuan a ti a. Tin, Kristiana chuan, "A ni teh meuh mai, chuta ka awm lai chuan ka chungah engnge lo awm pawh ka hre lo va, Pathianthuhriltuan min va hmu kher lo phei sela chu he lamah hian ka lo kal tawp lo vang chu;

nimahsela Pathian min khawngaihna avângin ka hnênah a lo kal leh hlauh mai a, tichuan engmah ti lovin ka pangngai diakin ka lo kal leh a ni. Ka Lalpa hnêna thu sawi tlâk pawh ni lovin, chu mi tlânga thi zâwk mai awm ka ni tawh a. Chuti chung pawha heta ka lo la lût leh thei ta hi mak ka tiin ka lawm ngawt mai a ni," a ti a. Ṭhaduha chuan, "Heta lo lût tûr hian tumah kan phal lo ngai lo ve, an lo luh hmain thil eng pawh lo ti tawh mah sela, an hnawt chhuak chuang ngai lo. (Joh. 6:37) Chuvângin lo kal la, i kalna tûr kawng chanchin ka hrilh ang che. I hma lam saw en teh, saw kawng zim tak saw i hmu em? Saw saw i kalna tûr kawng chu a ni. Thlahtute leh zâwlnei te, Krista leh a zirtirten an siam a ni a, a ngil theitâwpa siam a ni. Saw mi kawngah sâwn i kal tûr a ni," a ti a. Tin, Kristiana chuan "Kawng pêng mikhual kal ngai lote bona âwmte a awm lo maw?" a ti a. "Awm e, kawng pêng tam tak a awm, nimahsela chûng chu zawng zau tak tak vek a ni ang a, i zawh tûr kawng dik tak hi zawng i hre thei ang, chu kawng dik chu zawng ngil tak leh zim tak zêl a ni e," (Mat. 7:14) Ṭhaduha chuan a ti a.

BUNG 6

Ka mumangah chuan Kristiana chuan a phurrit chu a tih bo sak theih leh theih loh a zâwt a; a phurrit chu a la bo si lo va, amah ngawt chuan a tibo thei si lo va. Tin, ani chuan, "I phurrit hi zawng a bo theihna hmun i thlen hma loh zawng lungawi takin phur zêl la, nakinah amahin a tla mai ang", a ti a. Chutichuan Kristiana chuan a puan a veng a, kal tûr chuan a insiam leh ta a. Tin, a ṭhian chuan Kristiana chu kawngkhâr aṭanga hla deuh hlekah Hrilhfiahtua in a va thleng ang a, a kawngkhâr chu i va kik ang a, ani

chuan thil nasa tak a lo entir ang tih a hrilh a; tin. Kristiana chu a ṭhian nên chuan. "Dam takin," an inti a, an inṭhen ta a.

Tichuan Hrilhfiahtua in a thlen hma loh chuan a kal zêl a, a va thlen chuan a kawnghkâr chu a va kik a, a tâwpah chuan mi pakhat a lo chhuak a. "Tunge ni?" a rawn ti a. Kristiana chuan, "Ka pu, he mi in neitu hmêlhriat hian he mi ina lo kal tûr hian min tir a, in neitu hi biak ka duh a ni.' a ti a. Chutichuan ani chuan in neitu chu a va ko va, nakin deuh vah chuan Kristiana hnênah chuan a lo kal a, engnge a duh a rawn zâwt a. Ani chuan, "Ka pu, boralna khua aṭanga lo kal ka ni a, Zion tlângah ka kal dawn a ni. Tin, mi pakhat he mi kawng bula mi hian nang hi ka rawn tlawh che chuan, ka kalna kawnga min pui tûrin thil ropui tak min entir ang tih min hrilh a ni," a ti a. Chutichuan Hrilhfiahtua chuan, "Aw le, lo lût rawh, i tâna thil ṭangkai tak tûr chu ka entir ang che," a ti a. Tin, Hrilhfiahtua chuan a chhiahhlawh chu khawnvâr a haltir a, Kristiana chu amah zui tûrin a tir a. Chutichuan pindan pakhatah a hruai a; chutah chuan Hrilhfiahtua chuan a chhiahhlawh chu kawngkhar a hawntir a. Kawngkhâr a han hawn chuan Kristiana chuan milem pakhat lungawi awm tak hmêl pu hi banga inkhai a hmu a. A mit chuan vân lam a en a, a kutin lehkhabu ṭha tak hi a keng a. A hmuiah chuan dân dik taka ziak a awm a, a hnungah chuan khawvêl a awm a, rangkachak Lallukhum a khum a, mihring tâna dil sak ni awm takin a lang a. Chutichuan Kristiana chuan, "Hei engtihna nge ni?" a ti a. Hrilhfiahtuan, " He milem hi a ang a vâng hle a ni, nau a nei thei a, a enkawl thei a, nau an pian veleh a awm nghal ṭhin a , (1 Kor. 4:15; Gal. 4:19) A mita vân a en a, a kuta lehkhabu ṭha tak awm te, a hmuia dân dik tak ziak i hmuhte hi a hnathawh chu misualte tân thil harsa tak tihlan fiah nân a ti ani tih i hriatna tûr a ni; mihringte a thuawi tûra ngên ni awm taka i hmuh leh Lallukhum khuma i hmuhte pawh hi, thil tê tak tê leh

hmuhsitawm takte pawhin Lalpa an hmangaih avâng leh, a rawng an bawl avânga ropuina leh lâwmna nakina an la hmuh tûr entirna a ni. Tûna he milem ka entir hmasak che hi, chu mi i kalna tûr hmun Lalpa chuan, amah hi i kalna apianga hruai tûr chein a ruat a ni; chuvângin ka thil entir hi ṭha takin ngaihtuah la, i thil hmuh apiangte hi i rilruin vawng tlat rawh; chutilochuan kawngah miin an lo tihder ang chia; kawng dik tiin an hruai ang chia; nimahsela chu kawng chu thihnaah a lût ang," a ti a.

Tin, Hrilhfiahtua chuan pindan, bawlhhlawh tak phiah ngai hauh lovah hian a hruai lût a. Chu mi pindan chu rei fe a en hnuin Hrilhfiahtua chuan a phiat tûrin mi a ko va. Chu mi chuan a han phiat a, bawlhhlawh chu a lêng chum chum mai a. Kristiana hnârah chuan bawlhhlawh khute chu a lût a, a hahchhiau va, a khuh dawt daw' mai a. Tin, Hrilhfiahtua chuan, a kianga nula ding hnênah chuan, "Tui han la la, pindan hi theh rawh," a ti a; tin, nula chuan tui a theh hnu chuan a han phiat leh a, a fai ta duak mai a. Chutichuan Kristiana chuan, "Hei engtihna nge ni le?" a ti a. Hrilhfiahtua chuan, "He pindan hi mihring rilru chanchin ṭhain a tihthianghlim ngai loh ang a ni a, bawlhhlawh chu mihring pianpui leh rilru sualin a tihbawlhhlawh entirna a ni a. Tin, a han phiat ṭantu chu Dân entirna a ni a. Chutichuan a phiat ṭantu chuan a tifai thei lo va, bawlhhlawh a lêng chum chum a. Chûng chu i hâk a; chu chu dânin sual a tifai thei lo va, a chawk thovin a tiharh zâwk a. (Rom 7:9) Sual ngam tûrin thiltihtheihna a pe thei lo tih entirna a ni. (I Kor. 15:16; Rom 5:20) Tin, nulain pindan chu tuiin ahan theh a, a lo fai thei ta tih i hmuh hi rilrua Chanchin Ṭha a lo lût ang hi a ni a; tin, nulain chhuata tui thehin vaivut lêng a tireh ang bawkin Chanchin Ṭhain rilrua sual chu a tibo va, a ngam a, a tithianghlim a; chutichuan Ropuina Lal luah tlâkin a lo fai thin a ni tih entirna a ni e," a ti a. (Joh. 15:3; Eph. 5:26 T.T. 15:9; Rom 16:25;26; Joh. 15:13)

BUNG 7

Tin, ka mumangah chuan Hrilhfiahtua chuan Kristiana chu pindan dang tê tak têah a hruai lût leh a; chutah chuan naupang tê tak tê tê pahnih hi ṭhutphahah an lo ṭhu a. A upa zâwka hming chu Nghâkhlela a ni a, a naupang zâwk chu Dawhtheia a ni. Nghâkhlela chu mi phunchiar awm tak hmêl pu hi a ni a. Dawhtheia erawh chu mi ngawichawi tak hmêl hi puin a lang a. Tin, Kristiana chuan, "Nghâkhlela hi eng vânga lungawi lo nge a nih le?" a ti a, a zâwt a. Hrilhfiahtua chuan, "An chunga rorêltu hian kum vei hnua thil tha tak tak pêk ve ve a tum a; nimahsela, Nghâkhlela hi chuan chu chu tuna neih mai hi a duh a. Dawhtheia hi erawh chuan nghah rih chu a hnial lo a ni," a ti a.

Chutichuan Nghâkhlela hnênah chuan mi pakhat lo kalin ka hmu a. Tangka ip khat ṭeuh rawn kengin ka hmu a, Nghâkhlela hmaah chuan a han chhung rui mai a, lawm takin a la a, Dawhtheia chu a nuihsan a. Nimahsela rei lo teah chuan a tiral ta vek a, puan chhia mai mai lo chu engmah a nei ta lo va. Chutichuan Kristiana chuan Hrilhfiahtua hnênah chuan, "Hei hi min han hrilhfiah chiah teh khai," a ti a. Chutichuan Hrilhfiahtua chuan, "He naupang pahnihte hi tehkhinna an ni a. Nghakhlela hi he mi khawvêla mi entirna a ni a. Dawhtheia hi erawh chu nakin hnua lo la awm tûr entirna a ni. Tûna i hmuh ang hian Nghâkhlela chuan kuminah hian a nei vek ang a; chu chu he mi khawvêlah hian tihna a ni. Chutiang bawk chuan he mi khawvêla mi chuan an thil ṭha zawng zawng chu tunah an nei vek ang a, a kum leh an nghâk zo lo va, a kum leh atân chuan engmah an nei tawh lo vang. Chu chu khawvêl lo awm leh tûrah tihna a ni a. Thufingah chuan, "Thingzâra sava pahnih awm ai chuan kuta pakhat awm a ṭha zâwk," tih a ni a: Chutiangin nakina thil lo thleng tûr ai chuan tuna awm nghal tûr an duh zâwk thin a ni.

Nimahsela nichinah kha i hmu a, a nei thuai a, mahse rei lo tteah.engmah a nei ta lo ang bawk khan, chutiang mi chu khawvêl tâwp hunah chuan an la awm ang," a ti a.

Tin, Kristiana chuan, "Dawhtheia chu kawng tam takah a fing zâwk, thil tha chu a nghâk a, a thianin puan chhia mai mai chauh lo chu engmah a neih loh hunin a ropuina chu a hmu dâwn si a," a ti a. Hrilhfiahtua chuan, "A ni, chu mi ropuina vâna mi chu a reh thei tawh lo va, hênga thil hi erawh chu a bo leh thuai thei a ni. Chuvângin Nghâkhlela chuan Dawhtheia chu a nuihsan mai tûr a ni lo va, a thil tha chu a nei hmasa a, Dawhtheia chuan Nghâkhlela chu a nuihsan zâwk tûr a ni. A hmasa chu a hnuhnûngin a rawn luah dawn si a, a hnuhnûng ber erawh chu a rawn luah lân tûr dang a awm tawh lo. Chutichuan chang hmasa chuan a tiral tûrin hun a nei a; nimahsela hnuhnûng ber chuan chatuanin a chang tawh ang. Chutiang bawk chuan pathian Lehkhabuah pawh mi hausa hnênah. "I dam laiin thil tha i hmu a, chutiang bawkin Lazaran thil tha lo a hmu a, nimahsela, ani zawng tunah thlamuang takin a awm ta a, nang zawng i nâ a nih kha,' tia ziak a awm" (Luka 16:25) a ti a.

Tin, Kristiana chuan, "Tun lai thil mai mai hi awh tlâk a ni lo va, nakina mi nghah a tha zawk tih ka lo hre ta," a ti a. Hrilhfiahtua chuan, "A ni, chu chu a dik reng a ni, tun laia thil hmuh theih zawng zawng hi dam chhûng tân mai a ni a, hmuh theih loh thil erawh chu chatuana tân a ni (2 Kor. 4:18) Nimahsela chuti a ni chung pawh chuan tun laia thil leh kan taksa duh zâwng apiang hi kan thil ngaihtuah a ni ber theuh a ni. Chu mi lo thleng tûr leh tuna mi chu a tirah zawng a induh a, nakinah zawng a la inpersan daih ang," a ti a. (Rom 7:15-25)

Tin, ka mumangah chuan Hrilhfiahtua chuan Kristiana chu hmun pakhat, bang bula mei alh hluah hluah awmnaah hian a hruai lût a. Chu mei chu timit

tûrin mi pakhat hian tui a lo theh a lo theh a. nimahsela mei chu a alh nasa deuh deuh mai a. Tin, Kristiana chuan, "Hei eng tihna nge ni?" a ti a. Hrilhfiahtua chuan, "Mei hi mihring rilrua Pathian hmangaihna hnathawh a ni a; tin, mi pakhat tihhlum tuma tui thehtu kha ramhuai a ni a, nimahsela mei chu a alh nasa deuh deuh tih i hmuh kha, kha pawh kha eng vang nge tih ka entir leh ang che," a ti a.

Chutichuan Kristiana chu bang leh lam pangah chuan a hruai a; chutah chuan mi pakhat bêla hriak kenga chu mi mei alh chu a rûk tea theh theh a va hmu a. Tin, Hrilhfiahtua chuan, "Hei hi mihring rilrua Krista Khawngaihna hnathawh chu a ni a, ramhuai chuan thlêm thei mah sela, a mite rilruah chuan khawngaihna ala awm reng a ni. (2 Kor. 12:9) Tin, bang phêna mei tialhtu i hmuh kha, thlêmna tuartute tân rilrua kawngaihna hnathawh dân hriat a harsatzia entirna a ni," a ti a. Tin, Hrilhfiahtua chuan Kristiana chu a kai a, hmun nuam takah a hruai a; chutah chuan in mawi tak leh sang tak mai hi a awm a, Kristianan chu chu a hmuh chuan a lâwm êm êm mai a. Chu mi in chungah chuan mi tute emaw rangkachak puan sina kal thut thutin a hmu a. Hrilhfiahtua hnênah chuan "Khitah khian kan kal thei ang em?" a ti a. Chutichan Hrilhfiahtua chuan a chelh a, chu mi in kawngkhâr lamah chuan a hruai chho ta a. Chu mi kawngkharah chuan luh duhin mi an lo ding huai mai a; nimahsela an lût ngam lo va. Tin, kawngkhâr piah deuhvah chuan mi pakhat lehkhabu nên, lehkhatui bûr leh a ziakna kengin, chu mi kawngkhara lût tûrte hming ziak tûr chuan dawhkân bulah chuan a thu reng a. Tin, kawngkhar bulah chuan chuta lût tûrte tibuai tûrin mi tam tak inralthuama awm a hmu bawk a. Chutichuan Kristiana chu a mangang ta deuh va. A tâwpah chuan chûng inralthuamho chu hlau chuan mi tam tak an tawlhkir a; tin, Kristiana chuan mi pakhat mi chak tak hi hming ziaktu hnêna han kai chho hi a hmu a,

"Ka pu ka hming ziak rawh" a han ti a. Chu mi a han tih zawh veleh chuan a ngûnhnâm a phawi a, thir lukhum a khum a , kawngkhâra inralthuamho dinna lamah chuan a tlân ta vak mai a. Anniho chuan an lo bei vak a, nimahsela ani pawh chuan hlau lo tawpin a bei ve a. Nasa takin an lo hliam a (Mat. 11:12;T.T. 14:22) a tâwpah chuan a kawng chu a su kaw ta nge nge a, in lam chu a pan ta a. Chu veleh chuan in chhûnga mite leh in chunga mite chu lâwm takin an au va, "Lo lût rawh, lo lût rawh, chatuan ropuina chu i chang ang," tiin an lo au dur dur mai a. Chutichuan a lût a, puan an sin ang bawk chu an lo sintir a. Kristiana chu a nui a, "He mi awmzia hi chu ka hre dik ve chiahin ka ring," a ti a. Hrilhfiahtua hnênah chuan, "Tûnah chuan min kaltir tawh ta che," a ti a. Nimahsela, Hrilhfiahtua chuan, "La kal rih lo ve, thil dang ka entir leh zet ang chia, tin, kal tawh ang che," a ti a. Tin, pindan thim takah a hruai lût ta a. Chutah chuan mi pakhat hi thir rip chhûngah a lo ṭhu reng mai a; chu mi chuan lungngai awm hmel hi a pu a, kut kuangkuahin a thu a, lei lam a melh reng a, a thaw huam huam mai a. Tin, kristiana chuan, "Hei eng tihna nge ni?" a ti a. Hrilhfiahtua chuan chu mi chu a biaktir a. Tin, Kristiana chuan, "Tunge i nih?" a ti a. Tin, ani chuan "Hmâna ka awm anga awm lo mi ka ni," a ti a. Kristiana chuan, "Hmânah chuan eng angin nge i awm?" a ti a. Ani chuan, "Hmânah chuan keima ngaih leh midangte ngaih pawha mawi leh engthawl takin ka awm ṭhin a. (Luka 8:13) vân rama awm tlâk ni pawhin ka inring ṭhin a, chuvang chuan ka lâwm ṭhin a ni," a ti a. Tin, Kristiana'n, "Anih leh tûnah engtinnge i awm tak?" a ti a. Ani chuan, "Tûnah chuan mi beidawng ka lo ni ta, he rip chhûngah hian ka lo awm ta a, chhuah lah ka chhuak thei tawh hek lo," a ti a. Kristiana chuan, "Engtiziaa hetia lo awm nge i nih?" a ti a. Tin, ani chuan, "Invêng lo leh inthlahdahin ka awm a, êng thu chungahte ka sual a, Thlarau thianghlim chu ka tilungni lo va. Anin min

kalsan a, ramhuai ka sâwm a, ka hnênah a lo kal a, Pathian ka tithinur a, Anin min kalsan a, lamlêt thei rual lovin ka rilru ka tikhauh ta a ni," a ti a.

Tin, Kristiana chuan Hrilhfiahtua hnênah chuan, "Hetiang mite tan hian beiseina a la awm lo vem ni?" a ti a. Hrilhfiahtua chuan, "Amah kha zâwt ta che," a ti a. Tin, Kristiana chuan, "Beiseina rêng rêng a awm tawh hauh lo a ni maw? He beidawnna pindanah hian i awm reng dâwn a ni maw?" a ti a. Ani chuan, "Awm reng dâwn e, beiseina rêng rêng awm tawh mawlh hek lo," a ti a. Kristiana chuan, "Engahnge maw a awm loh le? Isua chu mi khawngaih thei tak a ni alawm," a ti a. "Isua chu ka khêngbet a, a mite chu ka hmusit a, a felzia pawh ka hmusit bawk a, a thisen chu thil thianghlim lovah ka lo ruat tawh a. Thlarau Thianghlim chu ka lo dodal ta a. Chutichuan thutiam zawng zawngah chuan ka intlawhping vek a, tunah chuan rorêlna hlauhawm tak leh lungngaihna chauh lo chu engmahin min hmuak ta lo a ni," a ti a.

Tin, Kristiana chuan, "Engatinge hetiangah hian i intihluh?" a ti a. Tin, ani chuan, "Keima thu thua ka awm avâng leh he khawvêl nawmna leh hlêp duhna hian min tilût a ni; tin, chûng ang lâwmna chu ka hlut êm êm thin a, nimahsela chûngte chuan tûnah chuan min tihrehâwm a, lung thi thei lo mi kher angin min tina a ni," a ti a.

Tin, Kristiana chuan, "Tûnah hian simin i lamlêt thei lo vem ni?" a ti a. Tin, mi chuan, "Pathianin ka sim a phal tawh lo. A thuin ring tûrin min fuih lo va, amah ngeiin he mi ripah hian mi a khung a ni; khawvêla mi zawng zawng pawh hian min tichhuak thei lo vang. A! Chatuan! Chatuan! engtinnge chatuana ka hrehawm tûr chu ka tih ang?" a ti a.

Tin, Hrilhfiahtua chuan Kristiana hnênah chuan, "He mi hrehawmzia hi kumkhuaa i fimkhur theih nân i rilruah vawng ang che," a ti a. Tin, Kristiana chuan , " A, hei, thil hlauhawm tak a nih hi, insum tûr te, invêng ngun tûr tein Pathianin min

tanpui sela, he mi hrehawmzia hi ka theihnghilh loh nân," a ti.a. Tin, Hrilhfiahtua hnênah chuan, "Ka pu, ka kal a hun tawh lawm ni?" a ti a. Hrilhfiahtua chuan, "Awm rih la, thil pakhat ka entir leh zet ang chia, tin, i kal dâwn nia," a ti a. Tin, Kristiana chu a bânah a kai a, pindan pakhat, mi tho hlim hlawl awmnaah hian a hruai lût a; chu mi chuan a puante a han sin chuan a khûr ta chiam mai a, Kristiana chuan, "He mi hi engtiziaa khûr ta chiam nge a nih le?" a ti a. Tin, Hrilhfiahtua chuan, "Amah kha zâwt rawh," a ti a. Tin, Kristianan a zawh hnu chuan a han sawi a. "Nizâna ka mumangah chuan vân khi a dur khup mai a, khawpui te a ri a , kâwlte hlauhawm tak maiin a lo phe zawr zawr mai a, chu chu ka hlau ta êm êm mai a. Tin, ka mumangah chuan, chung lam ka han en a, chhûm chu ni dang ang lo takin a kal ta vut vut mai a, chutah chuan tawtawrâwt ri hi a lo chhuak a. Tin, chhûm chungah chuan mi pakhat hi a thu a, vantirhkoh tam takin an hual a. An za chuan meialhah an awm a, vân pawh chu mei angin a alh a. Tin, aw pakhat hian, "Mitthite u, tho ula, rorelnaah lo kal rawh u," tiin ka hria a. Chutichuan, lungpuite a lo keh a, thlante a inhawng a , a chhûnga mitthite an lo tho va. Thenkhatte chu an lâwm êm êm mai a, vân lam an en a; thenkhatte erawh chuan tlâng phênah bihrûkna an zawng ruai mai a. Tin, chhûm zinga thu mi pakhat chuan a lehkhabu han keuvin ka hmu a; khawvêl hi amah han hnaih tûrin a tir a. Tin, a inkârah chuan rorêltu leh mi tâng, ro a rêl sak tûr inkâra thir pal inhungna awm angah hian meialh nasa tak a lo chhuak hluah hluah mai a. (Korinth 15:15,58; 1 Thess. 4:16; Juda 15 Joh. 5:28,29; 2 Thess. 1:8-10; Thup. 20:11.14; Isai 26:21 Mika 7:16,18; Ps. 5:4; 50:1-3; Mala. 3:2) Tin, chhûm chunga thu vêk chuan a vêngtute hnênah chuan, "Buh lem te, buh si te, a tawm zawng zawngte nên la khâwm ula, meidilah paih rawh u," a ti a. (Matt. 3:12; 13:30; 24:30; Mala. 4:1) Chutichuan ka dinna kianga meiah chuan leilâwt a

rawn inhawng a, chutah chuan meiling te, meikhu nén nasa takin a lo chhuak a, a ri dur dur mai a. Tin, a sawitu pangngai vêk chuan, "Ka buhte chu a zêmah khung rawh u, " (Luka 3:17) a han ti leh a. Tin, mi tam tak chu hruai chhohva chhûm zinga awm tain ka hmu a; kei erawh chu hnutchhiahin ka awm a (Thesss. 4:16; 17). Bihrûknate ka han zawng chiam thin a , ka hmu thei si lo va, chu mi chhûm zinga thu lah chuan ka chungah hlir a mit a nghat bawk si a; ka sualte ka hre chhuak a, ka chhia leh tha hriatna chuan kil tinah min hêk a, (Rom 2:14,15) tin, ka harh ta," a ti a.

Tin, Kristiana chuan, "A eng ber chuan nge chuti êma tihlau che?" a ti a. Tin, mi chuan, "E le, rorêlna ni chu lo thleng ta niin ka hria a, ka la inpeih hauh si lo va, chu chuan min tihlau a ni. Tin, min tihlautu ber chu vantirhkohten mi ṭhenkhat chu an hruai khâwm a, kei chu min lo hnutchhiah bik a , hremhmun kawngkhâr chu ka bul lekah chuan a lo inhawng reng bawk a, chu chu ka hlau ber a ni. Ka hriatna pawhin min tina êm êm bawk a ni. Rorêltu chuan ka chungah a mit a nghat a, chu chu a thinur mi entirna niin ka ring bawk a ni,' a ti a. Tin, Hrilhfiahtua chuan Kristiana hnênah chuan, "Hêng thil zawng zawng hi i ngaihtuah em?" a ti a. Ani chuan, "Ngaihtuah e, beiseina min siam a, min tihlau bawk a ni," a ti a.

Chutichuan Hrilhfiahtua chuan, "Hêng zawng zawng hi i kalna tûra thlamuantu leh hruaitu tûr chein i rilruah vawng reng ang che," a ti a. Chutichuan Kristiana chuan a puan a veng a, a kalna tûr lama kal tûr chuan a chhuak ta a. Tin, Kristiana hnênah chuan Hrilhfiahtua chuan, "Thlamuantu i hnênah a awm fo vang a, chu khuaah chuan a hruai thleng ang che," a ti a. Tichuan Kristiana chu a kal ta a. Hrilhfiahtua hnênah chuan, "Thil hmuh ngai loh thil vâng tak ṭangkai takte chu min hmuhtir a, i chungah ka lâwm êm êm e," a ti a.

BUNG 8

Tin, ka mumangah chuan Kristiana kalna tûr kawng chu a sir tawn hian bang lo awm zui mai hian ka hmu a, chu mi bang chu a hmingah Chhandamna an vuah a. (Isaia 26:1) Chu mi kawng chhovah chuan Kristiana chu a phurrit phur chung chuan a tlan vak mai a. Chutichuan Kristiana chu hmun chho tak a thlen hma loh chuan a tlân zêl a. Chu mi hmunah chuan Kraws hi a awm a, a hnuai deuhvah chuan thlân a awm a.

Chutichuan ka mumangah chuan Kristianan kraws kiang a thlen veleh chuan a phurrit chu a tla ta a. Thlân a thlen hma loh chuan a lum zêl a, thlânah chuan a lum lût a, chuta chin chu ka hmu leh ta rêng rêng lo. Chutichuan Kristiana chuan lâwm tak leh rilru hlim takin, "A lungngaihnain chawlhna min pe a, a thihnain nunna min pe," a ti a. Tin, mak tiin rei fe chutah chuan a ding a; chutia kraws a hmuh mai avânga a phurrit a lum bo ta mai chu mak a ti êm êm mai a. Tin, kraws chu a en reng a, a tâwpah phei chuan a mittuite pawh a tla ta hial mai a. (Zach. 12:10) Tin, chutia mittui tla chunga a din reng lai chuan mi pathum êng zet zet hi an lo kal a, "I chungah thlamuanna thleng rawh se," tiin chibai an rawn bûk a. Tin, pakhat chuan, " I sualnate ngaihdamin awm rawh se," (Mk. 2:5) a ti a. Midang chuan a puan chhia chu a hlih sak a, puan dang a sintir a. (Zach. 3:4) Tin, pathumna chuan a chalah a chhinchhiah a (Ephe. 1:13). Tin, lehkhabu chhinchhiahna awm a pe a, chu chu a kal paha a en tûr leh vân kawngkhâra mite a pêk atân a pe bawk a; tin, an kal leh ta a. Chutichuan Kristiana chu a lâwm avângin vawi thum a zuang a, tin, hla sa chungin a kal ta a.

"Ka sual rit tak chu phur chungin,
He hmun hi ka lo thleng;
He hmun ka thlen hma hi chuan.
Bo lovin a awm reng.
Tûnah ka phur a bo ta hi,

Malsâwmna hlu a ni.
Sual hrui min phuartu zawng zawng hi,
A lo chat vek ta si.
Min tuar saktu fakin awm rawh se,"
tih hi sa chungin a kal ta zêl a.

BUNG 9

Chutichuan ka mumangah chuan a kal ta zêlin ka hmu a, tin, kawngah mi an kea khaidiata hlin lo muhil dêr a va hmu a. Mi pakhata hming chu Hretlemá a ni a, pakhat chu Thatchhiaa a ni a, pakhat erawh chu Uanga a ni a. Tin, Kristiana chuan chutia an mu chu a va hmuhin an mahni tiharh tûrin an hnênah chuan a va kal a, "Mi, lawng puan zar chhip chunga mu ang in ni e. (Prov. 23:34) In hnuaiah leilâwt a awm a. Harh ula, lo kal rawh u, hreh suh u, in khaidiatte pawh hi ka phelhpui ang che u; hetia in awm chuan, mi, sakeibaknei anga vak vâka chuan a rawn hmuh che u zawngin a man mai tûr che u a ni," (1 Pet 5:8) a ti a. Chu mi an hriat chuan amah chu an en a, hetiang hian an chhâng a, Hretlêma chuan, "Engmah hlauhawm ka hmu lo ve," a ti a. Tin, Uanga chuan, "Mi tin mahni thu thuin awm ṭheuh tûr a ni," a ti a, a mu leh ta mai a. Chutichuan Kristiana chu a kal leh ta zêl a.

Tin, Kristiana chu chûng mitena a khawngaihna leh anmahni a va kaihthawha a thlâwna a puih duhnate an ngaih nêpziate chu ngaihtuahin a buai hle mai a. Tin, chutia a inngaihtuah buai lai tak chuan chu mi kawng zim tak bang vei lam pangah chuan mi pahnih an lo lâwn liam a, amah chu an rawn pâwl a. Pakhat hming chu Dâna a ni a, pakhat chu Vervêka a ni a. Chutichuan a hnênah chuan an kal ve a, thukhawchângte an sawi za ta a.

Kristiana chuan, "Ṭhiante u, Khawi aṭanga lo kal nge in nih a, khawiahnge in kal dawn?" a ti a. Anni chuan, "Lolam rama piang kan ni a, Zion

tlângah Pathian fak tûrin kan kal dâwn a ni," an ti a. Kristiana chuan, "Engatinge kawng tawntirha kawngkhârah chuan in lo luh loh? 'Tupawh kawngkhâra lût lova, a danga lawn liam chu rûk hmang leh phil hmang an ni,' (Joh. 10:1) tih ziak hi in chhiar ngai lo vem ni?" a ti a. Tin, Dâna leh Vervêka chuan, "Chu mi kawngkhâra kal chu miten a hla lutuk an ti a, chuvângin pumpelh an siam a, chutah chuan an kal ţhin a ni," an ti a. Kristiana chuan, "A nih leh chutianga tih chu kan kalna tûr Lal mithmuhin sual leh a thinurna a ni lovang maw?" a ti a. Dâna leh Vervêka chuan amah chu intibuai duh harsa ting lo mai tûrin an hrilh a; chu chu an dân a ni a, kum sang aia tam zâwka mi tawh a ni tih an hrilh a.

Tin, Kristiana chuan, "A nih leh chu chu sawrkâr mi hnêna ka hrilhin a dik ang maw?" a ti a. Dâna leh Vervêka chuan "Chu dân chu kum sang tam tak a awm tawh a, chuvângin rorêltu hnênah pawh sawi mah ila dik an ti ang. Chu lo rêngah pawh kawnga kan awm tawh phawt chuan khawiahnge kan lo luh engnge pawi tawh ang? Kan luh tawh chuan kan lût a ni a; nang kawngkhâr aţanga lo lût pawh kawng lakah bawk i la awm a, keini banga lo lâwn liam pawh kawng lakah bawk kan la awm a, kan chan aia i chan engnge a that chuanna awm?" an ti a.

Tin, Kristiana chuan, "Kei chu kan hotu thu angin ka kal a, nangni chu nangmahni thu thuin in kal a, kawng neitu Lal chuan rûk hmangah a chhiar tawh reng che u a ni. Chuvângin a tâwpah pawh chuan mi ţhaa ngaih in niin ka ring lo a ni. Ama kawhhmuh lohvin in lût a, a hmangaihna lovin nangmahni bawkin in chhuak leh ang," a ti a. Chu mi thu chu an chhâng mang lo va, mahni thu thua awm tûrin an tir mai a. Chutichuan mahni thu thu ţheuhvin inbe mang lovin an kal ta a. Nakin deuhvah chuan Kristiana hnênah chuan, "Chûng dânte chu kan duh chuan nangmah ang bawkin kan ti ve thei a ni. Kan aia i danglam vak bikna i kawr hâk chauh lo kha chu kan

hre lo ve; kha pawh kha ruaka i awm i zahthup nân i vêngten an pêk che niin kan ring e," an ti a.

Tin, Kristiana chuan, "Kawng taka in lo luh loh chuan dán thiltih maiin chhanhim in ni lo vang. (Gal. 2:16) He mi ka kawr hi ka kalna tûr Lal min pêk a ni, ruaka ka awm mawi lo leh zah thup nân; keiin a mi khawngaihzia chhinchhiah nân ka la a ni; hmanah chuan puan chhia mai lo chu engmah ka nei lo va. Chu chang lovah pawh ka kal pahin keimahin ka inthuam chawp thin a ni. Ka rilruin, 'Matheilovin chu mi khawpui kawngkhâr ka thlen hun chuan a kawr min pêk ka hâk achin chu, chu mi Lal chuan min lo lâwmin ka ring,' ka ti ṭhin a ni. Tin, thil dang ka chala awm pawh hi in hmu lo a ni âwm e; he mi hi ka Lalpa duh tak chuan ka phur a tlâk lai khan a dah a ni. Chu lo pawh chu thil dang ka la hrilh leh zêl ang che u, kalkawnga min thlamuantu atân leh ka chhiar tûrin lehkhabu chhinchhiah awm sa diam min pe bawk a ni. Tin, kawngkhâr ka thlen hunah chu lehkhabu chu pe tûrin min hrilh bawk a ni. Chu mi hnuah ka kal lehna tûr pawh ka hria ang. Chu chu nangni tân pawh a mamawh a ni. Nimahsela, kawngkhârah in lo kal si lo," a ti a. Chûng thute chu engmahin an chhâng lo; an inen a, an nui mai mai a. Tin, an vaiin kal tain ka hmu a, Kristiana chu hma lamah tumah be lovin a kal a. Tin, a lehkhabu mi êng tak takten an pêk kha a chhiar fo va, chu chuan a tiharh thin a.

BUNG 10

Tin, an za chuan an kal zêl a, tlâng bul an va thleng a; chutah chuan lui a awm a. Tin, chutah vêk chuan kawng pahnih kawngkhâr aṭanga lo chhuak ni lo a awm bawk a; pakhat chu tlang bul vei lam pangah chuan a pêng a, pakhat chu ding lam pangah a pêng a. Kawng zim erawh chu tlângah chuan ngil takin a chho va, chu mi tlâng hming chu Chho a ni a. Tin, Kristiana

chu luiah chuan a va kal a. (Isaia 49:10) intiharh tûrin tui chu a va in a; tin, tlânga lawn chu a tum ta a.

Tin, mi dang pahnihte pawh chu tlâng bulah chuan an lo kal ve a, tlânga kawng chu a chhoh êm avângin an zawh peih ta lo va. Tin, an rilruin chu tlâng bula kawng pahnih awm chuan tlâng leh lam pangah Kristiana kalna kawng nên chuan inpawh leh maiin an rin avângin chu mi kawng chu zawh an tum ta a. Chu mi kawng pakhat hming chu Hlauhawm a ni a, pakhat chu Boralna a ni.Chutichuan pakhat chuan Hlauhawm kawng lam chu a zawh a, chu mi kawng chuan ramhnuaiah a hruai lût ta a. Tin, pakhat erawh chuan boralna kawng lam a zawh a, chu chuan phûl zau tak tlâng a thima thim bur maiah a hruai lût a, chutah chuan a tlu a, a tho leh ta rêng rêng lo.

Tin, Kristiana tlânga a lawn chho chu ka en reng a, a kawng a that loh êm avângin a tlu a tlu mai a. Tin, kawng chanve laiah chuan chawlhna in nuam tak, chumi tlâng Lal chuan mi velvâk chaute chawlh nân a siam hi a awm a. Kristiana chu chu hmun a han thlen chuan a chawl a; tin, a lehkhabu a phawrh a, intithlamuang tûrin a chhiar a. Tin, kraws bula a awm laia kawr an pêk kha a han en leh a, chu chuan amah a tilâwm a.

Tin, chutia a awm chu a nakinah chuan a mut a lo chhuak ta a, a muhil dêr mai a; thim ṭhelh ṭhelh thlengin a muhil ta a. Tin, a muthilh lai chuan a hnênah mi pakhat a lo kal a, a va tiharh a, "Thatchhepa, fanghmir hnênah kal la, an chêtzia en la fing rawh," (Prov. 6:6) a va ti a. Chu veleh chuan Kristiana chu a harh a; a tho thuai a, kal tûr chuan a chhuak leh ta a; tlâng chhip a thlen hmâ loh chuan a kal ta zêl a.

BÙNG 11

Tin, tlâng chhip a han thlen chuan mi pahnih hi a lama lo tlânin a hmu a. Pakhat hming chu Dawizepa

a ni a, pakhat chu Ringhlela a ni, Kristiana chuan an hnenah, "Pute u, eng in ti nge ni le? Kawng ni lovah in kal alawm," a ti a. Dawizepa chuan, "Zion tlânga kal ṭûr kan ni a, kan kal thui deuh deuhva, hlauhawm kan tâwk tam ta telh telh a, chuvângin kan kir leh dâwn a ni," a ti a, a chhang a. Tin, Ringhlela chuan, "A ni tak asin maw le, kan hma lawkah pawh sakeibaknei pahnih an awm reng a, an muhil nge an meng tih zawng kan hre lo. Kan va thlen chuan min lo pawt sawm mai ang tih kan ring lo thei lo a ni," a ti ve bawk a. Tin, Kristiana chuan, 'Min tihlau ve e a! nimahssela ka himna tûrin khawiahnge ka tlan chuan ang? Ka khaw lamah lah kir leh dâwn ila, mei leh kâtin a sur dâwn si a, chutah chuan ka boral tho awm si a, Vân ram chu ka thlen theih chuan ka him ngei ngei ang tih ka ring a ni; chuvângin kal ka tum hrâm hrâm ang. Kir leh zawng thihna ngawt lo zawng engmah a ni lo va, kal zêl erawh chu thih hlau chunga chatuan nun neihna a ni," a ti a. Chutichuan Dawizepa leh Ringhlela chu tlâng ata chu an chhuk a, Kristiana erawh chu a kal ta zêl a.

Nimahsela, chu mite thusawi chu a han ngaihtuah leh a, lehkhabu chu a han chhiar dâwn a, a inthlamuan theih nân a han zawng a. A han indap vêl a, nimahsela , a lo awm ta hauh lo mai a. Chutichuan kristiana chu a mangang ta êm êm mai a, a tihngaihna rêng a hre lo va. Chu lehkhabu chu a inthlamuanna ber leh vân ram a thlen hun pawha a luh theihna tûr ber a ni si a. A tâwpah chuan tlâng panga a mutte kha a han ngaihtuah chhuak leh a; chutichuan Pathian hnênah a âtnate chu ngaihdam a dil a, a zawng tûr chuan a kir leh ta a. Chutia a kir leh ta chu a lungngaihna chu tuinnge tireh zo vang le? A chângin a ṭap a, a chângin a khur a; a chângin chutia chu in chawlhna chauhva an sak ni si, chuta a lo muhil ta mai chu â a inti êm êm mai a; chuvângin amah leh amah a han inhau rih thin a. Chutichuan a lehkhabu hloh chu hmuh leh hrâm tumin fimkhur

takin a zawng leh ta a. A hmuh leh hlauh chuan kalkawnga a inthlamuanna ber tûr a ni dâwn si a. A muthilh na hmun chu a va hmu leh a, a hmuh veleh chuan chuta a lo muthilh avânga chu mi hmun thlenga a kir lehna chu a han ngaihtuah a, a lungngaihna chu a lo nasa lehzual a. Chutichuan lungngai tak chung chuan a kal ta a. (Thup. 2:4, 1 Thess. 5:6-8) "Aw, ka va rethei tak em! Chhûna ka han muhil kher chu aw! He tlâng Lalin he in, chawlh nâna a siamah hian a chawlh mai maia han chawl chu ni ta ila, ka harh vâng ang a, ṭha takin ka kal thei zâwk tûr a ni a. Ka va hah thlâwn tehlul em! Hetiang bawk hian Israel-ho chungah khan a lo thleng a, an sual avângin tuipui Sen lamah chuan hruai kir lehin an awm a, muhil lova lâwm taka ka zawh tûr kha lungngai takin ka zawh dâwn ta a nih hi. Kal zêl chu ni ila ka va thleng thui tawh dâwn em! Vawi khat chauh kalna tûrah vawi thum ka kal dâwn ta a nih hi. Tûnah chuan mi thima awm ang ka ni ta, khua lah a thim lek lek tawh si a. Aw, lo muhil hlauh lo ila aw" a ti a.

Tin, a chawlhna hmun chu a va thleng a, chutah chuan a han ṭhu a, a ṭap ta a. Chutia lungngai taka a ṭah lai chuan a ṭhutna hnuai chu a han en a, chutah chuan a lehkhabu chu a han hmu a; a hmuh veleh chuan rang takin khur chungin a la a, lâwm takin a pawm ta hle hle mai a. A lehkhabu a hmuh leh avânga a lawmzia chu tunge sawifiah thei awm ang le? Chu lehkhabu avâng chuan a awmna tûr chu a thleng thei dâwn a ni si a. Chutichuan a la a, Pathian hnênah a hmuhtir leh avângin lâwm thu a sawi a; tin, lâwm taka mittui tla chungin a kal ta a. Rang takin tlâng chu a lawn chhuak leh ta a. Nimahsela, tlâng a lawn chhuah hma lawk chuan ni a tla ta a; chu chuan muthilh hun lo taka a lo muthilh âtthlâkzia chu a

hriat chhuahtir leh a, a lungngai leh ta hle mai a. "Ka muthilh avâng chauhvin thimah ka kal dâwn a nih hi! Thim zingah ramsa hlauhawm tak hrâmte hriain ka kal dâwn ta zuk nia le." a tia a. Tin, Dawihzepa leh Ringhlelan sakeibaknei an hmuh an hlauhzia thu an sawite kha a hre chhuak leh a. Tin, a rilruin, "Hêng sate hian thim zingah englo an chang a ni si a, thim zingah anmahni ka tawn fuh hlauh chuan engtin tak chuan ti ang i maw aw?" ti chungin a kal ta zêl a. (Thup. 3:2; I Thess, 5:7,8) Nimahsela chutia lungngai tak chunga a kal lai chuan a han dak chhuak a, a hma lamah chuan lal in ropui tak a hmu ta a, a hming chu Mawi a ni a, kawng sirah hian a awm a.

BUNG 12

Chutichuan ka mumangah chuan hmanmawh takin chu mi lamah chuan a riak thei mial dah law maw tiin a kal ta a. Thui a la kal hman lo va, chutih lai chuan kawtthlêr zim takah hian a han lût a, chuta ṭang chuan kawngkhâr vêngtu riahna chu fing khat emaw hu a ni a. Tin, chu mi kawng zim taka a kal lai chuan a hmaah chuan sakeibaknei pahnih a hmu a. A rilruin, "Tûnah chuan Dawizepa leh Ringhlela tikirtu hlauhawm chu ka hmu ta zuk nia le," a ti a. Sakeibaknei chu khaidiata thlun an ni a, nimahsela Kristiana chuan khaidiat chu a hmu lo. Chutichuan a hlau ta êm êm mai a, kir ve leh mai a rilruk deuh va. Nimahsela kawngkhâr vêngtu Inringa chuan Kristiana kir leh tuma a ding chu a han hmuhin a hnênah, "I chak lo êm êm em ni? (Mk. 4:40) Sakeibaknei kha hlau suh, khaidiata thlun anih kha, mi rinna nei lo fiah nân an dah a nih kha; kawng lai takah kal rawh, engmah an tih lo vang che," a han ti a.

Chutichuan ka mumangah chuan Kristiana chu hlauva khur chungin kawngkhâr vêngtu sawi ang

chuan a kal a, sakeibaknei rûmte chu a hria a, nimahsela engmah an tih lo. Chutichuan a kut a beng a, kawngkhâr vêngtu awmna a thlen hma loh chuan a kal zêl a. Tin, kawngkhâr vêngtu hnênah chuan, "Ka pu, hei eng in nge ni? Zân inah hetah hian ka riak thei ang em?" a ti a. Tin, kawngkhâr vêngtu chuan khawia awm nge anih leh khawiah nge a kal dâwn tih te a zâwt a. Tin, Kristiana chuan, "Boraina khua aṭanga lo kal ka ni a. Zion tlângah ka kal dâwn a ni; nimahsela hei tûnah khua a thim dâwn ta si a, ka theih chuan zâninah hetah riah ka duh a ni," a ti a. Kawngkhâr vêngtu chuan, "Tunge i hming?" a ti a. "Tûna ka hming chu Kristiana a ni a, a tirah erawh chuan Ngilneilova ka ni, Pathianin Sema hnênah awm tûra a ruat Japheta thlah ka ni," a ti a. (Gen. 9:27)

'Engtiziaa heti êma tlai nge i nih le? Hei ni lah chu a tla a ni tawh si a," a ti a. Kristiana chuan, "Lo thleng hma tûr hi zawng ka ni zet a, nimahsela tlâng panga inah khan ka han muhil hlauh va, chuvâng chu a ni. Chuti ni suh sela hma taka lo thleng tûr ka ni. Tin, ka muthilhnaah chuan lehkhabu ka hloh va, chu mi keng lo chuan tlâng chhip ka lawn chhuak tawh zet a, han chhiar ka tum a, ka hmu ta hauh lo mai a, lungngai takin ka mutna lam chu zawng tûrin ka pan leh ta a, chutah chuan ka zuk hmu a; tin ka lo kal leh ta zêl a ni," a ti a.

Kawngkhâr vengtu chuan, "Aw le, nula pakhat ka han ko chhuak ang a, rem a tih chuan he mi in dân angin a hnênah a hruai lût ang che," a ti a. Chutichuan Inringa chuan dâr a han vua a; tin, chu mi dâr ri hria chuan nula pakhat hmel ṭha tak hi a lo chhuak a, a hming chu Fimkhurthiami a ni. "Engatannge mi koh?" a ti a, a rawn zâwt a. Kawngkhar vêngtu chuan. "He mi hi Boraina khua aṭangin Zion tlângah kal tûrin a lo kal a, nimahsela a lo chauvin a lo khawthim ta a, zâninah hetah hian riah min dil a ni.

Chutichuan he mi in dân anga i remtih apianga i tih ţûrin ka hrilh a ni," a ti a.

Chutichuan nula chuan khawia mi nge anih leh khawiạhnge a nih dâwn tih te a han zâwt a; tin, ani chuan a hrilh a. Tin, engtinnge kawng chu a rawn hmuh tih te a zâwt bawk a, Kristiana chuan a hrilh zel a. Kawngah eng engte nge a hmuh a, a rawn tawh hlawmte a zâwt leh a, ani chuan, "Ka hming chu Kristiana a ni a, he mi inah hian zâninah riak thei ila ka ti hle mai a. He mi hmun hi vân ram zawngtute chawlhna tûra Lalpain a siam a ni tih ka hre si a," a ti a. Chutichuan nula chu a nui ta a, nimahsela a mittui chu a tla a. Tin, nakinah chuan, "Ka chhûngte dang pahnih emaw pathum emaw ka han ko leh rih ang e," a ti a. Chutichuan in chhûngah chuan a han tlân lût a, Fimkhuri leh Ngaihsaki leh Hmangaihi a han ko chhuak a. Chu mite chuan thu khawchâng an sawi hnu chuan in chhûngah an hnênah an hruai lût ve ta a. "Kawngkhâr bulah chuan mi tam takin an lo hmuak a, "Lo lût rawh, Lalpa duhsak mi, he mi in hi Lalpa chuan vân ram zawng mite lâwm taka an awm nân a siam a ni," an lo ti a. Tin, chaw ei an peih hma chuan in tûrte an pe a. Ţhenkhatte chuan thu khawchâng sawipui a rem lai tak a nih avângin thu khermei tak takte sawi pui an tum a. Chutichuan Ngaihsaki te. Fimkhuri te, Hmangaihite chu sawipuitu atân an ruat a.

Ngaihsaki chuan, "Ţhian duh tak Kristian, zânina kan ina i riak hi kan lâwm êm êm a, chutichuan i lo kalna kawnga i thil han tawh chanchinte min hrilh la, ka lâwm hle ang," a ti a. Kristiana chuan, "Hrilh tuk e a, in mi khawngaihna avâng hian ka lawm em êm mai a ni," a ti a. Ngaihsaki chuan, "A tirin enginnge hetiang miah hian awmtir che?" a ti a."Kan ram ata thil ri hlauhawm tak ka hriat avângin ka chhuak a, chuta ka awm reng chuan boral ngei dâwn hian ka inhre si a," Kristiana chuan a ti a. Tin, Ngaihsaki chuan, "A nih lohleh in ram aţang chuan

eng tizlain nge he mi kawng lam kher hi i rawn pan?" a ti leh a. Ani chuan, "Hei hi Pathian thiltih a ni; boral hlau taka ka awm lai chuan khawla kal tûr nge tih rêng rêng ka hre hauh lo mai a, chutichuan hlauva ka khurh lai chuan mi pakhat ka hnênah a lo kal a, a hming chu Pathianthuhriltua a ni a. Chu mi chuan kawng min kawhhmuh a, chuti ni suh sela he mi in ka lo thleng hauh lo vang," a ti a.

Ngaihsaki chuan, "A nih loh leh Hrilhfiahtua in lamah i lo kal lo vem ni?" a ti a. Kristiana chuan, "Kal e, chutah chuan ka dam chhûnga ka hriat reng tûrte pawh ka hmu nghê nghê asin; heng pathumte hi an ni bik a ni:

"Sentanan mihring a thlêm pawha Krista khawngaihna thil tih awm reng te, Pathian hmangaihna beisei hauh lova mihring sualzia te, tin miin rorêlna lo thleng a mumanga a hmuhte a ni" a ti a.

Tin, Ngaihsaki chuan, "A mumang a sawi chu i hria elo?" a ti a. Ani chuan, "Hria e, hlauh pawh hlauhawm tak a ni, a sawi lai phei chuan ka rilru a tina hle a ni, mahse chu mi a sawi ka lo hre ta chu ka lawm êm êm a ni," a ti a.

Ngaihsaki chuan, "Chu zawng chu em ni Hrilhfiahtua inah chuan i hmuh?" a ti a. "Ni lo, lai in ropui tak pawh min entir a, chu mi chhûnga mi awmte chuan rangkachak puan an sinte min entir a: mi huaisen tak pakhat a lo kal a, thir kawr ha, mi lo lût tûr dang tute a tawn tlangziate ka hmu a; tin, an luhtir a, chatuana nunna an chântir tâkziate pawh ka hmu bawk. Chûng thilte chuan ka rilru a tilawm êm êm mai a. Hla tak kal tur ka ni tih chu inhre suh ila, chu mi tha tak hnênah chuan kum khat lai pawh cham ka duh a ni," a ti a.

Tin, Ngaihsaki chuan, "Kawngah eng dang nge i la hmuh?" a ti a, a zâwt leh a. Tin, Kristiana chuan, "Thui lo tê ka kal laiin mi pakhat thinga thisen chhuaka inkhaiin ka hmu a, chu mi ka hmuh veleh

chuan ka hnungzâng ata ka phurrit a lum bo va. Chu mi hma chuan rit tak phura awm thin hi ka ni a. nimahsela chutah chuan a lo tla ta mai a ni. Tun hmain chutiang thilte chu ka hmuh ngai loh avângin mak ka ti êm êm mai a ni. Tin, chutia chunglam ena ka din reng lai chuan, mi pathum êng tak tak mai hi ka hnênah an lo kal a; pakhat chuan ka sualte chu ngaihdam a ni tawh tih min hrilh a; tin, pakhat chuan ka puan a hlip a, he mi kawr mawi tak hi min hâktir a; tin, pakhat chuan ka chalah chhinchhiahna min pe a, lehkhabu pawh min pe bawk a ni," a ti a.

Tin, Ngaihsaki chuan, "Chûng lo pawh chu thil dang i la hmu a ni lawm ni?" a ti a. Tin, Kristiana chuan, "Chûng ka hrilha che chu a thate an ni a, thildangte pawh ka hmu a, chûng chu hêngte hi an ni:–

"Mi pathum an hming Hretlêma te, Thatchhiaa te, Uanga te, thir khaidiat bunin ka lo kalna kawngah chuan an muhil ka hmu a, anmahni chu ka tihharh theih i ring em? Dâna leh Verveka bangah lo lawn liamin Zion tlânga lo kal tûr angin ka hmu bawk a; nimahsela anni ho zawng kawng an bo tathuai a, ka hrilh ka hrilh pawhin an awi duh tawp lo mai. Tin, a tawp berah chuan he mi tlânga harsa taka lo lâwn tûr leh, sakeibaknei tawn tûr ka rawn hmu ta a; he mi, mi ṭha tak kawngkhâr vêngtu hi kawngkhâr bulah chuan lo awm phei suh sela chuan ka kir leh pawh awl a ni. Nimahsela tûna heta ka lo thlen tâk avâng leh nangnin min lo lawm avâng hian Pathian hnênah lâwm thu ka sawi a ni," a ti a.

Tin, Fimkhuri chuan thu tlem zawh leh chhânna hriat a duh ve bawk a; chutichuan a hnênah, "A châng châng talin i lo kalna ram chu i ngaihtuah ngai lo maw?" a ti a. Tin, Kristiana chuan, "Ngaihtuah bawk ṭhin e, nimahsela ka ngaihtuahin zahthlàk leh huatthlala tak niin ka hria a ni. Ka lo kalna rama kir leh ka duh phawt chuan kir lehna hun chu a tam alawm; nimahsela chuta kir leh ai chuan ram ṭha

zâwka awm ka duh a ni; chu chu vân ram a ni," a ti a. (Heb. 11:15,16) "Hman lai thute i ngaihtuah ngai lo maw?" Fimkhuri chuan a ti a. Kristiana chuan, "Ngaihtuah ṭhin e, nimahsela chu mi tih chu ka duh lo êm êm mai a ni. Taksa thu ngaihtuahna, ka ṭhiante leh keimah pawh ka lâwmna ber ṭhinte lek phei chu ka duh lo lehzual a ni. Chûng thil zawng zawngte chu ka lungngaihna an lo chang zo ta vek mai. Ka duh ber thil hi thlang thei dâwn ni ila chutiang thil chu ngaihtuah tawh hauh lo tûrin awm theih ka thlang ang. Thil ṭha bera ka rin pawh a ṭha lo ber a ni leh mai si thin," a ti a. (Rom 7:15.21)

"A chângin chûng ang thilte chu bo tawh ang leh, a chângin i buaina ṭhin niin i hre ngai em?" Fimkhuri chuan a ti a.

Kristiana chuan, "Hre thin e, nimahsela, chu zawng khât tak a ni: chutiang chu ka tân hun lâwmawm a ni," a ti a.

Tin, Fimkhuri chuan, "Engtiziain nge a bo tawh ni anga i hriatna chu i hria em?" a ti a.

"Hria e, kraws chunga ka thil hmuh chu ka ngaihtuah châng apiang leh, kawr mawi tak hi ka en châng apiang leh ka lehkhabu hi ka en châng leh, ka kalna tûr ka ngaihtuah châng apiangin chutiang chuan awmin ka inhre ṭhin a ni," a ti a.

"Eng berin nge Zion tlânga kal châktir che!" tiin Fimkhuri chuan a zâwt leh a.

Kristiana chuan, "E le, hmâna kraws chunga thia kha nunga hmuh ka beisei a; tin, tûna ka chunga thil awm mi tilawm lotu zawng zawngte hi chutah chuan a bo theih ka beisei bawk a; tin, chutah chuan 'Thihna a awm tawh lo,' (Isa. 28:8; Thup. 21:4) an ti bawk a. Tin, chutah chuan thian ṭha tak takte ka nei anga. Ka phurrit tak min tih bo sak avâng hian Amah chu ka hmangaih a ni. Chu mi ka chunga thil awmte chu ka ning tawh hle si a. Chu mi ka thlen hun chuan ka thi thei tawh lovang a. 'Thianghlim, Thianghlim,

Thianghlim,' tia aute nên chuan chatuanin kan chêng za tawh ang", a ti a.

Tin, Hmangaihi chua, "Chhûngte i nei em?" a ti a. a zâwt a. Kristiana chuan, "Nupui ka nei tawh a, fa pawh tê tê chu pali ka nei," a ti a.

Tin, Hmangaihi chuan, "Engatinge i rawn hruai ve hlawm loh?" a ti a. Chutichuan Kristiana chu a ṭap ta a. A hnênah, "Aw, duh ve ni sela lâwm takin ka rawn hruai tûr! Nimahsela ka hnêna kal ve chu an duh thuai lo mai a ni," a ti a.

Hmangaihi chuan, "An hnênah chuan, nakina an tân a hlauhawmzia leh chutia awm mai chu thil hlauhawm tak a nihzia i hrilh lawm ni?" a ti a. Tin, Kristiana chuan, "Hrilh e a, kan khaw boral tûr thu Pathianin min hrilhte pawh ka hrilh a, nimahsela mi âah min ruat a, ka thu chu an awi duh awzâwng lo mai", a ti a. (Gen. 19:14)

Tin, Hmangaihi chuan, "I thu sawite chu malsâwm tûrin Pathian hnênah i ṭawngṭai ngai em?" a ti a. Ani chuan, "Ṭawngṭai ngai e, ṭhahnemngai takin ka ṭawngṭai ṭhin a ni. Ka nupui leh ka fate chu ka tán chuan an hlu êm êm mai si a," a ti a.

Hmangaihi chuan, "A nih leh i lungngaihna leh boral i hlauhnate chu i hrilh ngai em? Chu boralna chu i tân chuan a lang fiah hle a ni lawm ni?" a ti a. Kristiana chuan, "Hrilh e a, vawi tam tak ka hrilh a ni. Anmahni pawhin chûng chu ka hmêlah pawh an hmu thei ang chu. Ka mittui tlate an hmu a, kan chunga rorêlna lo thleng tûr hlauva ka khûrte pawh an hmu bawk a; chuti pawhin ka hnêna lo kal chu an nuam chuang lo tawp mai a ni," a ti a.

"A nih leh an lokal duh lohna chhante chu i hria em maw le?" Hmangaihi chuan a ti a. Kristiana chuan, "Ka nupui zawngin he mi khawvêl hi a thlahlel a ni, ka fate erawh chuan nulat tlangval lai lâwmna leh nawmna hi an thlahlel a ni ber e, chuvâng chuan keimah maiin ti hian ka vâk ka vâk ta mai a nih hi," a ti a.

Hmangaihi chuan,"I awm dân leh i nungchangtein anmahni chu hruai i tum ngai rêng em?" a ti a. Ani chuan, "Ka nungchangte zawngin ka thei lo a ni: keimah ngei pawh vawi tam tak ka hlawhchham a ni si a, mite pawhin thu sawi leh inhnialin mi a ti ṭha ṭhin an tih ka hria a. Tin, keimah anga an awm nân fimkhur takin ka awm bawk ṭhin a, chûngte pawh chu, a ti kher kher lutuk, min ti zêl a, chuvâng chuan ka insûm a; ka chunga ṭhil an hmuhin a dâl a nih chuan, Pathian leh kan vêngte chunga ka thil tihsual a ni ber ang," a ti a.

Tin, Hmangaihi chuan, "A ni tak e, Kaina pawhin a thil tihsual avângin a nau thiltih fel a hua a. (I Joh. 3:12) Chutichuan nang pawh i nupui leh i faten he mi avânga an huat che chuan ṭhat an duh loh an tilang mai a ni a, an lakah chuan i thiang a ni," a ti a. (Ezek. 3:19)

Chutichuan ka mumangah chuan chaw ei an peih hma loh chuan an titi reng a. Tin, chaw ei chu an han peih chuan ei tûrin an ṭhu khawm ta a. An ei tûrte chu sa thau tak takte leh ṭhil dang tuihnai tak takte a ni hlawm a. An chaw ei chhûng chuan Lalpa chanchin hlir an sawi a. A thiltih chanchin te, a thiltihte chu eng vânga ti nge a nih te, eng vânga chûng inte chu sa nge a nihte hlir an sawi a. Tin, an thusawi hmangah chuan hei hi a lang, "Isua chu sipai huaisen tak, ropui takah a ṭang tawh a, thihna chunga thu neitu nên pawh an indo va, a that a. (Heb. 2:14,15). Chuvâng chuan ka hmangaih a ni," ti tlâng ṭheuhvin an lang.

Tin, Kristiana chuan, "Chûng zawng zawng chu thisen tam tak chânin a tuar a ni a, ama rama mite a hmangaih avângin niin ka ring e," a ti a. Tin, chûng lo pawh chu chu mi inah chuan Kraws-a a thih hnua ama kâ ngei biate pawh an awm a. Chûngte chuan, "Ani chuan tupawh vânram zawng miretheite chu a hmangaih êm êm ṭhin a, chhak leh thlangah pawh amah ang rêng rêng an awm lo vang" an ti a ni. Tin, an thu sawite chu tihfiah lehzual nân hênghi an sawi a.

"Mi retheite hnêna thil a tih theih nân a ropuina zawng zawng a hlip a, 'Zion tlângah keimah maiin awm ka duh lo,' a ti e," an ti bawk a. Tin, chu chang pawh ni lovin. "Mi kut dawh rethei tam takte pawh Lal faahte a siam a ni," an ti bawk a (Samu. 2:8; Sam 113:7).

Chutichuan zân reh thlengin an ti ti hova, tin, Lalpa hnênah an inkawltira, an mu ta a,. Tin, vân ram zawngtua chu pindan chungnungah an muttir a, a tukverh chu ni chhuak chhawng zawng takin a inhawng a. Chu pindan hming chu Muanna a ni. Chutah chuan khua a var hma loh chuan a mu ta a.

Tin, a tûk zingah chuan an za chuan an tho vek a, thukhawchâng an sawi leh ta a. Tin, chu mi hnuah chuan chu mi in ropuizia chu entir an duh a; chu mi entir hma loh chuan a kal an awi lo va. A hmasa berin lehkhabu awmna pindanah an hruai a, chutah chuan hman laia thu ropui tak ziak an entir a; chu miah chuan chu mi tlâng lal thlah hming chu a chuang a; a thiltihte leh mi a chhandamte tam tak an chuang bawk a. Tin, chûng mite awmna tûra hmun chhe thei lo leh ral thei lo a siamziate pawh an ziak bawk a.

Tin, chu mi zawhah chuan a chhiahhlawh thenkhat thiltih that te, an ram ngam te, an thiltih fel te, thutiam an hmuh leh sakeibakneiin a seh duh loh te, mi chak lote mi chak an lo nihna te, indonaa an huaiziate leh sipai pawl tam tak an um boziate a hnênah chuan an chhiar a (Heb. 11:33 34).

Tin, chu mi in chanchin ziakna bu dang an chhiar leh a, chutah chuan an Lalpain tupawhin tun hmain lo kalh fo thin tawh mahsela, a lo lawm duh fo thinzia thu a chuang a. Chutah chuan thil dang hming thang tak tak chanchinte a awm bawk a, chûngte pawh chu Kristiana chuan a en vek hlawm a. Chûngte chu hêngte hi an ni:- Hman lai thil leh tun lai thil te, thu sawi lâwkte leh a lo hlawhtlinna te, vân ram zawng mite tân thlamuanna tûrte a ni.

Tin, a tûkah chuan ralthuam awmna pindanah an hruai a, chutah chuan vân ram zawng mite hnênah Lalpain a pêk bung raw tinrêng ngûnhnâm te, âwmphaw te, thir lukhum te, phaw te, pheikhawk chhe thei lote a awm a. Chutah chuan chutiang thuam chu a hmang tûr leh Lalpa rawngbawl tûrin mihring te vâna arsi zâtin tam mah sela, an hman khawp chu a awm rêng rêng a ni.

Tin, a chhiahhlawhten thil mak tak an tihna khâwl an entir leh a. Mosia tiang te, Joel-an Sisera a tihhlumna tuboh leh thir kilhna te, Gideonan Midian sipaiho a ûm bona bêl leh khawnvâr leh tawtawrâwt an entir a. Tin, Samgaran mi zaruk a chhunhlumna fei te, Samson-an mi tam tak a vuak hlumna sabengtung khaberuhte kha an entir a. Chu lo pawh chu Davidan Goliatha a vawmhlumna lung leh virvawm leh, an Lalpain misualte a rorêlna nia a chhunhlumna tûr pawh an entir a. Tin, chûng lo pawh chu thildang ropui tak tak an entir a, chûngte chuan Kristiana chu a tilawm êm êm mai a. Chûng zawhah chuan an châwl ta a.

Tin, a tûkah chuan kal leh zêl tûrin a inbuatsaih a, nimahsela anni chuan châm leh tûrin an ngên a. "Khua a thian chuan Tlângnuam kan entir ang che; chu miah chuan i kalna tûr chu a hnai tawh a, i tân thlamuanna pawh a ni bawk ang," an ti a. Chutichuan châm chu a remti a, a châm leh ta rih a. Tin, khua a lo vâr chuan in chungah an lâwnpui a, chhim lam an thlirtir a. Tin, a han thlir chuan hla takah hian thingtlâng ram nuam tak a han hmu a. Chutah chuan thing mawi tak tak leh pangpâr mawi tak tak te, thei chi tinrêngte leh lui mawi tak takte luangin a hmu a. (Iss. 32:16,17): Chu mi ram hming chu a han zâwta Anni chuan, "Immanuela ram a nih saw, hemi tlâng ang bawk hian vân ram zawngtute tân chuan, a lâr a ni; i va thlen hun chuan chuta berâm vêngtuten an lo kawhhmuh ang chia, vânram kawngkhâr chu i hmu thei ang," an ti a.

Tin, Kristiana chuan kalchu a tum ta a, anni pawh chuan an rem ti a. Nimahsela a hnênah chuan, "I kal hmain ralthuam awmna pindanah khan i va kal leh rih ang," an ti a. Chutichuan an va kal leh ta rih a. Chutichuan Kristiana chu a pumin ralthuam chuan an thuam ta a, kawngah miin an lo tina thei dah ang e, tih an hlauhthawn sak a. Thir kawrte an hâktira, tin, a ṭhiante nên chuan kawngkhâr lamah chuan an kal ta a. Kawngkhâr vêngtu chu Kristiana chuan vân ram zawng mi a hmuh leh hmuh loh a zâwt a. Ani chuan, "Hmu e," a ti a. Kristian chuan, "Tunge a nih i hria em?" a ti a. Ani chuan, "A hming ka zâwt a, 'Rinawma ka ni,' a ti" a ti a. Tin, Kristiana chuan, "Aw, amah pawh ka hria asin le! ka awmna khuaa mi a ni a, ka pianna khua aṭangin a lo kal a nih chu, eng chen nge kal tawhin i rin?" a ti a. Kawngkhâr vêngtu chuan. "Tlâng a lawn liam tawh ang," a ti a . Tin, Kristiana chuan, "Aw le, Kawngkhâr vêngtu, Pathian i hnênah awm sela, ka chunga i ṭhatna avâng hian i chungah malsâwmna thlentir bawk rawh se," a ti a, a kal ta a. Fimkhurthiami te, Ngaihsaki te, Hmangaihi te, Fimkhurite chuan kawngkhâr bul thlengin an zui zêl a. Chutichuan tlâng bul an thlen hma loh chuan thukhaw chhâng an sawi zêl a. Kristiana chuan, "Lo chhoh lama a har ang bawkin a chhuk lam pawh hlauhawmin ka hria e," a ti a. Tin, Fimkhuri chuan, "Hlauhawm e a, nangni ang tân hian he mi Zahna Kâwn hi tlu lova thlen a harsa hle asin, chuvângin alawm hêng thleng thlenga kan zui che ni," a ti a. Chutichuan fimkhur takin a kal chhuak ta a; chutichung pawh chuan vawi hnih emaw, vawi thum emaw lai chu a tlu a.

BUNG 13

Chutichuan ka mumangah chuan Kristiana chu a ṭhian ṭha tak takte chuan chhang leh grêp tui

saidawiûm khat nên; grêp ro bawr khat nên an pe a, tin, an kalsan ta a.

Nimahsela Zahna Kâwna kal chu Kristiana tân chuan a ḥarsa êm êm mai a. Thui lo tê a va kal a, ramhuai bawlhhlawh tak amah tâwk tûra lo kal a hmu a, a hming chu Setana a ni. Chu chu Kristiana chuan a hlau ṭan ta deuh va, a rilruin, "Kir leh tûr nge ni ang, kal zêl tûr aw," tiin a inhnial ta deuh va. Nimahsela a han ngaihtuah a, a hnungzâng lamah chuan thirkawr a ha lo tih a inhre chhuak a, chutichuan a hriung lam a chhawn hlauh chuan Setana chuan a thalin a rawn kâp ṣuh hlauh mai ang tih a hlau ta a. Tin, a intihuai a, a awmna hmunah chuan a lo awm reng a, Setana chuan a rawn tâwk ta a. Chu mi mak tak chu a hlauhawm hle mai. Sangha angin phuhlip a nei a, chûngte chu amah timawitu an ni a, dragon angin thla a nei a, a ke chu savawm ke ang a ni a, a pum aṭang chuan meialh leh meikhu a lo chhuak a, tin, a ka chu sakeibaknei ka ang a ni a.

Kristiana hnên a lo thlen chuan chapo hmêl tak mai hian amah chu a han en a, hefiang hian thu a han zâwt a. "Khawiaṭanga lo kal nge i nih, khawiahnge i kal dawn?" a han ti a.

Kristiana chuan, "Boraina khua aṭanga lo kal ka ni a, chu chu sual bawlhhlawh hlir awmna a ni; tin, Zion khawpuiah ka kal dâwn a ni," a ti a.

Setana chuan, "I thusawiah chuan ka khua leh tuia mi zuk ni chia le, chu khua chu ka ta vek a ni alawm; an lal leh an pathian ka ni, engtizia nge ni i lal i tlân bo san? Ka rawng i la bawl ṭhat leh deuh beisei lo ila ka han vaw thlu dêr mai tûr che a," a ti a.

Kristiana chuan, "I ramah zawng ka piang tak a, nimahsela i hna a khirh lutuk a, hlawh lah chu mihring han khawsak theihna zia a ni si lo. 'Sual hlawh chu thihna a ni si a.' (Rom 6:23) Chuvângin ka lo upat deuh hnu hian mi thil ngaihtuah miten an ngaihtuah ang bawkin ka ngaihtuah a, ka insiam ṭha thei mahna ka ti deuh a ni," a ti a. Setana chuan, "Lal

chuti lawk maia khua leh tui chân an awm ngai lo, kei pawhin chuti lawkin ka chân rih mai bik lovang che. Chutiang hnathawh leh hlawh thu i sawi chu zawng lo kir leh phawt mai langin, ka rama miin an pêk ang apiang chu pe tûr chein tûnah hian ka tiam a che," a ti a.

Kristiana chuan, "Lal fapate Lal ber hnênah chuan ka inpe tawh si a, i rama kir lehte chu engti duhin nge ka duh tawh ang?" a ti a.

Setana chuan, "A ṭha zâwkin a ṭha lo zâwk chu thleng rawh," tih thufing ang khan i awm a nih chu; mi tam tak a hnênah chuan an kal ṭhin a, mahse rei lo têah ka hnênah bawk an lo kir leh ṭhin a ni. Nang pawh chutiang chuan ti ve la a ṭha ve mai ang," a ti a.

Kristiana chuan, "A mah chu ka ring tlat tawh si a, ka kir san leh mai chuan mi mantirtu angin awhlumtir tûr ka ni dâwn lawm ni?" a ti a.

"Ka chungah pawh chutiang bawk chuan i ti a; nimahsela i lo kir leh phawt chuan, chûng zawng zawng chu ka theih nghilh vek mai ang," Setana chuan a ti a.

Kristiana chuan,"Chûng chu ka ât laiin ka lo tiam ta mai che a ni a, tûna a rawng ka bâwl ka Lalpa chuan i chunga thil ka lo tih tawh zawng zawng chu min ngaidam vek thei a ni. Chu lo rêngah pawh, nang tiboraitu Setan, ani rawngbâwl te, a chhiahhlawh nih te, a mi nih te, a hlawhte chu nanga ta ai chuan ka duh zawk êm êm a ni, chuvângin tûnah chuan min thlêm tawh suh, a chhiahhlawh ka ni, amah chu ka zui dâwn a ni," a ti a.

Tin, Setana chuan, "Nakinah i rilru a fim deuh hunin kal kawngah eng engnge i tawh dâwn la ngaihtuah ang che. A chhiahhlawh tam takte ka thu leh ka dân an duh loh avângin hrehawm takin an awm tih i hria a ni. Mi engzât nge ni zahthlâk taka an tihhlum tawh? A rawngbawl chu ka rawngbawl aiin a ṭha zawk i ti a, nimahsela, a awmna ata chu a mite chhanhim tûrin a lo chhuk ngai hauh lo a ni. Khawvêl

mi zawng zawngin an hre huai a ni, nang pawh ka chhanhim ang che," a ti a.

Kristiana chuan, "A tâwp thlengin amah chu an hmangaihin a hnênah an ṭang ngam dâwn emaw tih hriat nân, a mite chhan tûrin a kal thuai lo a ni. Tin, chûng hrehawmna i tihte chu anni chuan ropuina berah an ngai a ni. Tûnah chuan chhanhimna chu lo hmuh lâwk an beisei lo, an ropuina chu an la nghâk rih a ni, chu chu nakinah an Lalpa chu a vântirhkohte nêna ropui taka a lo kal hunin an la chang ang," a ti a.

"Tûn apangin a rawngbâwlah chuan i rinawm si lo va, engtinnge a hnêna hlawh hmuhte chu i beisei theih?" Setana chuan a ti a.

Kristiana chuan, "Setan, khawiahnge ka rinawm lohna?" a ti a.

Setana chuan, "I chhuahtirh laia lungngaihna hmuna i awm lai khan i beidawng a, i Lalpan i phur a tihbo nân i awm rih tûr kha kawng ni lo lamah chuan i pênsan a, ṭha lo takin i muhil a, chutah chuan i lâwmna thil chu i hloh va, tin, kawnga in thu khawchâng sawi lai khân pawn lam thu, thiltih leh i thu sawiah chuan i duh tih a lang bawk a ni," a ti a.

Kristiana chuan, "Hêng zawng zawng hi a dik teh meuh mai, tam tak i la sawi hmaih zâwk mah a ni; nimahsela Lalpa a rawng ka bawl-a chu zahngai thei tak leh mi ngaidam thei tak ani. Chûng sualna zawng zawngte chu i rama ka awm laiin ka nei a, chu mi avâng chuan lungngaiin ka rûm ṭhin a, tûnah chuan chûng thuah chuan ngaihdamna ka Lalpa hnên ata ka hmu tawh a ni," a ti a.

Tin, Setana chu nasa takin a lo thinur ta a, "Chu Lal chu ka hmêlma a ni; a mite leh a dân hi ka hua a ni, chuvâng chuan a dodâl tûr chein ka lo kal a ni," a ti a.

Kristiana chuan, "Setan, i thiltih hi ngaihtuah rawh, Lalpa kawng thianghlima awm ka nih hi, chuvângin nangma chungah fimkhur rawh," a ti a.

Tin, Setana chuan, "He mi ṭhuah hian engmah ka hlau tawp lo mai, thi tûrin in buatsaih mai rawh khai, hetah hian ka tihlum ang che," a ti a. Chutichuan a âwmah meialh thalin a kâp ta vak mai a. Nimahsela Kristiana chuan phaw a nei a, a phaw chuan a lo dang hman hlauh va, a invêng thei ta a. Chutichuan Kristiana chu a thin a rim a, a ngûnhnâm a phawi a; Setana chuan a lûah leh a kut leh a keah a hliam a Chutichuan Kristiana chu a hnungtawlhtir hlek a; Setana chuan a han kâp leh ṭhuai ṭhuai a. Tin, Kristiana chu a intipachang a, nasa takin a han bei vak a, chawhma lai an inbei a, Kristiana chu a hah dêr mai a, a hliam khan a tichau hle bawk ang tih a rinawm a ni.

Tin, Setana chuan, a remchan hun a hmuh veleh chuan, Kristiana chu a hnaih a, a pawm a, a keuh chiam mai a; tin, Kristiana chuan a kâwlhnâm ken chu a thlauh ta a. Tin, Setana chuan, "Tûnah zet chuan ka ngam ta che ani," a ti a. Kristiana chu a tihlum lek lek mai a, amah pawhin nun rêng a inring tawh lo hial a. Nimahsela Pathian thiltih Kristiana chungah a lo lang a. Setanan vuakhlum dêr tuma a tiang a han lek lai tak chuan, "Ka hmêlma pa, ka chungah lâwm suh, tlu mah ila ka tho leh ang," (Mik. 7:8) ti chungin Setana chu a chhun vak a, chu chuan a tawlh kirtir hlak a. Kristianan chu chu a hmuh chuan, "Hêng thil zawng zawngah hian min hmangaihtu azârah chuan hnehtu aiin kan ropui zâwk" (Rom 8:37) a ti a. A han chhun leh a: chu veleh chuan Setana chuan a thla a zâr a, a thlâwk bo ta daih a, Kristiana chuan a hmu leh ta lo va. (Jakoba 4:7)

Chu mi an inbei lai ka hmuh leh ka hriat anga hre ve lo chuan Setana au leh rûm nasatzia chu an suangtuah thiam lo vang. Kristiana rilru pawh nasa takin a rûm ṭhin a ni. A kâwlhnâm hriam tawnin Setana chu a hliam tih a hriat hma loh
chuan lawm hmêl rêng a pu hauh lo mai a. A han hmuh hnuah erawh chuan a lâwm a, a nui ta a. Insual

ka hmuh zawng zawngah chuan a la nasa ber mai ka ti!

Chutichuan an insual zawh hnu chuan Kristiana chuan "Sakeibaknei leh Setana laka min chhandamtu hnênah chuan ka lâwm thu ka sawi ang," tiin heti hian a sawi ta a.

"Setanan ka chhiatna zawngin,
Nasa takin min bei;
Mahse min ṭanpuitu avângin,
Keiin ka hnawt bo thei;
I hming thianghlim fakin awm rawh se,
Chatuanin ropui rawh se," tiin.

Tin, chûng zawhah chuan tuemaw hian nunna thing hnah a rawn pe a, chu chu a la a, a hliamahte chuan a hnawih a, rang takin a dam leh ta mai a. Tin, chhang leh uain an pêk kha a ei a, tin, a lo harh a, a harh hnu chuan, "Hmêlma dang an la awm leh mahna," tiin a kâwlhnâm keng reng chungin a kal leh ta a. Nimahsela chu mi kâwnah chuan Setana lo chu hmêlma dang tumah a tâwk ta lo.

BUNG 14

Kristiana awmna tâwpah chuan kâwn dang pakhat Thihna Luikawr a awm a. Chu mi chu vân ram kalkawng chuan a tan tlang riah si a; chuvângin Kristiana chuan a kaltlang ngei ngei tûr a ni. Chu mi hmun chu hmun reh tak a ni. Zâwlnei Jeremian hetiangin a hrilhfiah a ni. "Thlalêr ram ro tak, khuarkhurumte leh thihna hlim awmna, kristiante chuah lo chu tuma kal lohna a ni," (Jer. 2:6) a ti a. Chu mi hmuna a awm chu Setana nêna an inbeina ai khan a tha lo zâwk mah tih in la hria ang.

Chutichuan ka mumangah chuan Kristiana chuan Thihna Luikawr kam chu a va thleng a, chutah chuan mi pahnih a va tâwk a. Chu mite chuan ram ṭha chanchin chu a ṭha lo lam takin an rawn sawi a. (Num. 13:32) hmanhmawh takin an lo kal a. Kristiana

chuan, "Khawiah nge in kal dawn ?" a lo ti a. Anni chuan, "Kan kir leh dâwn, nunna leh thlamuanna i duh a nih chuan nang pawh kir leh ve mai rawh khai," an ti a.

Kristiana chuan, "Engah maw? Engtizia nge ni ta?" a ti a. "Engtizia nge ni ang! I kalna tûrah hian nangmah ang bawkin keini pawh kan kal a, kan ngam chin tâwp kan kal a kan lo kir leh thei lo ṭhelh a ni, thui deuh phei chu kalila chanchin rawn thlen tûr pawh kan awm lo vang chu!" an ti a.

Kristiana chuan, "A nih leh engnge maw in hmuh le?" a ti a. "Kan hmuh chu maw? Thihna Luikawr chu kan lût ṭhelh thelh tawh a, kan hma lam ngun takin kan han en a, a thim khup mai a, (Sam 44:19; 107:10) chutah chuan phûng te, dragon-te an awm noh noh mai a, chûng lo pawh chu hlauhawm dang tam tak kan hmu a ni. Tin, mihring mangang lungngai tak rûm anga rûm pawh kan hre bawk a ni. Tin, mi thir khaidiat buna lungngai taka ṭhu rengte pawh kan hmu bawk a; chu mi kawr chungah chuan lungngaihna chhûm a zing mup mai a, tin, thihna pawhin chu mi chungah chuan thla a zâr chamchi mai a, a hlauhawmzia chu sawi thiam theih pawh a ni lo ve," (Job. 3:5; 10:22) an ti a.

Kristiana chuan, "In thu sawiah chuan he mi kawng hi ka kal duhna kawng a la ni lo chuang lo ve," (Sam 44:18, 19, Jer. 2:6) a ti a.

Anni chuan, "I duh leh kal zêl rawh, keini zawng kan duh lo a ni," an ti a.

Chutichuan an inṭhen ta a; Kristiana chuan a kawng chu a zawh ta zêl a, kâwlhnâm pawh chu a la keng reng zêl a. Kawngah chuan hlauhawm engemaw tawh chu a inring tlat a.

Tin, ka mumangah chuan chu mi kâwn chu a va thleng a. Chu mi kawr kam ding lam pangah chuan khuarkhurum thûk tak, mitdelin mitdel vêk a hruaia an tlâk a, an pahniha an boral tâkna chu a awm zui mai a. Tin, vei lam pangah chuan chirhdûp hmun

nasa pui hi a awm a, chutah chuan mi tha tak pawh tla sela ke han nghah derna eih pawh hmun a awm chuang lo. Chutah chuan vawi khat pawh Lal Davida a tla a Pathianin amah chu tichhuak lo sela chu a thi ngei tûr a ni. (Sam 64:14)

Chuta kawng awm chu a zim êm êm bawk a, chuvângin Kristiana tân chuan kal a har hle mai. Khuarkhurum kalsanin lehlam pang chu han pan ang thin mah selangin chu mi chirhdûpah chuan tlâk mai a hlau si, chirhdûp kalsan a tum lah chuan khuarkhurumah chuan a tla dâwn bawk si. Chutiang chuan a kal zêl a, nasa taka a rûmte pawh ka hre bawk thin a. Khing hlauhawm ka sawi chang pawh khi ni lovin, chu mi hmun chu a thim êm êm mai a, Kristiana chuan a ke a han khai apiang chuan khawia nghah tûr nge tih leh, eng chunga nghah tûr nge tih reng reng a hre thei lo a ni.

Tin, chu mi kawr lai takah chuan hremhmun kotlâng pawh awmin ka hmu a, chu chu kawng bul takah a awm a. Chu chu a hmuh chuan, Kristiana chuan, "Engtinnge ka tih ang aw?" tiin a inngaihtuah a. Chu miah chuan Setana a beinaa a kâwlhnâm a chhawr ang khan chhawr theih a ni ta si lo. Chutichuan a kâwlhnâm chu a dah a, hriamhrei dangin a inthuam ta a. Chu hriamhrei chu tawngtaina a ni (Ephe. 6:18) "Aw Lalpa, nangin ka thlarau chhanchhuak ang che," (Sam 116:4) tiin a au va. Chutiang chuan rei fe a ti a, nimahsela meialh chuan a la hliau pha dâwn ta fo mai a; tin, thâwm hlauhawm tak a hre bawk a, chutichuan pawh sawm vek a, tual lai chirhdiak ang maia awm a hlau va. Chutiang hlauhawm takte chu a hmu a, thâwm hlauhawm tak tak a hre bawk a, chutiang chuan thui fe a kal a. Nakin deuhvah chuan hmun pakhat a va thleng a, chutah chuan ramhuaiho aw ni awm tak hi ava hre ta a. engtia tih nge tha ang tih ngaihtuahin a ding a. A châng chuan kir leh te a han rilrûk ut ut thin a, a châng chuan chu mi kâwn chu kal chhuak dâwn

tawhin a inhre thin a. Hlauhawm tam tak a tawn tlang takte kha a hre reng a, chûngte chu a kirleh chuan a va tawh ngei tûr a ni tih a hre si a; tichuan a hnu lamah chuan hlauhawm tam zâwka a rin avângin a hma lamah chuan kal zêl a tum ta a. Nimahsela ramhuaiho kha lo hnai deuh deuh zêlin a hria a, chu veleh chuan, "Lalpa Pathian thahruiin ka kal zêl ang," tiin ring takin a au vak a; chutichuan an tawlh kir a, an lo hnai leh ta chuang lo va.

Thil pakhat ka hmaih hauh loh tûr a awm; Kristiana chu a lungngai êm êm a, ama aw leh aw lo pawh a hre tawh lo va. Meialh lo chuahna hmun a va thlen veleh chuan ramhuai pakhatin a zui a, zawitein Kristiana hnênah chuan ama rilrua chhuak rêng ni awm takin Pathian hming a rawn sawi chhia a. Chutichuan Kristiana chu a hmaa a thil hmuh dang zawng zawngte ai chuan Pathian a hmangaih êm êm thin han sawi chhiatna chuan a tilungngai ber ta a. Hre lovin awm thei sela chu hre lova awm a duh a, nimahsela hre thei lo tûra han tih dân tûr leh Pathian sawi chhiatna chu khawia lo chhuak nge a nih a hre thei si lo va.

Tin, Kristiana chu chutianga lungngai taka rei fe a awm hnu chuan a hma lamah chuan mi kal a, "Thihna Hlimkawr ruam zawh mah ila, thil tha lo rêng rêng ka hlau lo vang, nang ka hnênah i awm si a," (Sam 23:4) tia au aw a hria a. Chutichuan a lâwm ta a, a lâwmna chu hêng vang hi a ni. Pakhatna chu, chu mi kawrah chuan amah ang bawkа Pathian tih mi an awm ve bawk avâng a ni. Pahnihna chu, hmun thim tak leh hrehawm tak ni mah sela, an hnênah chuan Pathian a awm tih a hria a. Ani chuan a rilruin, "He hmunah hian mi tihnungtawlhtu tam mah sela, engahnge ka hnenah Pathian a awm loh bik ang?" tih rilru a lo pu ta a ni. (Joh. 9:11)

Tin, a pathumna chu, anmahni ûmphâka, pâwl theih a inrin vang a ni.

Chutichuan Kristiana chu a kal zêl a, a hma lama mi chu a han au va; nimahsela ani chuan amah chauhva awm bawkah a inruat avângin chhân ngaihna rêng rêng a hre lo va. Tin, nakinah chuan khua a lo vâr ta a, tin, Kristiana chuan, "Ani chuan thihna hlim chu zingah a chantir ta," a ti a. (Amosa 5:8)

Tin, zing chu a lo ni a, hnung lam chu a han hawi a, nimahsela kir leh duha hawi a ni lo va , hlauhawm tak tak thim zinga a pelhte chu chhûn êngah hmuh a duh vang a ni zâwk a. Chutichuan kawngsira khuarkhurum leh, a lehlam panga chirhdiak hmun chu fiah takin a hmu a, a inkâr zimziate pawh chu a hmu vek a. Tin, phûngte leh rûlte pawh kha a hmu vek a, nimahsela hla takah an awm vek a, khawvâr hnu chuan a hnaihah an kal lo va, nimahsela anmahni chu a hmu thei vek a. "Thima thil harsate chu a hmu chhuak a, thihna hlim chu a tiêng," (Job. 12:22) tih ziak angin.

Kristiana chuan hlauhawm tam tak ata chhanchhuaha a awmzia chu nasa takin a ngaihtuah a, hlauhawm a hmaa a hlauh êm êmte kha êngah chuan a hmu fiah lehzual zâwk a. Tin, chutih lai tak chuan ni a lo chhuak leh a, chu chu Kristiana chunga khawngaihna lo thleng pakhat chu a ni. Thihna Luikawr tantirhna chu hlauhawm hle mah se, tuna a kal lehna tûr pawh hi a hlauhawm lehzual a ni. Tûna a dinna hi kawr tâwp lam deuh ni mah sela a kalna tûrah chuan kawng tluanin thangte a inkam a, lênte a inzâr a, khuarkhurum tam tak a awm a, khâmte a awm bawk a. Tûnah hian a hmasaa a kalna ang bawk khan thim chu ni sela, Thlarau sang tam tak pawh nei sela boral rêng rêng tûr hi a ni a; nimahsela ka sawi tawh ang khan ni chu a lo chhuak ta a. Chutichuan ani chuan, "A khawnvâr chuan a lu chung a en a, Ama êng chuan thim ka su tlang," (Joh. 2(;3) a ti a. Chu mi êngah chuan kawr tâwp chu a thleng ta a.

Tin, ka mumangah chuan chu kawr tâwpah chuan thisen te, ruh te, meivâp te, mihring ruangte ka hmu nuai mai a. Chûng zingah chuan hman laia vân ram kawng zawh mite ruang pawh a tel ve a. Eng tizia nge ni tia ka ngaihtuah lai chuan ka hma lama pûk pakhatah hian mi lian pahnih, Bumhmanga leh Pathianhrengailova ka hmu ta a. Chûngte chu an thiltihtheihnaa an nunchhiat avânga an tihhlum ruhte leh an thisente a ni. Nimahsela Kristiana chuan hlau mang lovin a pêl ta mai a, chu chu mak ka ti hle mai a. Nimahsela nakin hnuah chuan Pathianhrengailova chu thi tawh daih a ni tih ka hre chhuak leh ta a. A pakhat pawh chu dam zawng a dam na a, a tar tawh êm êm mai a; a tlangval laiin lungngaihna nasa tak a lo tuar a, a ruhtuahte a khawng a, chuvângin chu pûk kotlângah chuan lo thut a, mi lo kalte chu lo melh a, anmahni a bei theih loh avânga hachang lo thial ngawt mai loh chu engmah tih theih a nei lo a ni.

Chutichuan Kristiana chu kal zêlin ka hmu a, nimahsela pûk kotlânga putar lo thu a hmuha khan a hnênah chuan, "I kan hma loh chuan i tha chuang lo vang," a lo tih a vângin thil dang rêng rêng a ngaihtuah thei lo va. Nimahsela Kristiana chuan a rilru a siam tha a, muang takin a pêl ta a.

BUNG 15

Chutichuan Kristiana chu a hmaa khaw thlirna awmah chuan a han lawn chho va, chu chu vân ram zawng miten an hma lam an thlir theih nân an siam a ni rêng a. Chutah chuan a han lawn chho va, hma lam a han thlir a; tichuan Rinawma kal chu a han hmu a. A hmuh veleh chuan ring takin a au va, "Min lo nghâk rawh khai, i kal dûn ang," a ti a. Chu chu a han hriat chuan Rinawma chuan a han lehhawi a; tin, Kristiana chuan, "Min lo nghâk rawh i kal dûn ang," tiin a au leh a. Nimahsela Rinawma chuan, "Nghâk love, ka nun chhanhim tûra kal ka ni a, hnung lamah phuba latu

chu a awm tih ka hria a ni," a ti a. Chutichuan Kristiana chu a tlân vak a, a zu ûmphâk a, a lehpêl leh ta zâwk a; a hnuhnûng chu a hmasaah a tang ta zâwk a. Chutichuan Kristiana chu a unaupa a lehpelh avâng chuan uangthuang takin a nui a; Nimahsela a kalna chu a en ṭha lo va, a tlu ta a. Rinawman a puih hma loh chuan amah chuan a tho thei ta lo va.

Tin, ka mumangah chuan mi pahnih chu innngeih tak leh lungrual takin an kal dûn a, kalkawnga an chunga thil lo thleng zawng zawngte chu hlim takin an sawi dûn ta a. Chutichuan Kristiana chuan, "Unau duh tak Rinawm, ka ûmphâk che avâng hian ka lâwm êm êm a ni; hetia nuam tak leh tha taka kal dûn tûr hian kan rilru a lo insiam a nih hi," a ti a. "Ka thian duh tak, kan khua atang rêng khan pâwl ve nghal che ka tum a , nimahsela min lo kalsan ta mai a, chuvângin keimah chauhvin ka lo kal ta mai a ni," Rinawma chuan a ti a.

Tin, Kristiana chuan, "Min rawn ûm hmain Boralna khuaah chuan eng chen nge i awm?" a ti a

Rinawma chuan, "I kal hnu khan, 'Rei lo teah kan khua hi a kang chhe vek dawn,' tiin an sawia, chuta chin chu rei ka awm ngam ta lo a ni," a ti a.

Kristiana chuan, "Chutiang thu chu in vêngten an sawi maw?" a ti a.

Ani chuan, "Sawi e a, mi tinin an sawi noh noh mai," a ti a. "A nih leh chu mi hlauhawm tlânsan tûr chuan mi dang lo kal ve awm lovin nangmah chauhvin i lo kal si maw?" Kristiana chuan a ti a.

Tin, Rinawma chuan "Ka sawi tâk ang khan sawi zawng an sawi nuai nuai na a, mahse an awi meuh lo niin ka ring. Thu khawchânga an sawinaah pawh mi ṭhenkhat chuan i chanchin hi nuihzatthlâk tak leh hrehawm awm taka an sawi ka hria; nimahsela kei zawng kan khua hi vân atangin meiin a kâng chhe dâwn tih ka ring fo va, chuvângin ka rawn tlânsan ta a ni," a ti a.

Kristiana chuan, "Thian Thlêmsama chanchin an sawite i hre bawk lo maw?" a ti a.

"Hria e, Kristian, ka hria asin: lungngaihna chirhdûp thlengin a zui ve che tih ka hria; mi thenkhat phei chuan chutah chuan a tlu e, an tih ka hria a, nimahsela amah zawngin chu thu chu mi hriat a duh lo hle mai a, nimahsela chirhdiak chu kai luaiin ka ring a ni," Rinawma chuan a ti a.

Kristiana chuan, "A thenawm khawvêngte chuan a hnênah engtenge an sawi le?" a ti leh a.

Rinawma chuan, "A lo kir leh achin chu mi narâhin an nuihzabûr a, an hmusit a, tumahin hnathawkah pawh an duh lo. A kal hma ai khan a leh sarihin a chhe ta zâwk a ni," a ti a.

Kristiana chuan, "Anni pawhin a kalna kawng chu an ngainêp viau si a, engtiziaa a chunga chutiang chu ti nge an nih?" a ti a.

Rinawma chuan, "Mi rilru lamlêt mi mai mai, awhhlumtir rawh u, thiltih hlen ngam hlei lo," an ti huai huai mai a ni. A thil tih tum chu ti lova a awm leh tâk avângin amah hmusit tûr leh nuihzat tûrin Pathianin a hmêlmate chu a fuihpawrh niin ka ring," a ti a.

Kristiana chuan, "I lo chhuah hma hian in inbe teh rêng lawm ni?" a ti a.

Rinawma chuan, "Vawi khat zawng kawtthlêrah kan intâwk a; nimahsela a thiltih dân avânga zak ni awm takin mi hêl ta mai a, kan inbe ta lo," a ti a.

Kristiana chuan, "Ka chhuah tirh lai kha chuan a tân khan beiseina ka neih sak deuh thin a, nimahsela tûnah chuan khuain a boralpui mai ang tih ka hlauh sak ta e a, "Uiin a luak a ei leh a, vawk chirhdiakah a inbual, tih ang hian a awm si a," a ti a. (2 Pet 2:22)

Rinawma chuan, "Kei pawh chu chu ka hlau fo rêng ani, mahse tunge dal thei ang?" a ti a.

Kristiana chuan, thian Rinawm, chu chu i bânsan ang khai, keimahni chungchâng thu i sawi teh zâwk ang. Kalkawngah thil engte nge i rawn tawh min han hrilh teh khai, thil engemaw chu tawh zawng i nei

ngei mai tih ka hre reng mai a, i tawh loh chuan mak ka ti hle mai ang," a ti a.

Rinawma chuan, "I tlâkna chirhdûp kha ka rawn pumpelh a , hlau lovin kawngkhâr chu ka thleng a; tin, mi pakhat ka tâwk a, a hming chu Suallawmmanduhi a ni. Thil min tihsual tir a tum tal nghe nghe a ni," a ti a.

Kristiana chuan, "Zuk ni tak ale, a thlêmna i tlânsan hlauh chu a tha a nih chu. Josefa pawhin a thlêmna chu a ngam bawk a ni. Amaherawhchu a thih phah thelh a ni. (Gen. 39:11-13) A nih leh engtinnge a tih che?" a ti a.

Rinawma chuan, "A dangnâlziate chu i hre châwk ang a, mi a han fak der luam a, a kalna lama kal ve tûrin min sawm chiam a, engkim tih theih mai hi min tiam a, kalsan pawh a har kher mai," a ti a.

Kristiana chuan, "Thil tha zawng a tiam lo vang che chu" a ti a.

"I hria alawm, khawvel lâwmna thil chauh a ni ka tih rêng ni," Rinawma chuan a ti a.

Kristiana chuan, "Amah i tlânsan hlauh chu a tha a nih chu, Lalpa thinurna chu a chungah a tla ang," a ti a. (Thuf. 22:14)

Rinawma chuan, "Ani chu ka tlânsan takzet leh zet loh pawh ka hre lo a ni," a ti a.

"Engati maw? a duh ang chu i remti lo a ni lawm ni?" a ti a. Rinawma chuan, "Keimah intihbawlhhlawh nân chuan duh lo ve; 'A kawng chu hremhmunah a lût,' (thuf. 5:5) tih ziak hi ka hre reng a, chutichuan a mi dawi ka hlauh avângin ka bengkhawn Iova, (Job. 31:1) tin, ani chuan min hau va, ka kalsan ta mai a ni," a ti a.

Kristiana chuan, "Thil dang engmah i hmu lo maw?" a ti a. Rinawma chuan, "Tlâng chho bul ka va thlenin putar pui pakhat hi ka va tâwk a, tunge ka nih leh khawia kal tûr nge ka nih min lo zâwt a. Tin, kei chuan vân ram zawng mi ka nih leh vân rama kal tûr ka nih ka hrilh a. Tin, putar pui chuan, "Mi rinawm

tak ni awmin i lang e, a awm tâwk apiang hlawh ka pe ang chia, ka hnênah awm ta che, i duh lawm ni?" a ti a. Tin, kei pawhin tunge a nih leh, khawia awm nge a nih ka zâwt a. Ani chuan, a hming chu Adamhmasaa a nih leh Bumna khua a awm a nih min hrilh a. (Ephe. 4:22) Tin, kei chuan a hnathawh tûr chu engnge a nih leh hlawh eng ang nge min pêk dâwn tih ka zâwt a. Hnathawh tûr chu lâwmna tam tak a ni a, a hlawh tûr chu ro khâwmtu nih tûr a ni tih min hrilh a. Tin, kei chuanin eng ang nge a neih leh chhiahhlawh eng angte nge a neih ka zâwt leh zêl a. Tin, ani chuan in chu khawvêl thil mawi tak taka siam a ni a, a chhiahhlawhte chu ama fate vek an ni tih min hrilh a. Tin, fa engzatnge a neih ka zâwt leh a, ani chuan fanu pathum a nei a, an hming chu Taksalâwmnaduhi te, Mitihlâwmnaduhi te, Inchhuangite an ni. (Joh. 2:16) Ka duh phei chuan chûngte chu nupui atân ka nei thei ang tih min hrilh a. Tin, a hnênah eng chen awm tûrin min duh ka zâwt leh a, ani chuan, "Dam chhûng zawngin,' a ti a, " a ti a.

Kristiana chuan, "A nih leh a tâwpah engtinnge-in intih tâk?" a ti a.

Rinawma chuan, "A sawi mawi êm avângin a tirah chuan a hnêna awm mai chu ka han rilrûk deuh va. Nimahsela chutia kan inbiak lai chuan a chal chu ka han en a., chutah chuan "He putar leh a thiltih zawng zawng hi hawisan rawh,' tia ziak chu ka hmu ta hlauh a ni," a ti a.

"Tin, engtinnge ni ta?" Kristiana chuan a ti a. Rinawma chuan, " A thusawi zawng zawng chu ka haw ta viau mai a, a ina min hruai chuan sala min zawrh mai pawh ka lo ring ta. Chutichuan a kawngkhâr bul pawh chu thlen ka tum loh avângin ka hnênah pawh sawi tam lo tûrin ka ti a. Tin, ani chuan min hau va, "I kalna tihrehawm tûrin i hnungah mi ka rawn tir ang," min ti a. Tin, kei chuan kal ka tum ta a. Chutia kal tuma ka han her veleh chuan min han man a, nasa takin mi ham vak a, ka tisa a sâwk thla ta deuh

emaw ka ti hial a. Chutichuan, "Ka va rethei tehlul em!' tiin ka au vak a. (Rom. 7:24) Chu mi hnuah chuan ka kal leh ta zêl a. Tin, tlang chanve lai ka va lawn chhoh chuan ka han lehhawi a, mi pakhat hian thli anga chakin min rawn ûm ngat ngat mai a; chu mi chuan chawlhna hmunah min rawn ûm phâk a," a ti a.

Kristiana chuan , "Kei pawh kha mi hmunah khan ka chawl a , ka mut a chhuak êm a, ka lo muhil ta a, he mi ka lehkhabu hi ka hloh nghe nghe asin," a ti a.

Tin, Rinawmma chuan, "Unaupa, lo ngawi teh rih, ka han hrilh fai kel ang che. Chu mi chuan min rawn ûmphâk veleh engmah sawi mang hlei lovin mi han vawhlum thelh mai a; nakina ka han harh hnu chuan eng vanga chuti fakauva mi vua nge a nih ka han zâwt a. Ani chuan, "Keima thuin ka ti mai a ni," a ti a, ka âwmah hian mi han vaw leh nghek nghek a; tin, ka let ta reng mai a. Tin, ka lo harh leh chuan khawngaihna ka dil a, nimahsela ani chuan, "Khawngaihna entir dân ka hre lo," a ti a. Mi han titlu leh a. Mi tihlum reng reng hi a ni tawh a, nimahsela mi pakhat hi a lo kal a, chu mi chuan a rawn tibâng ta a," a ti a.

Kristiana chuan, "Chu mi chu tunge ni?" a ti a. Rinawmma chuan, "A tirah zawng tunge a nih rêng ka hre lo va, nimahsela a kal lai chu ka han en a, a pangah chhunna leh a kuta khenna hnuhma ka hmu a, chutichuan kan Lalpa a ni tih ka hre ta a ni. Chu mi zawhah chuan kei chu tlângah chuan ka lawn chho ta zêl a ni," a ti a.

Kristiana chuan, "Chu mi a rawn ûmphatu che chu Mosia a nih chu,a dân bawhchhetute chu tumah a zuah ngai lo; khawngaih dân pawh a hre lo a ni," a ti a.

Rinawmma chuan, "Ka hria asin, tûn chang hi ka hmuhna a ni nêm, amah hi alâwm ina hlim taka ka awm laia lo kal a, Heta i awm reng chuan i in ka hal ang,' rawn titu chu," a ti a.

Kristiana chuan, "A nih leh Mosia awmna tlâng chhipa in awm kha i hmu lawm ni?" a ti a.

"Hmu e, ka thlen hma daihin sakeibakneite pawh kha ka hmu a, nimahsela chhûn a nih avângin an muhil niin ka ring; tin, ni pawh a la sâng hlê si a, chuvângin kawngkhâr vêngtu kha ka pêl a, ka kal tlang zêl ani," a ti a.

Kristiana chuan, "A hmu che tih min hrilh asin, kha mi in kha i han tlawh ve atân ka it êm êm mai a ni. Han kal la chu, thil ropui tak tak an entir ang chia, chûng chu i thih ni thleng pawhin i theihnghilh lo vang. A nih leh Zahna Kâwnah mi i tâwk em?" a ti a.

Rinawma chuan, "Tâwk e, Lungawilova ka tâwk a, a hnênan kir leh ve tûrin min thlêm a; 'Chuta i kal zawngin nuam lo takin i awm ang; i thiante Chapova te, Intiveia te, Inngaihlua te, Khawvêlthilaropuia-te leh i thian dang rêng rêngte pawhin pawi an tiin, rem an ti lo hle ang,' tiin min hrilh a ni," a ti a.

"A nih leh engtinnge i chhân ?" a ti a. Rinawma chuan "Chûng i sawite chu ka thenrual leh ka phungchângte an ni ngei thin tak a, nimahsela vân ram zawng mia ka awm chinah chuan mi lo mihran ta a, keiin ka mihran bawk a, chuvângin tûnah chuan ka laichin lote ang an lo ni ta," tiin ka chhâng a, tin, chu lo pawh chu chu mi kawh chanchin a sawi chu a dik lo nasa tih ka hrilh bawk a ni. "Ropui hmain tlawm rih phawt tûr a ni a ; chapo hi tlûkna a ni tih ka hrilh bawk a," a ti a.

Kristiana chuan, "Chûng lo chu mi dangte tawh i nei lo maw?" a ti a. Ani chuan, "Nei e, mi pakhat a hming Zakzuma ka tâwk a ka mi tawh azawngah chuan he mi hian a hming a pu dik lo berin ka ring a ni," a ti a.

Kristiana chuan, "Eng thu nge a hrilh che," a ti a. Rinawma chuan, "Sakhaw lam thu rêng rêng hi a duh lo va, 'Sakhaw lam mihringin kan ngaihtuah hi a pawi êm êm a ni, eng atân mah a ni lo ve, chhia leh ṭha hriatna zawm zêlte pawh hi engmah a ni lo ve, mi dawizep dân mai a ni. Mi tupawh chutianga a awm a, kawng ṭhenkhata insum vak mai mite hi mi nuihzat bur mai chauh an ni," a ti a. Tin, Mi ropui leh hausa,

mi fing tak takte pawhin i ngaih ang hian an ngai lo a ni, chutianga mi â ni tûra thlem thlûkin tumah awm pawh an la awm ngai hek lo. Engnge a nih tumahin an hriat loh avângin, (I Kor. 1:26; 3:18; Phil. 3:7-9; Hoh. 7:48) chutiang mia awm tûr chuan tumahin thil engkim chân hi an duh hek lo," a ti leh zêl a. Tin, chûng lo pawh chu thil dang tam tak a sawi a. "Khawvêl thila a taka awm hi a zahthlâk e," a ti bawk a. Tin, "Pathian thu hrilte ngaihthlâka lungngai taka awma mahni in lama rûm chunga va hawna mahni vêngte chunga thil tihsualnaa ngaihdam dil mai maite hi thil zahpuiawm tak a ni. Chûngte chu zahthlâk i ti ve lawm ni? min ti a," a ti a.

Tin, Kristiana chuan, "Engtinnge i chhân?" a ti a. Ani chuan, "A tirah chuan chhân ngaihna rêng ka hre lo va, ka mangang êm êm mai a, ka thawte pawh a sa phat mai a, mi tilamlêt thelh tawh a, nimahsela a tâwpah zawng, "Mihringin an ngaih ropui chu Pathian ngaihin tenawm tak a ni,' (LK. 16:15) tih hi ka lo hre chhuak ta a. Tin, ka han ngaihtuah lehzual sauh va, he Zakzuma hian mihring thu chauh min hrilh a. Pathian chu engnge a nih leh, Pathian thu chu engnge a nih rêng rêng a sawi lova, ka rilruin, 'Nikin niah chuan mihring thuin ka thiin ka nung lo vang a, Pathian thu thuin a ni ang.' tih ka lo ngaihtuah ta zâwk a. Chuvâng chuan Pathian in a sawi chu a tha ber a ni. Khawvêla mi zawng zawng pawhin do mah sela a tha ber a ni. Chuvângin Pathianin Amah biak dân chu tha a tiin a duh a, chhia leh tha hriatna zawmte pawh tha a tihzâwng a ni a, vân ram chan duh vânga mi âa insiamte chu mi fing a ti zâwk a ni. He khawvêla mi rethei ber pawh hi Krista hmangaihtu chu Amah hawtu ai chuan a hausa zâwk a ni. "Nang Zakzum, mi kalsan rawh, ka hmêlma i ni e; ka Lalpa dodal tûrin ka pui ang che maw? Chutiang ka tihte chuan a lo kal hunah a hmêl ka hmu ngam dâwn em ni! (Mk. 8:38) A rawngbawl leh a dân chu zahpui siin engtinnge a malsâwmna hmuh ka beisei theih ang?"

ka ti a. Nimahsela Zakzuma hi mi sual huaisen tak ani, ṭha then mai pawh harsa tak a ni. Mi rawn hnaih lui zêl a, sakhaw lam thu sawi chhiatna hlir mai hi ka bengbulah zawi tê têin a sawi a sawi mai a. A tâwp a tâwpah zawng chutianga hmusit taka a sawi zawng zawngte chu keiin ka ngaih ropui êm êmte an ni tih ka han hrilh a, chu ta chinah chuan ka kalsan thei ta hrâm a ni," a ti a.

Kristiana chuan, "Unaupa, chu misual tak chu huai taka i dodal avângin ka lâwm êm êm mai a ni. I han sawizia rêngah chuan a hming chu a pu dik ngawt mai tak e: kawtthlêrahte mi a zui a, mipui hmaahte mi tihzah tumin mi a thlêm a; thil ṭha chu zahpui turin mi a thlem a, nimahsela ama tih ang ti tur chuan mi thlêm thlu lo vang. Mahse amah chu i dodal reng ang. A huai dân chu engmah a ni lo, mi âte chauh a chawimawi a ni. Solomona chuan, ' Mi fingte chuan ropuina an chang ang a, mi fing lote chuan zah an hmu ang,' a ti a ni," a ti a. (Thuf. 3:35)

Rinawma chuan, Zakzuma dodal tûrin Pathian hnênah ṭanpuina i dil ang, chutichuan, leiah hian thu dikah chuan kan huai ang," a ti a.

"Ni, i tidik zet mai, kâwnah chuan mi dang i tâwk lo maw?" Kristiana chuan a ti a.

Rinawma chuan, "Tâwk lo, chu mi kâwna ka kal lai chuan ni a êng a, Thihna Hlim kawra ka kal lai pawhin a êng bawk a, chuvângin engmah dang ka tâwk lo," a ti a. "Nang chu a that chu, kei chu chutiang rêng a ni lo. Chu mi kawra ka luh tan deuh thaw aṭangin Setana nên nasa takin kan inbei a; mi han tihtlûka min han rahbeh lai phei chuan mi tihlum taknglal dâwn emaw ka ti nghe nghe a . Chutia mi han tihtlûk veleh chuan ka ngûnhnâm ken chu ka thlauh leh hlauh nghal a, chu veleh chuan Setana chuan, Tûnah chuan ka ngam ngei dâwn ta che le,' a han ti a; nimahsela ka ṭawngṭai a, tin, Ani chuan min lo hria a, ka manganna zawng zawng ata chu min chhanchhuak ta a. Tin, Thihna Hlimkawrah chuan

ka lût a, kawng chanve zet chu a thim êm êm mai a. Chutah chuan vawi tam tak chu ka thi dâwn ta emaw ka ti a; nimahsela a tâwpah zawng khua a lo vâr a, ka hmabâk chu sam takin ka tlang thei ta a ni," Kristiana chuan a ti a.

BUNG 16

Tin, ka mumahgah chuan an pahniha chutia an kal dun zêl lai chuan Rinawma chu a han hawi a, an piah hla deuh fêah chuan mi pakhat kal a han hmu a, a hming chu Dangnâla a ni. Amah chu mi sâng tak a ni a, a hmuna en ai chuan ralkhata enin a hmêl ṭha hlêin a lang a, Rinawma chuan chu mi hnênah chuan hetiang hian thu a han sawi a:-

"Ka ṭhian, khawiahnge i kal dâwn? Vân ramah i kal dâwn em ni?" a han ti a.

"Aw ni e, chutah chuan ka kal dâwn a ni." Dangnâla chuan a ti a.

Rinawma chuan, "A that chu, tha takin inpâwlho ang u aw?" a ti a.

Dangnâla chuan, "Inpâwl tuk e a, in thianah ka awm ang e," a ti a.

A nih lo kal rawh le, i kal rual ang u khai, kan tâna sâwt tûr thukhawchâng i sawi ho ang u," Rinawma chuan a ti a.

Dangnâla chuan, "Thil ṭha chu i hnênah pawh, tu hnênah pawh ka duhzâwng a ni fo ṭhin rêng a ni. Hetianga thil tha tih duh mi ka tâwk fuh che hi ka lawm ngawt mai. Mi tam takin hetiang thil ṭangkai tûr sawi hi an duh lo va, engmaha ṭangkai hlei lo tûr sawite hi an duhzâwng a ni zâwk a, chutiang chuan kei zawng mi tilungngai ṭhin a ni," a ti a.

Rinawma chuan, "Chu chu thil lungngaihthlâk tak a ni rêng a ni. Mihringin kan lei leh kan kâ Pathian chanchin sawi nâna kan hman aliama thil ropui hi engnge awm?" a ti a.

Dangnâla chuan, "I thusawi zawng zawng hi tha tak leh dik taka i sawi avângin ka mi duhzâwng tak i ni. Pathian thu sawi aloh liama thil ṭangkai leh nuam engnge awm? Miin thilmakahte lâwmna nei sela engnge nawmna chutah chuan awm? Miin chanchin sawite leh thilmak te, chhinchhiahnate hi a sawi duhzâwng ni sela, chutiang thil zawng zawngte chu Pathian Lehkhabua mi anga mawi leh mak khawiahnge a hmuh ang?" a ti a.

Tin, Rinawma chuan, "Chu chu a dik a ni; nimahsela kan thukhawchâng sawiah hian kan tâna ṭha ber tûr engnge kan hmuh theih kan ngaihtuah tûr ani," a ti a.

Dangnâla chuan, "Chu chu alawm ka tih rêng ni, chutiang thil sawi chu a ṭangkai ber a ni alawm. Hetiang thu sawi hian miin thil tam tak an zir thei a ni; khawvêl thil maite pawh hi a zir theih a. Vân lam chanchinte pawh a zir theih bawk. Hetiang hian pian thar ṭulziate leh krista felnate a zir theih. Chûng lo pawh chu simna te, rinna te, ṭawngṭaina te, tuarnate pawh a zir theih bawk a ni. Hetiang hian miin thutiam ropui tak leh Chanchin Ṭha ama thlamuan nân a zir thei a ni. Tin, thiltih ṭha lote leh thu dik a dik tih an hre thei a, mifing lote pawh an zirtir thei a ni," a ti a.

Rinawma chuan, "Chûng chu a dik ngawt mai, hêng thute hi min hrilh avângin ka lâwm e," a ti a.

Dangnâla chuan, "Hetiang an tih loh avâng hian mi tam takin an thlarau tân chatuan nunna chu an hre lova, âtthlâk takin dân thuhnuaiah an awm a, chutiang zawngin tumahin vân ram chu an chang thei lo vang. Mi tlêmtê chauhvin chutiang chu an hria a ni," a.ti a.

"Vân thu hriatna chu pathian thilpêk a ni a, mihring thusawi avâng maiin tumahin an hmu lovang," Rinawma chuan a ti a.

Dangnâla chuan, "Chûngte chu ka hre vek a ni; nimahsela tumahin vâna mi pêk a nih loh chuan

engmah an hmu thei lo, an thiltih avâng a ni lo va, khawngaihnaa pêk a ni.. He mi hi a dik tih entirna tûrin Pathian Lehkhabu thu tam tak ka entir thei ang che," a ti a.

"A nih leh kan tâna thil ṭangkai dang engnge kan sawi leh ang?" Rinawma chuan a ti a.

Dangnâla chuan, "I duh apiang le; vân lam thil emaw, lei lam thil emaw, thlarau lam thu emaw, Pathian lam thu emaw, thil serh leh serh loh lam thu emaw, thil lo awm tawh emaw, thil lo la thleng tûr emaw, ram dang chanchin emaw, mahni ram chanchin emaw, kan tâna ṭangkai tûr apiang ka sawi ange," a ti a.

Chutichuan Rinawma chuan mak a ti deuh va, Kristiana lam chu a pan a, chu mi hma chuan Kristiana chu a hrang deuhvin a kal a ni; a hnênah chuan zawitein, "Kan ṭhian hian thu a va ngam em! Vân ram zawng mi, mi ṭha tak ani phawt ang," a ti a.

Kristiana chuan nui chung deuh hian, 'He mi i ngaihhlut teh huam hian amah hre lo mi chu a ṭawng theih ngawt hian mi tam tak a thlêm thlu thei ang," a ti a.

Rinawma chuan, "Chu nang chuan i hria elo?" a ti a.

"Hre awm teh e, amah a inhriat ai mahin ka hre fiah zâwk ang chu," Kristiana chuan a ti a. Rinawma chuan, "Chuti chu mi engang nge a nih mi hrilh teh khai," a ti a.

Kristiana chuan, "A hming chu Dangnâla a ni a, kan khuaa awm a ni, i lo hre ve lo chu mak ka ti mang e ka ti, kan khua a len vang a nih dâwn chu, " a ti a.

Rinawma chuan, "Tu fapa nge a nih a, khawi lai vênga awm nge a nih?" a ti a.

Kristiana chuan, "Kamṭhaa fapa a ni a, Kamtam vênga awm a ni. A hmêl hriat apiangin a hming avâng chuan kamtam vênga awm a ni tih an hre zêl ani. Amah zawng kam tha tak a ni a, a sual deuh pawh a

ni," a ti a. Rinawma chuan, "Mi tha tak ni awm zawnga a lan hi le!" a ti a.

Kristiana chuan, "Amah hre chiang lote tân zawng ṭha awm takin a lang a, a hriate tân erawh chu a ṭha lêm lo a ni: 'Ṭha awm takin a lang,' i tihah chuan, milem ziaktu milem ralkhat aṭanga ena mawi tak, a hmuna ena mawi si lo mi hriat chhuahtir e ka ti," a ti a.

Rinawma chuan, "A, i nui êm :mai, i tifiam a ni awm mang e," a ti a.

Kristiana chuan, "Nui mah ila , chutianga fiamthu tha lo leh dik lo taka mi chungchâng thu sawi Pathianin a awi hlei nem. A chanchin ka han hrilhfiah lehzual ang che. He mi hi zawngin mi tin a pâwl a, thukhawchâng a sawi pui a, tûna i hrêna sawi ang bawk khan zu hmunah pawh awm sela a sawi ang. A ruih leh a tawng tam mai a; a thinlungah leh a inah te, a titiah rêngte sakhaw thu chu a chêng tak tak lo a ni. A sawi zawng zawng chu a leiah chauh a awm a ni. Sakhaw thu a sawite hi bengchheng mai ani," a ti a.

Rinawma chuan, "Chuti a ni maw? Chuti a nih chuan mi lo bum let dêr tawh zuk ni a!" a ti a.

"Bum tawh teh ang e, nangmah pawhin chu chu i hre lawm ni? 'An sawi a, an ti si lo,' tih thufing hre reng rawh. 'Thiltihtheihnaah lo chuan thuah mai Pathian ram a awm si lo va,' (Mat. 23:3; I Kor. 4:20) ṭawngṭai te, simnate leh piantharnate a sawi a, nimahsela a enga mah chu a hre si lo; a sawia mai chauh chu a hriat a ni. An chhûng zingah pawh chuan ka awm tawh a, a inchhûngkhura a awm dân leh ram danga a awm dân pawh ka hre tawh a, ka thu sawi chu chiang takin a dik tih ka hria a ni. An inah chuan sakhaw dân rêng rêng a awm lo. Ṭawngṭai te, sual sim chhinchhiahnate rêng rêng a awm lo. Ani ai chuan rante pawhin Pathian rawng an bâwl ṭha zâwk a ni. A hria apiangin mi bawlhhlawh leh zahpuiawm an ti ṭheuh a ni; a awmna khuaa mi tawh chuan tumahin ṭha pawhin an be lo. Mi narân amah hriate chuan,

'Ram dangah a ṭha a, ama awmna khuaah chuan ramhuai ang a ni,' an ti ṭhin a ni. A chhûngte pawhin chutiang chu a ni tih an hria a ni. Mi vin tak a ni a, mi hau pawh hmang tak a ni. A chhiahhlawhte pawh engmah lovah a hau mai mai ṭhin a, a dimdawi dân rêng rêng an thiam thei lo. A hnêna hnathawh pawh mi a bum fo thin a ni an ti. A bum theihna ang apiangin bum a duh thin a ni. Amah anga awm tûrin a fate pawh a zirtir a, dawi deuhva an awm chuan, 'Mi â leh mi fing lo ho,' a ti mai thin. Mi hmuh leh hriatah rêng rêng chuan anmahni chu a fak ngai lo. A sual avângin mi tam tak a titlu tawh tih ka hria a ni. Pathianin a dâl loh phei chuan mi tam tak chhiatna a la thlenin ka ring a ni," a ti a. Rinawma chuan, "Unaupa, i thu chu ka ring e, 'Amah chu ka hria e,' i tih avâng maia ring zawng ka ni lo va. Pathian thu awi miṭen mi dang chanchin an sawi dân tûr anga i sawi avângin awi ka ni zâwk e. I huat avânga hêng thu hi i sawi a nih ka ring lo, i sawi ang tak chuan a awm avâng a ni:" a ti a.

Tin, Kristiana chuan, "Kei pawh a hmain lo hre tawh lo ila chu tuna nangin i rin ang bawk hian ka ring ang chu. Sakhaw duh lo mite kâ mai aṭanga hêng thute hi hria ni phei ila chu mi sualte hian mi ṭhate hi an hêk mai mai ṭhin a ni e ka ti mai âwm e. Nimahsela hêng thil zawng zawngah hian kei mah ngeiin a dik lo tih ka hre chhuak a ni, chu chang lovah pawh mi ṭhate chuan an zahpui ṭhin a, ṭhianah leh phung-châng ah pawh an siam duhloani Amah an hriat hnu chuan a hming lam ngawt pawhin an thin a ur ṭhin a ni," a ti a.

Rinawma chuan, "Tûnah chuan a sawia sawi leh a tiha tih chu a inang lo tawp mai tih ka hre ta, tûn hnuah pawh a dang lam dân ka chhût tawh ṭhin ang," a ti a.

Kristiana chuan. "Thil hrang daih a ni rêng a ni; thlarau leh taksa a inhrang angin a inhrang a ni. Thlarau tel lo chuan taksa hi mitthi ruang ang chauh

a ni a; chutiang bawkin sawi mai chu tih a awm si loh chuan mitthi ruang ang chauh bawk a ni. Sakhaw biak dân bulpui ber chu a tiha tih hi a ni. 'Pathian leh Pa mithmuha sakhaw biak dân thianghlim leh sual tel lo chu hei hi a· ni; fahrah leh hmeithaite an hrehawm laia kan leh khawvêl bawlhhlawh kai lova insiam ṭhin hi a ni.' (Jak 1:27, chang 22:26 pawh en la) Dangnâla chuan chutiang rêngin a ngai lo va; sawi leh ngaihthlâk ngawt hian pathian thu ring nihna emaw a ti a, chutianga a tih chuan amah leh amah a lo inbum ta a ni. Ngaihthlâk chu thlai chi tuh ang chauh a ni a, thu sawi chuan rilruah a rah tak tak nge tak tak lo tih a hriat fiahtir thei lo. Ni kin niah chuan mi tin an thiltih ang zêlin an rêl sak ang tih kan ring tûr a ni. (Matt. 13:23). 'I awi em?' ti maiin an zâwt lo vang a, 'Titu nge i nih, asawia sawi mai mi? tih a ni zâwk ang a, an thiltih ang zêlin an rêl sak ang. Khawvêl tâwp hun tûr chu buh seng nên tehkhin a ni. (Matt. 13:32) Buh seng hun chuan a sengtute chuan buh hmin ṭha chauh lo chu engmah an duh lo tih i hria a ni. Nimahsela hêngte hi, chu mi ni atân chuan Dangnâla thu chu a pawimawh lohzia entir nân che ka sawi mai a ni e," a ti a.

Rinawma chuan, "Mosian sa thianghlim thu a sawi kha hei hian min hriat chhuahtir hle mai a. Chutiang ran chu tinkâk nei mi a ni a, a irh chhuah chu a thial bawk ṭhin, tinkâk ngawt pawh a ni lo va, irh chhuah ṭhial mi ngawt pawh a ni lo. Sazupuiin a irh chhuah a ṭhial a, nimahsela a tin a kâk loh avângin a thianghlim lo a ni. Dangnâla pawh hi chutiang tak chu a nih chu, a irh chhuah chu a ṭhial a, finna chu a zawng a. Thute chu a ṭhial a, nimahsela a tin a kâk lo. Mi sualte kawng a hawisan bawk hek lo va, ui leh savawm ke ang mai a nei a, chuvângin a thianghlim lo a ni," a ti a.

Kristiana chuan, "Pathian Lehkhabu thu ang i sawi a ni a , kei pawhin ka han belh chhah ve ang e; Paula chuan mi thenkhat, mi dangnâl êm êm, thu

mawi taka sawi theite ni mah sela dâr ri leh dâr benthek ri mai a vuah a, tin, hmun dangah chuan thil nung lo ri nei si a vuah a. Thil nung lo chu rinna tak nei lo leh Chanchin Ṭha nei lo hi an ni. Thu mawi tak leh ri mawi takin Pathian vântirkhkohte angin sawi thei mah sela, vân rama nun neitute zingah chuan, an tel tawp lo vang," a ti a.

Tin, Rinawma chuan, "A tirah pawh khân a ṭhian nih zawng ka duh chiam lo va, tûnah lek phei chuan a ninin ka ning ta, amah ka then theihna tûrin engtinnge ka tih ang le?" a ti a.

Kristiana chuan, "Ka thu awi la, ka hrilh ang che hian ti rawh khai, chutichuan Pathianin a rilru a tihdanglam nghal loh chuan amah pawhin a ning thuai ang che," a ti a.

"A nih, engtia tih tûr nge ni ang?" a ti a. Kristiana chuan, "A hnênah va kal langin, sakhaw biak dân thu khauh takin va sawi la, chûng thilte chu a in lama a vawn fel leh fel lohte fiah takin va zâwt rawh." a ti a.

Chutichuan Rinawma chuan, Dangnâla chu a va pan leh a. "Engtinnge i awm tâk?" a va ti a.

Dangnâla chuan, "Ka la dam e, ka lâwm e, thu sawi dûn ta reng ila chu tam fê kan sawi hman tawh tûr a," a ti a.

'I duh chuan i sawi dûn leh ang hmiang; tin, kan thusawi tûr chu hetiang thu hi ni rawh se: Engtinnge ni Pathian chhanhimna ropui tak chu mihring rilruah a inhriat chhuahtir tih hi," a ti a.

Dangnâla chuan, "Kan sawi tûr chu thiltihtheihna a nih dâwn chu: chu chu thusawi âwm tak a ni, a sawi vêl pawh ka nuam sarh mai. A tawi zawngin ka han chhâng mai ang chia, pakhatnaah chuan, Pathian khawngaihna mihring rilrua a awm chuan sual avângin nasa takin a tahtir thin. Tin, a pahnihna chu."..

Rinawma chuan, "Ngawi teh rih, a pakhat zâwka chauh chu i ngaihtuah teh rih ang. Rilruin amahin

sual huat a tum tûr a ni i tih zâwk tûr niin ka ring e," a ti a.

Dangnâla chuan, "Sual avânga ṭah leh sual huat chu engnge a danglamna?" a ti a.

Rinawma chuan, "Nasa takin a danglam a ni. Mi, sual avângin an ṭap thei, nimahsela sual chu a haw lo thei a, mi ṭha leh mi fel chu a haw zâwk thei a ni. Pulpit-ahte sual avânga ṭap mi tam tak ka hre tawh a, nimahsela an rilru chu an titiah leh an in lamahte ngawt a chêng si a. (Gen. 39:15) Josefa pi chu thianghlim tak ni awmin aw ring takin a au va, nimahsela Josefa lakah chuan thil thianghlim lo tak tih a tum si. Nuin a fate chu an sual e ti thin mah sela, an malchungah an chawi a, an fâwp an fâwp si thin ang hian, mi ṭhenkhat chuan sual hi deu deu chung siin an duh viau si a ni," a ti a. Dangnâla chuan, "Dâwt i sawi a ni," a ti a. Rinawma chuan, "Daw teh suh e, thu dik tak ka sawi zâwk a ni. A nih leh engnge ni rilrua khawngaih thiltih hmuhchhuahna thil pahnih i tih chu?" a ti a. "Chanchin Tha thilmak hriatna hi," Dangnâla chuan a ti a.

Rinawma chuan, "He mi chhinchhiahna hi a hmasa ber tûr a ni; nimashela he mi hi a hmasaah emaw, a hnuhnûngah emaw, lo awm mah sela a dik lo rêng rêng a ni. Chanchin Ṭha thilmak ropui chu nasa takin a hre thei a. Nimahsela, rilrua khawngaihna thil chu a awm lo thei a ni. Miin hriatna zawng zawng nei mah sela engmah a la nei lo thei. Pathian fa pawh a ni chuang hek lo. Isuan a zirtirte hnênah "Hêng thilte hi in hria em?" tia a zawh, annin, 'Hria e,' an tih lai khân ani chuan "Hêngte hi in tih chuan in eng a thawl ang,' a tih kha. 'An hriat avângin an eng a thawl ang' a ti lova, a tiha an tihin an eng a thawl ang, a ti zâwk a ni. Hriatna ngawt chu tih lohva awm a awm si. A Lalpa duhzâwng chu a hre reng a, a ti si lo. Miin vântirhkoh tluk laiin a hre thei a, nimahsela kristian a ni chuang kher lo thei. Chuvângin i thu sawi chu a dik lo a ni. Hriatna hian mi dangnâl leh

chapote chu a tilâwm a. Pathian erawh chu thiltihin a tilâwm a ni. Hriatna neih hauh loh phei zawngin rilru pawh a ṭha thei lo va, Chuvângin hriatna chu kawng tam tak a awm a, thil mai mai hriatna a awm a; rinna leh hmangaihna leh khawngaihnaa hriatna a awm bawk a, chu chuan mihring rilruah Pathian duhzâwng a hriattir a ni. Hriatna mai mai chu kamtamna a ni a, rinna, khawngaihna leh hmangaihna hriatna lo chuan Kristian tak tak chu a lungni thei lo a ni. 'Hriatna min pe la, i dân chu ka vawng ang, tin, ka rilru zawng zawngin ka ngaihtuah ang,' tih a ni," a ti a. (SAm 119:34)

Dangnâla chuan, "I daw leh ta, hei hi hriat fiah lehzualna a ni lo ve," a ti a.

Tin, Rinawma chuan, "A nih leh khawngaihna thiltih hi engtinnge a chhuah tih chhinchhiahna dang sawi leh rawh le," a ti a.

Dangnâla chuan, "Sawi tawh lo ve, kan inngeih dâwn lo ve," a ti a. "A nih i sawi dâwn loh chuan kei talin sawi ila a rem dâwn lâwm ni?" Rinawma chuan a ti a.

Dangnâla chuan, "I sawi duh a thu a ni ang chu," a ti a. Tichuan Rinawma chuan, "Khawngaihna thiltih chu a changtu emaw, a lo thlirtute hriatah amahin a lang chhuak ṭhin a ni. Tupawh khawngaihna changtu hnênah chuan hetiang hian a lo lang chhuak ṭhin. A sualna, a nungchang tenawmzia a hriattir a, rin lohna sualziate a hriattir a. Chu mi rinna chu a neih loh va, Isua Krista a rinna avânga pathian zahngaihna a hmuh loh chuan hremhmuna kal ngei tûr a ni tihte a inhriatchhuahtir ṭhin. Chûng thilte chuan thiltih sual lungngaihthlâkzia leh zahthlâkziate a hriattir ṭhin. (Sam 38:18; jer. 31:19; Joh. 16:8; Rom 7:24; Marka 16:16; Gal. 2:16; Thup. 1:16). Tin, chûng lo pawh chu khawvêl Chhandamtu chu hriattirin amah zui tlat ṭulziate a hriatir a. Tin, amah zuinaah chuan rilṭam leh tuihal tuarnate a ṭulzia leh chûng ang tuarte tân chuan thutiam a awm tihte a hriattir a ni. A

rinna tlem leh tamzia ang zêlin a lâwmna te, a thlamuanna te, thianghlim duhna te, amah hriatchianna deuh deuh te, a rawng a bâwlnate chu a awm a ni. Amahin a lang chhuak ka ti nain hei hi khawngaihna thiltih a nih an hre mang ṭhin lo. A sualna leh a hriat dik lohnain a hruai bo ṭhin a ni. Chuvângin he mi hi miin a neih chuan khawngaihna thiltih a ni tih a hriat hmain thil ngaihtuah tûr a awm a ni. (Joh. 16:9; Gal. 2:15; T.T. 4:12; Matt. 5:6; Thup. 21:6)

Mi ṭhenkhatte hnênah chuan hetiangin a lang a ni. Krista an ring tih an tilang phawt a ni. Tin, a dawtah chuan nungchang thianghlim put thu te, titi thianghlim sawite leh chhûngkaw vawn thianghlim thu te, sual huat tûr a nihziate an tilang leh. Chutiang mi chuan thianghlimna hi an chawi sâng hle mai a. Amaherawhchu mi vervêkte anga a sawia sawi mai mai lovin rinna leh khawngaihna leh tih tak zetin an ti zâwk ṭhin. (Job. 42:5,6; Sam 50:23; Ezek. 20:43; Matt. 5:8; Joh. 14:15; Rom 10:9, 10; Ezek. 36. 36:26; Phil. 1:27; 3:17) Khai le, ka pu, tûnah khawngaihna hnathawh leh a lo lan chhuah dân ka sawi chu a dik lohna i hriat chuan sawi la, i hriat loh erawh chuan a dawttu ka sawi leh zêl ang e," a ti a.

Dangnâla chuan, "Tûnah zawng ka sawi dâwn lo ve, sawi leh la ka lo ngaithla zâwk ang e," a ti a.

Rinawma chuan, "He mi thu hrilhfiahna hi i bei tawhin i hre tawh ngai em? I nungchang leh i thu sawitein i zawm ngai em? I sakhaw biak hi ṭawngka maiin nge i biak thu dik leh thiltihin? He mi thu hi mi chhân i tum chuan chiang taka i hriat leh Pathianin a dik a tih tûr ang lo liam chuan sawi suh ang che. I hriatnaiṇ a hriattir chauh loh che chu sawi bawk suh ang che.

Lalpain a fak lo va, mahni infak mai mai chu engmah a ni si lo va. Chu lo rêngah pawh mahni ṭhenawm khawvêngte hriat a dik hauh si lo va,

'Chutin khatin ka awm' tih mai mai chu sual nasa tak a ni bawk a ni;" a ti a.

Chutichuan Dangnâla chu a lo zak tan ta a, a hmaite a lo sen ta awp awp mai a, nimahsela a inthup hrâm hrâm a, hetiang hian a chhâng ta a. "Tûnah hian chhia leh ṭha hriatna leh Pathian hriat thu i sawi a ni a. A lakah thiam chan leh chan loh dân thu pawhisawi a, hetiang zawh hi ka lo beisei lo va, chhân pawh ka chhâng lovang che. Hetiang thu hi ring tûra tihluih pawh ka ni lo. Hetiang hian min zâwt fo dâwn nghe nghe emaw a ni awm a, mi zâwt fo dâwn mah la, hetianga ka chunga thu neitu i nih hi ka duh lo thei a ni. Eng vângin nge heṭiang thu hi mi zawh mi hrilh teh," a ti a.

Rinawma chuan," Thu sawi sawi duh mi leh engmah ngaih tuah mang lo mi nia mi sawi ka hriat che avângin. Chu mi lovah pawh chuan dik takin ka han sawi ang a, thusawi mai mai hi sakhuaa nei mi i ni tih ka hria a ni. Kristiante zingah chuan dâltu nasa tak i ni a, i thusawi chuan mi a tikhawlo va, i chêt dân sual avâng hian mi tam tak an tlu tawh bawk a, mi tam tak chhiat hlauhawm takin an awm a ni. I sakhua dânte leh zu hmun leh thil bawlhhlawh tih i chin te, thian sual pâwla thu ṭha lo leh dâwt sawi i chin zawng zawngte hi a la lang fiah vek ang a. Nawhchizuar chungchâng thua thufing an siam, 'Hmeichhia zawng zawng timualphotu a ni,' an tih ang hi i ni. Chutiang bawk chuan, Pathian thuawi zawng zawng timualphotu i ni,' an ti thin che a ni," a ti a.

Dangnâla chuan, "Hetiangte hi i thusawi dân a ni a, mi ka sawisêl e, i ti vei a, mi thinchhe tak i nih hi, thu sawipui tlâk pawh i nih loh hi, dam takin awm rawh khai," a ti a, a kalsan ta a.

Chutichuan Kristiana chu a ṭhianpa hnênah chuan a han kal a, a hnênah, "A hetiang ka tih rêng kha, i thusawi leh a awm dân chu a inrem thei lo vang. A nungchang siam that ai chuan kalsan che a duh zâwk ang. Ka sawi ang ngeiin a kal tâk mai kha. Duh

leh kal rawh se, tuma tân a pawi love, ama tân chauh a pawi zâwk ang. Awm reng sela keini talin kan kalsan tho tho awm si a, amahin min kalsan ta a, a ṭha hle alawm. A awm reng zawngin a awm dân kha a ṣim ang tih ni hek lo, min tibawrhbâng ting mai a ni ang: chu lo rêngah pawh tirhkoh pakhat chuan, 'Chutiang mi chu kalsan rawh u,' a tih kha," a ti a.

Tin, Rinawma chuan, "A hnênah tlem tala thu kan lo sawi chu lâwmawm ka ti hle mai. Ngaih pawh a la rawn ngaihtuah chhuak thiam mahna. A hnênah chuan fiah takin ka sawi ani a, a boral pawhin ka sual a ni lo rêng rêng tawh mai a, a lakah ka thiang a ni," a ti a. 'A hnênah fiah taka thu i sawi kha i tiṭha êm êm mai. Tûn laiin chutianga rinawm taka tih chu a awm loh avângin mi tam takin sakhaw biak dân chu an tikhawlo ṭhin a ni. An biak dân thu mai mai leh thu sawi mai maiin an bia a, khawvêl an tibuai êm êm a, Kristian sa khua an tikhawlo va, Pathian thuawi tak takte chu an tilungngai ṭhin a ni. I tih ang tak hian mi tinin ti ṭheuh sela ka duh a ni; chutichuan an sakhua dân chuan sakhaw dân dik tak a ṭawmpui ang a, chuti a nih loh vêk leh mi thianghlimte hi an pâwl ngam lo law law ang," Kristiana chuan a ti a.

Rinawma chuan, "A tirah kha chuan Dangnâla khân huai takin thu a sawi a, mi zawng zawng hi lehthlâk a tum a; nimahsela, rei lo têah a lo chuai leh ta mai a ni," a ti a.

Chutichuan kalkawnga an thil hmuhte chu sawi dûn chung zêlin an kal a; chu an kalna chu thlalêr ram a ni si a, an chau hle tûr a ni.

Thlalêr ram an kal chhuak lek lek tawh a, chutih lai chuan an han ṭhawikir a, mi pakhat anmahni rawn zuiin an hmu a, amah pawh chu an hria a. A unaupa hnênah chuan Rinawma chuan, "Saw ta lo kal saw tunge maw a nih chu le?" a ti a, a zâwt a. Tin, kristiana chuan a han en ve a, "Aw, ka ṭhian ṭha tak Pathianthuhriltua a nih saw," a ti a.

Rinawma chuan, "Kei pawh ka ṭhian ṭha tak a ni bawk asin, amah saw asin kawngkhâra kala mi tirtu chu," a ti a. Chutichuan Pathianthuhriltua chuan an hnên chu a lo thleng a, chibai a rawn bûk a, "In hnênah thlamuanna awm rawh se, unau duh takte u, nangmahni pui ṭhintute chungah pawh awm bawk rawh se," a ti a.

Kristiana chuan, "Kan lawm êm êm a che, kan lawm êm êm a che, Pathianthuhriltu duh tak, i hmel ka hmuh hian chatuana nunna ka neih theihna tura ngilneihna leh i intihhahzia ka hre chhuak ṭhin a ni," a ti a.

Rinawma pawh chuan, "Kan lawm êm êm a che, aw Pathianthuhriltu ṭha, keini vân ram zawng mite tân hian i mi pâwl hi a va thlâkhlelhawm tak em!" a ti a.

Tin, Pathianthuhriltua chuan, "Ṭhiante u, kan inṭhen tâk achin kha engtinnge in awm le? Engtenge in tawh a, engtinnge in tih?" a ti a.

Chutichuan Kristiana leh Rinawma chuan kalkawnga an thil hmuh leh an chunga thil lo ṭhleng zawng zawng chu an hrilh vek a; chu mi hmun chu thlen a harsatzia leh an lo thlen tâk dân chu an hrilh vek a.

Pathianthuhriltua chuan, "Ka lâwm ngawt mai, buaina in tawh avâng leh hrehawm in tawh avângin ka lâwm a ni lo va, in ngam zêl avângin ka lâwm a ni zâwk e. In chauhziate pawh pawisa lova, vawiin thlenga in la tih zawm peih zêl avâng hian ka lâwm a ni. Keima chungah leh nangmahni chungah ka lâwm a ni. Keiin ka tuh a, nangnin in ât a, chutichuan "A tuhtu leh âttu an lâwm dunna ni chu a lo thleng ang, (Joh. 4:36). 'In inthlahdah loh chuan a hun takah chuan in la seng dâwn si a.' (Gal. 6:9) Lallukhum chhe thei lo chu in hmaah a awm. Chutichuan tlân rawh u, in chan theihna tûrin, (I Kor. 9:24-27). Mi ṭhenkhatte, chu mi Lallukhum la tûr chuan an tlân a, thui tak an thleng tawh a, mi dang an lo kal a, an rawn lâk khalh

leh mai ṭhin a ni. Chuvângin nghet takin chelh tlat ula, tumah laktir suh u, (Thup. 3:11) ramhuai thlêmna chu in la ngam zo rih lo va, sual do tûrin thihna khawpin in la bei lo. Vân ram in hmaa awm chu hre reng ula, thil in hmuh theih loh chu ring tlat rawh u. He mi khawvêl thil rêng rêng hi pakhat mah in rilruah luhtir suh u. Tin, in rilru a awm dân chu ṭha takin en rawh u. Thil azawnga mi bum hmang leh ṭha lo ber a ni si a. In hmêl chu meilung angin awmtir rawh u, vân leh leia thiltihtheihna chu in lama ṭang a ni e," a ti a.

Chutichuan Kristiana chuan a fuihna avâng chuan lâwm thu a hrilh a; tin, an kalnaa an tâna ṭangkai tûr thu dang sawi atân a la duh ta cheu va. Amah chu Pathian thu hriltu a nih avângin an chunga thil lo thleng tûr leh a ngam dân tûrte a hrilh theih an ring a ni. Chu chu Rinawmna pawh chuan a remtih zawng tak a lo ni ve a.

Chutichuan Pathianthuhrilltua chuan a sawi leh ta a "Ka fapate u, Chanchin Ṭha, thu dik tak, 'Vân rama lût tûrin hreh awm tam tak in tuar a ni," tih hi in hre tawh a; tin, khaw tinah chuan kawl bunna leh lungngaihna\ in tâwk tawh a, chuvângin chutiangte tâwk lo chuan kal zêl in beisei tûr a ni lo ve. Chutiang thilte chu in chungah a thlen pawh a thleng tawh reng bawk a, a dang pawh a la thleng leh thuai ang. Tûnah hian thlalêr ram chu in kal chhuak lek lek tawh a; tichuan in hmaa khua chu in thleng thuai tawh ang. Chu khuaah chuan hmêlma tam tak in tâwk ang a, an man ang che u, a tih pawh an tihlum che u a ni thei e. In thurin avâng hian a tu zâwk emaw tal chu in thi ang; nimahsela, 'Thih thlengin rinawmin awm rawh u, tin, Lalpan nunna lallukhum a pe ang che u," Tupawh chuta thi chu na tak tuara sarthi ni mah sela mi dangte ai chuan a nuam zâwk ang. Vân ram chu a thlen hma dâwn avâng chauh a ni lo va, mi dangin hrehawm tam tak an tuar tûr chu a pumpelh dâwn avâng a ni. Tin, khua in han thlen hun chuan hêng ka thu sawite hi a dik tih in hria ang a; in ṭhian hi mi

han hre reng ang che u. Mipa takin awm ula, thil tha tiin in thlarau chu Pathain siamtu rinawm tak hnênah chuan kawltir ang che u," a ti a.

BUNG 17

Tichuan ka mumangah chuan chu mi thlalêr ram chu an lo pêl a, an hmaa khua chu an va hmu ta a. Chu mi khaw hming chu Lawilo a ni. Tin, chu mi khuaah chuan dâwrpui a awm a, a hming chu Lawilo dâwrpui a ni. Chu chu kumkhuaa awm reng a ni a, a awmna khua chu a lolam êm avângin Lawilo dâwrpui an ti a ni. (Sam 62:9) Tin, chuta an thil zawrh chu engmah lo mai mai a nih avângin an ti a ni bawk. Mi fingte pawhin, "Chuta awm rêng rêng chu engmah lo an ni," an ti ṭhin a ni. Thuhriltu 11:8, 1:2-14; 2:11-17; Isaia 40:17)

He mi dâwrpui hi siam thar pawh a ni lo va, hman laia lo awm tawh rêng a ni a. A lo awm ṭanna ka han sawi ang e:—

Kum sangnga lai a ni ta a, chu mi lai chuan mi pahnih tûna mite ang bawk hian vân ram zawng mi an awm a; tin, vân ram zawng miten he khua hi kalkawng atân an hmang ṭhin tih Belzebuba leh a ṭhian dangten an lo hria a. Chutichuan kumkhua a awm reng tûrin thil lawilo mai mai zawrhna tûr an lo siam ta a ni. Chu dâwrpuiah chuan in te, ram te, hmun te, ropuina te, hming lenna te, nawhchizuar te, nupui te, pasal te, rangkachak te, tangka te, lungmawi te, fa te, hotu te, chhiahhlawhte, engkim an zuar a. Tin, chu mi dâwrpuiah chuan mitdawi vaih te, bumna te, hlêpna te, ennawm in te, nuihza siamtu te, rûkhmangte leh phihmang te, chi tinrêng an awm ṭhin. Rûkhmang te, tualthattu te, uirê te, dâwt sawi hmangte chu hmuh duh a thu a ni mai.

Tin, chu mi dâwrpuiah chuan kawtthlêr hrang tam tak a awm a, chûngte chu duh hun huna an hmuh theih nân hming hrang hrang an nei ṭheuh va. British thlêr a awm a, French thlêr a awm a, Spain thlêr a awm a, German thler a awm bawk a; chûngahte chuan thil lawilo mai mai theuh an zuar a ni.

Ka sawi tawh ang khân vân ram kalna kawng chuan chu khua chu a chhun tlang riah a ni. Tupawh vân rama kal tuma chu mi khua la pêl lo chu he khawvêl ata hi kal chhuak ngei tûr ani. (I Kor. 5:10) Lalte Lal ngei pawh chu Ama rama kal tûrin he mi dâwrpuiah hian a han lût a, chu mi ni chu an dâwrpui kai ni tak a ni a, tin, dâwrpui hotu ber chuan an thil lawilo zawrh chu lei tûrin a thlêm a. Tin, a lei phawt chuan chu mi dâwrpui zawng zawng chunga hotu ber nihna leh ropuina pêk pawh a tiam hial a. Amah chu mi zah mi tak a nih avângin Belzebuba chuan kawtthlêr tinah chuan a hruai vêl a, rei lo te chhûngin khawvêla thil awm zawng zawng a entir a. A bungruate chu lei tûrin a sâwm a, nimahsela a ni chuan engah mah a ngaisâng lo va. Chutichuan pawisa dere pawh sêng lovin chu khua chu a kalsan ta a. (Matt. 4:8-10; Luka 4:5-8) Chutichuan he dâwrpui hi hmasâng ata lo awm tawh rêng a ni a, ropui pawh ropui tak a ni.

Chutichuan ka sawi tawh ang khan Kristiana leh Rinawma chuan chu khua chu an kal tlang ngei ngei tûr ani a; tin, kal pawh an kal ta ngei rêng a. Dâwrpui an han thlen chuan dâwrpuia mi leh a khuaa mi zawng zawng chu an nghing a; chu chu eng vângin nge an hre lo. A vâng chu hêngte hi a ni:— Puan mawi tak an sin a, chu dâwrpuia an puan zawrh zawng zawng zingah pawh chu puan ang rêng rêng chu a awm hauh lo va; chuvâng chuan dâwrpuia mi zawng zawng chuan an nuih zat a. Ṭhenkhatin mi â-ah an ruat a, ṭhenkhatin nuihza siamtuah an ruat a. (Joba 12:5; I Kor. 4:9) An silhfênte mak an ti ang bawk chuan an ṭawng pawh chu mak an ti bawk a. Mi tlêmte chauhvin an ṭawng chu an hre thei a. Kanâan ram ṭawngin an ṭawng a, chu mi dâwrpuia mite chu khawvêl mi mai an ni si a. Chutichuan dâwrpuia mite chu kawlh tak angin an lang a. (I Kor. 2:7;8) Chûng dâwrpuia an thil

zawrh chu engah mah an ngaih loh avangin mak an ti bawk a. Anni chuan en pawh an en duh si lo va. Lei tûra an han tirh pawhin an beng an hup a, "Hêng thil lawilo hi en lo tûrin kan mit chu lehlam hawitir la, (Sam 119:37) vâna sum awm chu min hriattir zâwk rawh," tiin an au va. (Phil, 3:20,21)

Mi pakhat chuan nuihzat deuh tak chung hian, "Engnge in lei ang," a ti a; anni chuan, "Thu dik a ni kan lei ni," (Thufing 23:23) an ti a.

Chutia an han sawi veleh chuan mite chuan an hmusit lehzual sauh va; mi ṭhenkhatin an nuihsan a, ṭhenkhat chuan an chungah thu ṭha lo tak tak an sawi hlawm a. Ṭhenkhatte chuan vêl tûrin mite an tir a. A tâwpah chuan dâwrpuia mi zawng zawng chu an infuih pawrh a, an lo buai vek mai a. Tin, dâwrpui hotu hnênah chuan chanchin chu an han thlen thuai a; ani chu a lo kal thuai a, dâwrpuia mi zawng zawng tibuaitute thu chu ngaihtuah tûrin a ṭhian a rin deuh deuhte hnênah chuan a pe a. Chutichuan anni chu an chungchâng ngaihtuah tûrin an rawn hruai a; khawi aṭanga lo kal nge an nih leh khawia kal tûr nge an nih te an zâwt a. Tin, anni chuan he mi khawvêlah hian mikhual mai an ni a, an ram vân Jerusalemah an kal dâwn a ni tih an hrilh a. (Heb. 11:13-16) "Tin, mi pakhatin, 'Engnge in lei ang?" tia min zawh a, 'Thudik kan-lei,' kan tih kha in hua a nih nghal loh chuan, thil dang in huat tûr leh hetia min tihkhawtlai chhân tur hi engmah kan tih rêng kan hre lo," an ti a. Nimahsela an thu ngaihtuahtute chuan chutianga dâwrpuia mi zawng zawng rawn tibuai ta chu mi â an nih loh rêng rêng an ring lo va. Chutichuan an man a, an vua a, chirhdiakte an tât a, dâwrpuia mite ennawm atân bâwm chhûngah an khung ta a. Chutah chuan rei fê an awm a dâwrpuia mi zawng zawng chuan an tiduhdah a, dâwrpuia hotu pawh chuan a nuihzat rêng bawk a. Nimahsela anni chu an dawhthei êm êm a, an chunga thinurte chungah chuan an thinur ve duh lo va, a tiduhdahtute chu mal an sâwm sak zâwk a, an ti

ṭhain an khawngaih êm êm zâwk a. Chutichuan chu mi dâwrpuia mi ṭha deuhte chuan a tiduhdahtute chu an demin an dal ta zâwk a. Chutichuan mipuite chu, chu miteho chungah pawh chuan an thinur ve leh ta a. Bâwm chhûnga mite ang bawka mi sualah chuan an ngai leh ve ta mai a. Chu mite erawh chuan, "Anni hi mi ṭha tak an ni a, tuma pawi khawih pawh an tum lo a ni. Anni ala bâwma khung âwm mi zâwk chu he dâwrpuiah hian mi tam tak an awm a ni," tiin an ṭang tlat a. Chutichuan an lo inṭhen a, an insual ta vak mai a, an buai ta êm êm a. Chutichuan Kristianate ṭhian dûn chu rorêltute hmaah an hruai leh ta a. Rorêltute chuan dâwrpuia mi an tihbuai avângin thiam loh an chantir a. Kawlte an buntir a, thir khaidiatin an hling a, nasa takin an vau a, miten an ṭanpui ngam loh nân leh an hnêna an tel ve ngam loh nan kawtthlêrah chuan an hnûk an hnûk mai a. Nimahsela Kristiana leh Rinawma chuan chutia zahthlâk taka an siamte chu tlang tak leh zaidam takin an tuar a, chutiang avâng chuan dâwrpuia mi ṭhenkhatte chu an lamah chuan an pakai leh ta zâwk a. Chutichuan an khingpuite chu an thinur ta êm êm mai a, anni pahnih chu tihhlum tûrin an rawt a. Chutichuan "Bâwma khung mai zawng a tâwk tawh lo vang, an thiltih avâng hian an thi tûr a ni," tiin an sawi ṭhaih a.

Chutichuan an thu an ruat fel leh hun nghâk tûr chuan bâwmah chuan an khung leh a, kawl nasa takin an buntir leh ta a.

Chutia bâwm chhûnga an awm laite chuan an ṭhian ṭha tak Pathianthuhriltuan an hnêna a sawite kha an ngaihtuah dûn a, a sawi zawng zawng kha dik an ti êm êm mai a; an inthlamuan a, "Tupawh a tuar nasa chuan a ṭha lehzual a chang ang," tiin an insawi thlamuan a. An rilru chuan a ṭha zâwk chan chu an duh ve ve hle mai a. Tin, thil zawng zawng siamtu Pathian hnênah chuan an chan tâwka ruat nia an hriat avângin lungawi takin an inkawltir tlat a.

BUNG 18

Tin, an ni ruat chu a lo thleng a, an ṭhian dûn chuan an thu ngaihtuah tûr leh thiam loh chantir tûrin an rawn hruai leh a. An hmêlma a tiduhdahtute hmaah chuan an han hruai a. Rorêltu hming chu Ṭhahuaa a ni. An hêkna thu an rawn ziak chu a hrang hrang ni mah sela a bulpui chu a inthuhmun ṭheuh va; an thu bulpui ber chu "Hmêlma an ni a, sumdâwn an tibuai a;, mi zawng zawng an tibuai a, mi tam tak an lama ṭang tûrin an siam tawh a ni," tih a ni.

Rinawma chuan a chhâng a, "Pathian dodâltute chauh chu ka dodâl a ni.'Mi tibuai' in tihte kha mi tihbuai duh mi ka ni lo ve. Remna duh mi ka ni zâwk asin. Hêng kan lama lo pakaite hi kan thu a dik leh kan awm dân a ṭha an tih avânga lo pakai mai an ni. Ṭha lo taka awm ṭhin kha a ṭha lamah an lo pakai ta a nih hi. In lal in sawi chu Belzebuba a nih hrim chuan kan Lal hmêlma a ni asin; chuvângin ka hlau tawp lo a ni. A hote zawng zawng nên pawh ka zuam a ni," a ti a.

Tin, an lal ṭan tûra thu sawi tûr nei apiang thu sawi theihna an hawng a; chutichuan mi pathum an lo lût a. An hming te chu Awta te, Puithua te, Fakduha te an ni a. Tin, an lo luh chuan an lal ṭanna tûr leh mi tângte thu chu engnge sawi tûr an neih an lo zâwt a. Tichuan Awta chu a lo ding a, a sawia. "Ka lalpa, he mi hi ka hriatna a rei tawh a, rorêltu hmaah hian chhechham meuhvin a chanchin ka han sawi ang e. He mi hi— "

Rorêltu chuan, "Ngawi rih rawh, chhia chu chham ta rih che" a ti a, tin, chhia chu a chham ta a. Chu mi zawhah chuan heti hian a sawi leh ta a.

"He mi hi a hming ṭha hle mah sela, kan rama mi sual ber a ni. Lalte leh mi dang rêng rêng leh dân engmah a pawisa lo. Mi dangte an thu awi tûrin a sâwm a, chu chu rinna leh thianghlimna a ti ṭhin â ni.

Tin, kristian dân leh kan ram dân chu a inhrang daih a, awm dûn thei a ni lo tih pawh keimah ngeiin ka hria a ni. Chu mi a tih avâng chuan dân hi a dem chang pawh a ni lo va, keimahni a titute pawh hi min dem a ni," a ti a.

Rorêltu chuan, "Sawi tûr dang i la nei em?" a ti a.

Awta chuan, "Ka lalpa, neih chu ka la nei a, nimahsela upa hovin min ning ang e, sawi a ngaih leh midang sawi zawh hnuah ka la sawi leh zâwk ang e," a ti a. Chutichuan a sirah chuan an dintir ta rih a.

Tin, Puithua chu an han ko va, mi tâng chu a han entir a. An lal tânna tûr leh mi tâng thu chu engnge sawi tûr a neih an han zâwt leh a.

Tin, Puithua chuan, "Ka lalpa, he mi hi ka hmêlhriat mi a ni mang vak lo va, hriat pawh ka duh nahek lo. Eng pawh ni sela hei hi ka hria a ni. Hman ni khan he mi khuaah hian kan titi dûn a, chutah chuan he mi hi mi sual tak a ni tih kan hria a ni. Tin, kan sakhua hi engmah a ni lo va, hetiangin tumahin Pathian an tilâwm thei lo vang a tih ka hria. Chu mi a sawi chu kan biak dân hi a dik lo va, sualah kan la awm reng a, nakinah hremhmunah kan la kal ngei ang a tihna a ni tih kan lalpa pawhin i hre ngei ang a; chu chu a ni sawi tûr ka neih chu," a ti a.

Tin, Fakduha chu an han ko ve leh a, chhia an han chhamtir zet a, a sawi ve ta a.

"Ka lalpa leh mi zawng zawngte u, he mi hi ka hriatna a rei tawh a, amah pawh hian thu sawi loh loh tûr a sawi ṭhin a, kan lal ṭha tak Belzebuba chungchâng thu pawh ṭha lo takin a sawi ṭhin a; tin a ṭhian duh tak Lalputara te, Laltaksalawmnaduhate, Lalnuamlutuka te, Lalthillawiloduha te, Lalnawmnahlirzawnga te, Lalduhâmate hming hi a sawi chhe ṭhin a ni. Tin, he mi khuaa mi ṭha zawng zawngte hi he khuaah hian rei an awm lo vang a ti bawk a ni. Chu chang pawh a ni lo, ka lalpa, nang tûna a rorêlsaktu ngei pawh hi i hming sawi chhiat hi a hlau lo a ni. Pathian ngaihsak lo, mi sual,' a ti che a

ni. Kan khuaa mi ṭha tak takte hi a sawi chhe fo a ni," a ti a.

Fakduha thu sawi zawh chuan rorêltu chuan mi tâng lamchu a hawi a, "Nang mi sual, sakhaw kalhtu leh phiartu, hêng mi ṭha tak takten i chungchâng thu an sawi hi i hria em?" a ti a.

Rinawmna chuan "Thu, kam khat talin ka sawi ve thei ang em?" a ti a.

Rorêltu chuan, "Mi sual, rei tak dam tûr i ni lo, thah mai tûr i ni. Nimahsela i chungah kan ngilneihzia miten an hmuh theih nân i thu ṭha lo tak sawi tûr chu kan lo ngaihtla ang e," a ti a.

Rinawmna chuan, "Awta thu sawi kha ka han chhâng ang e. Dân emaw, chêtzia emaw, nungchang emaw, mihring emaw, engpawh Pathian dodâl chu kristian dân kalhtu a ni e tih chauh loh chu engmah ka sawi lo va. Chu thuah chuan ka lo sual ta a nih chuan ka sualna chu mi entir ula, inhmaah sim leh tûrin ka inpeih reng a ni.

Tin, Puithuan ka chungchâng thu a sawi chu ka han chhâng leh ang e. Pathian tak biak dânah chuan rinna tak tak a ngai tih ka sawi a, nimahsela chu rinna tak tak chu Pathianin a pêk chauh loh chuan a neih theih loh tih ka sawi bawk ani. Chuvângin Pathian biaknaah chuan mihring rinna mai chu Pathian rinna tak nên inrem thei lo. Chu chu chatuan dam chhûng atân a ṭangkai lo ve ka ti a, chu chauh lo chu eng dang mah ka sawi lo ve.

Tin Fakduha thu sawi kha ka han chhâng leh ang e. He mi khaw lal leh mi chhiate leh mi dang, tûna Fakduhan an hming a lam zawng zawngte kha he mi khuaa awm lova hrem hmuna kal âwm mi an ni zâwk e," a ti a.

Tin, rorêltu chuan a thiam leh thiam loh ngaihtuahtute hnênah chuan, "He mi, amah avânga khua zawng zawng lo buai phah hi a chanchin an sawi zawng zawng kha in hre tawh a; tin, a chhânna leh a ṭan dân kha in hre bawk a. Chuvângin tûna

awhhlumtir emaw, zuah emaw rilru a engemaw zâwk tal tal chu in pu ngei ang a; nimahsela ka dân entir che u ka tum rih a ni," a ti a.

"Pharoa, kan lal thu awi, chu mi chu a lal lai chuan dân pakhat an siam chhuak a ni. A ramah chuan biak dân dang nei mi an awm a, chu mite chu an lo pung an lo pung a, a tân chuan vên leh enkawl a lo har lutuk ta a. Chutichuan mipa piang thar apiang chu tuia paih zêl tûr thu a pe ta a. (Exo, 1:22) Tin, kan lal thu awi pakhat Nebukadnezzara mi ropui tak chu a lal pawhin dân dang an siam bawk a. 'Tupawh ama lem rangkachaka an din chu be duh lo apiang leh chibai bûka a hmaa kûn duh lo apiang chu meipuiah paih luh tûr" (Dan. 3:6) a ti a. Tin, Daria lal lai pawhin, 'Tupawh amah chu pathiana neih loh va, Pathian dang ṇei rêng rêng chu sakeibaknei pûkah paih tûr,' (Dan. 6:7) tih dân an siam bawk a; chutichuan he mi hel hian chûng dân chu a bawhchhia a ni. A rilru chauhva bawhchhia pawh a ni lo va, a thiltih leh a thu sawi ngeiin a bawhchhia a ni, chu chu tuar theih rual a ni lo. Pharoa chuan sual lang tham lo pawh khap tûrin dân a siam a ni si a; nimahsela tûn thu hi zawng alangin a sual a ni; vawi hnih lai kan sakhua hi a sawisêl a, chuvângin thi tlâk a ni," a ti a.

Chutichuan ngaithlatute chu an chhuak ta a. An hmingte chu:— Mitdela te, Ṭhalova te, Thungrula te, Taksahmakhawngaia te, Tithawtthawta te, Tlatsamate, Inhluta te, Huata te, Dawtheia te, Nunchhiaa te, Ênghuaa te, Tihlâwmtheihlohvate an ni. Tin, a hrangin an inbia a, thu khat vuain rorêltu hmaah chuan thiam loh chantir an tum tlat a.

Tin, a hmasa berin Mitdela chuan, "He mi hi sakhaw nei lo mi a ni tih dik takin ka hria a ni," a ti a. Tin, Ṭhalova chuan, "Hetiang mi hrep hi he lei ata tiboral rawh u," a ti a. Thungrula chuan, "A ni tak e, a hmêl hmuh ngawt pawhin ka haw hluah hluah e," a ti a. Tin, Taksahmakhawngaia chuan, "A ngaihin ka ngai thei chai lo mai," a ti a. Tithawtthawta chuan,

"Awhhlumtir rawh u, awhhlumtir rawh u," a ti a. Tin, Tlatsama chuan, "Kei pawh ka ngai thei tawp lo mai, ka awm dânte hi a sawisêl fo âwm si a," a ti a. Inhluta chuan, "Mi â alawm maw le," a ti a. Tin, Huata chuan, "Ka thin a tiur hluah hluah e," a ti a. "Philhmang a ni," Dawtheia chuan a ti a. Tin, Nunchhiaa chuan, "Awhhlum chu a tân a ṭha lutuk a ni," a ti a. "Thi tûrin kaltir thuai mai rawh u," Ênghuaa chuan a ti bawk a. Tin, Tihlâwmtheihlova chuan, "Khawvêl hi mi pe dawn mah se ani nên hi chuan kan inṭhian thei chuang lo vang, chuvângin thi tûrin i ruat ang u," a ti a.

Chutichuan thi tûrin an ruat ta a. Chuta a awmna ata chu hruai chhuah a, a lo kalna lama hruaia, a rapthlâk thei ang bera tihhlum tûrin an rêl thlu ta a. Tichuan an dân anga tih tûrin an hruai chhuak ta a. An han vaw nek phawt a, an bêng a, chemtein an zai a. Tin, lungin an dêng a, chumi zawhah chuan kâwlhnâmin an chhun a, a ruang chu thingah an phuar bet a, an hâl ral ta a. Chutiang chuan Rinawma chu an tihlum ta a ni.

Tin, mipuiho hnungah chuan tawlailir sakawr pahnih hnuhin Rinawma chu lo nghâk rengin ka hmu a. Chu tawlailir chuan Rinawma chu chhûm zingah vân lamah an hruai chho ta a; chu chu vân ram kalkawng hnai ber a ni. Kristiana erawh kha chu la ngaihtuah leh tûrin tân inah chuan an khung rih a. Nimahsela thil zawng zawng chunga thuneitu chuan an thinur nate a tireh a. Kristiana chu a chhuak leh ta a. A kal pah chuan a thianpa Rinawma chu a phuah a, a zai zêl a:—

"Aw Rinawm, aw Rinawm,
I Lal i ṭan peih hle;
Mi rintlêm leh lawilo hote,
An lâwmna zawng zawng nên;
Lungngai tâwpa an rûm hunin,
Malsâwm kim i nei ang;
Aw Rinawm lâwmin zai rawh,

I taksa boral mah se,
I thlarau a bo lo ve," tiin.

Tin, ka mumangah chuan Kristiana chu amah chauhvin a lo chhuak lo va, Rinawma nên an thian dûna dâwrpuia an awm dân tha leh an tuarziate chu mi pakhatin a lo hmu a, chutichuan unau leh thian tha taka awm tumin chu mi chuan a rawn zui ve a. Mi pakhat chu thu dik avângin a thi a, a vâp chu mi dangah a rawn indin chhuak leh ta a ni. Chu mi Kristiana rawn zuitu chu Beiseia a ni. Beiseia chuan Kristiana hnênah chuan, "Dâwrpuia mi, mi thenkhat pawhin min la rawn zui ve lehin ka ring a ni," a ti a.

BUNG 19

Tin, Dâwrpui ata an chhuah hnu lawk chuan mi pakhat an hma-lama kal an va umphâk a. Tin, a hnênah chuan, "Ka pu, khawi lam rama mi nge i nih? He mi kawngah hian eng chen nge i kal dâwn" an ti a, an zâwt a. Tin, ani chuan Kamthalo khuaa lo chhuak a nih leh vân ram zawng mi a ni tih a hrilh a: a hming erawh chu a hrilh lo.

Kristiana chuan, "Kamthalo khua atangin maw i lo kal? Chutah chuan mi thate an awm em?" (Thuf. 26:27) a ti a.

"Awm ve bawk e," Mahnihmasiala chuan a ti a. Kristiana chuan, "Ka pu, engtinnge ka koh ang che?" a ti a.

Mahnihmasiala chuan,"I lakah mikhual ka ni a, nang pawh ka lakah mikhual bawk i ni a, chutichuan he mi kawnga kal tûr i nih chuan inpâwl dûn ila ka lawm êm êm ang; i nih loh pawhin ka lungni rêng rêng e," a ti a.

Tin, Kristiana chuan, "Kamthalo khua chu miin a chanchin an sawi ka hria a, khaw ropui tak a ni tiin ka hria e," a ti a.

Mahnihmasiala chuan, "Khaw ropui tak ni e, laichin hausa tak pawh chutah chuan ka nei asin," a ti a.

"Tunge ni chuta i laichin chu?" Kristiana chuan a ti a.

Mahnihmasiala chuan, "A khaw mihring zawng zawng an ni deuh thaw mai. Ka hnaih zual deuha te chu Lallamlêta te, a khuain hming a put phahna Kamthalovate leh mi dangte an ni; tin, Lalengkimate pawh an ni bawk a, kan vênga Pathian thuhriltu Tlawntawna saw ka nu nuta tak tak a ni bawk. Ka pu chu tui chawi mi mai mai a ni nain, ama tih ang bawk ti chuan mi hausa leh mi tha tak ka lo chang ta a ni," a ti a.

Kristiana chuan, "Nupui i nei tawh em?" a ti a Ani chuan, "Nei tawh e, ka nupui chu mi tha tak a ni nghe nghe asin; hmeichhe tha tak Lalhmuchhuaki fanu a ni. Mi zahawm tak chhunga lo chêng thang a ni a, lal leh miretheite pawl dan pawh thiam tak a ni Kan sakhua dân erawh chu mi ti kher kherte dân nên chuan a dang deuh hlek a ni. Chu pawh chu thil tê tak tê hmun hnih chauhvin a hrang a ni. Thil harsa tak chu tuar hrâm hrâm kan tum ngai lo va; kan sakhua chu a lo ropuia a lo nawm veleh kan taima sauh sauh mai a; miin an fak phei chuan tual laia vah vahpui tak kan nuam thin a ni," a ti a.

Chutichuan Kristiana chuan a thian Beiseia lam chu a han hnaih deuh va, "He mi hi Mahnihmasiala Kamthalo khuaa mi kha a nih ka ring deuh e a, a lo nih mai zawngin thian tha lo tak nei kan lo ni mai ang," a ti a. Beiseia chuan, "Zawt ta che, a hming sawi a zakin ka ring lo ve," a ti a.

Chutichuan Kristiana chuan a va pan leh a, "Ka pu, mi zawng zawng aia thil hre awmin i tawng a, ka rin hi a dik emaw, i hming hi Mahnihmasiala; Kamthalo khuaa mi i ni maw?" a ti a.

Mahnihmasiala chuan, "Chu zawng ka hming a ni lo, ka hming chhia a ni, mi pâwl duh lo miten mi

kohna chauh a ni. Mi tha dangte pawhin an hmingchhia an pu ang bawkin kei pawhin ka pu ve reng mai a ni," a ti a.

Kristiana chuan, "Miin chutianga an kohna tûr chein thil engmah i ti ngai lo maw?" a ti a.

Mahnihmasiala chuan, "Ti ngai teh suh e, mi tam takin an tih ang aplang chu eng pawh ni sela ka ti ve zêl mai thin a, chu mi avâng chuan a ni ber ang chu ka ti mai a ni. Chutianga ka tâna sâwtna ka hmuh dâwn phawt chuan engahnge misualte chuan min dem theih ang? Ka tân chuan malsâwmna a ni mai ang chu ka ti mai a ni," a ti a.

Kristiana chuan, "Chu mi a chanchin ka hriata chu ni ngei chein ka ring asin le, he mi hming hi pu awm rêng pawh ni chein ka ring a ni," a ti a.

"Chutianga i rin tlat chuan le, i ring mai pawh a ni ang chu, eng ka tih ang nge, engpawh ni sela , in thian leh in hnêna kal ve zêla mi duh chuan thian atân tha tak ka nih hi in hre mai ang chu," a ti a.

Kristiana chuan, "Kan hnêna i kal ve zawngin hrehawm tam tak i tuar tûr a ni âng a, chu chu i peih ngûtin ka ring lo ve. I sakhaw dân pawh a nawm leh a hrehawm hun pawhin zawm fan fan tûr a ni; miin an fak laia i zâwm angin hrehawm lai pawhin i zâwm bawk tûr a ni ang," a ti a.

Mahnihmasiala chuan, "Ka rin dân thuah hian nangin thu i nei tûr a ni lo ve; keima thu thuin mi awmtir mai la, i hnênah chuan mi kaltir mai rawh," a ti a.

Kristiana chuan, "Ka sawi anga i awm dâwn loh chuan pên khat pawh kan hnênah i kal thei tawh lo vang," a ti a.

"Engmah pawina a awm lohva, a sâwt ve bawk si zawngin ka tih dân pangngai hi ka bân chuang tawp lo vang. In hnênah kal thei lo mah ila mi rawn umphâk hma ang bawkin miin mi rawn ûmphâk leh hma chu keimah pawhin ka kal leh mai ang. Chûng chuan lâwm takin mi rawn pâwl leh mai ang asin," a ti a.

Chutichuan ka mumangah chuan Kristiana leh Beiseia chuan Mahnihmasiala chu an kalsan a, a hmaah chuan an kal zêl a. Tin, a pakhat zâwk chuan a han leh hawi a, Mahnihmasiala chu mi pathumin an rawn zui hian a hmu a. A hnên an lo thleh chuan chibai a lo bûk a, anni pawh chuan an han bûk ve a. Chûng mite chu Khawvêlpawmna te, Sumngainaa te, Engkimakawmna te an ni. Chûng mite chu Mahnihmasialate nên an naupan laiin Awt khuaa. Hlêpna vêngah lehkha an zir za avângin an inhria a ni. An zirtirtu chu Thlêmhmanga a ni a , uan dân te, mi bum dân te, inlak dân te, dâwt sawi dân te, sakhaw dâna mi tihder dânte a zirtir thin a ni. Chutichuan, hêng mi palite hian chutiang finna lam kawng chu an thiam êm êm mai a: an za hian chutiang zirtirtuah chuan an tiak theuh a ni.

Tin, chutia ka sawi anga chibai an inbûk zawh chuan Sumngainaa chuan Mahnihmasiala hnênah chuan, "Kan hmaa mi saw tutenge ni?" a ti a. Kristiana leh Beiseia kha an lang thei a.

Mahnihmasiala chuan, "Ram hla taka mi an ni a, vân rama kal an tum a nih saw," a ti a.

"Engatinge min lo nghah loh le? Kan inpâv[illegible] tûr, chu ta kal tûr chu kan ni alawm; nang pawh [illegible]vlho lawm ni?" Sumngainaa chuan a ti a. [illegible] i ni ve

Mahnihmasiala chuan, "Ni e, n[illegible] hmaa mite saw zawng an inti bik êm [illegible]amahsela, ka thu chauh an duh a, mi dang thu [illegible] mai a, anmahni lo. Mi pha engang pawh ni se, [illegible]eng rêng chu an duh chuan an duh lo zêl mai a [illegible] an thu anga an awm loh [illegible]a," a ti a.

Engkimak[illegible]awmna [illegible] mi [illegible] [illegible]chuan, "Chu zawng a tha nem, [illegible] chutiang [illegible] pawh kan chhiar a, chutiang mite chuan an[illegible]mahni chauh lo chu tumah tha an ti ngai lo lo [illegible]ng a ni. Anih leh engnge ni [illegible] inhranna chu?" a ti a.

Mahnihmasiala chuan, "Engtin pawhin kal zêl tûr a ni," an ti tlat a; chu chu kei zawng ka rem tih zawng a ni ve lo, a hawm hun nghah ka duh zâwk a ni.

Thil engkim Pathian tân an ti zêl a, kei zawngin inehhanhim nân ka ti a ni. Miten nasa takin do mah sela, anmahni thu ang chauh zêlin an ti a; kei erawh chu ka sakhaw dân hi ka himna tûr leh a hunin a zir ang zêlin a ni zâwk a. Anni zawng an sakhua chu a hrehawm lai pawhin an ṭan tlat a, kei zawng a nawm hun leh miten an duh a an fak hun chauhvin ka ṭan duh a ni," a ti a.

Khawvêlpawma chuan, "Thian ṭha, i tih ang chuan ti rawh khai, kei ka ngaih chuan mahni thu thua awm theihna lê chu mi â ang chuahvah ka ngai a ni. Rûl anga fingin i awm ang u. A hun lai taka thiltih hi a ṭha ber a ni. Khuaite pawh thlasik chhûng zawngin an awm reng a, an bo vek a, a nawm leh an remchan hun veleh an lo chhuak leh thin tih i hria alâwm. Pathianin a châng̃in ruah a sûrtir a; a châng̃in ni a sattir a, chutianga a sûr a sûr chunga kal tûr khawpa an ât chuan keini chu khaw ṭhat hunah kan kal mai tur alâwm. Kei ka sakhaw duhzâwng ber chu Pathian malsâwmna ṭha tak kan chunga a thlen theih hi a ni. Kan nun nâna Pathianin thil ṭha tak min pêk hi Ama tâna vawn reng tûr a ni tih tuinnge sawi thei awm bik ang? Abrahama leh Solomona chu sakhaw dânah an thûkin an nasa hle a; tin, Joban, 'Mi ṭha chuan vaivut anga tam in rangkachak an nei ang,' a ti a; nimahsela kan hmaa mite saw i sawi ang chu an nih chuan chutiang zawngin an awm lo vang," a ti a.

Tin, Engkimakawma chuan, "He mi thuah hian kan inthurual vek a ni awm e, chuvângin sawi tam a ngai vak awm lo ve," a ti a.

Sumngainaa chuan, "Ngai tawh lo ve, engmah sawi a ngai tawh lo ve; tupawh Pathian Lehkhabu thu leh mi thu sawi pawh ring lo chuan ama nawmna tûr leh a himna tûr pawh a hre love. Keini erawh chuan chûng angte chu kan hre si a," a ti a.

Tin, Mahnihmasiala chuan, "Khai le, unaute u, vân ram zawn tuma kal kan ni ṭheuh awm a, thil ṭha inrâhte kan intihthat theih nân he thu hi ka 'han

zâwt teh ang che u. Mi tupawhin, Pathian thu hriltu emaw, sumdâwng mi emaw, mi engang pawhin malsâwmna tha zâwk a hmuh theihna hria ang sela, nimahsela a langa pathian thu a awi a, tûn hmaa a tih ngai loh tak thilahte a taihmâk hle loh chuan hmu thei dâwn si suh sela, chu mi hmu tûr chuan chutiang chuan lo awm ta sela, mi tha tak a ni dâwn lâwm ni ang?" a ti a.

Sumngainaa chuan, "I thu zawh awmzia chu ka hre vek mai, ka thian dangte hian rem an tih chuan ka han chhâng ang che. A hmasain Pathian thu hriltu thu kha ngaihtuah ila. Mi pakhat Pathian thuhriltu rinawm tak ni sela a hlawh chu tlêm hle sela, tin, chu aia tam zâwk a hmuh theihna chu hria ang sela, hmu thei dâwnin in hre bawk si sela chu mi avâng chuan taima tak leh thu fel lehzuala sawi thei tûrin zir sela, tin, mite duhzâwnga awm tûrin a awm dânte tidanglam bawk sela a awm lohna rêng rêng ka hre lo. Chu mi a tih avâng chuan mi rinawm a ni zâwk ang chu. Hlawh tam lehzual hmuh a tum chu sual a ni hlei nem, dân rêng a ni. Pathianin a ruat sak a ni bawk si a, chuvângin ama rilrua a chhia leh tha hriatna chuan engmah ngaihtuah ngai hauh lovin a ti thei a ni. Chu lo rêngah pawh, chu mi hlawh tam hmuh a tumna chuan nasa takin inzirna a siam sak a, chu chuan a siam tha a, chu chuan Pathian duhzawng ang zêlin a awm tir a ni.

Tin, mite duhzâwng âwma awm a tumna pawh khan mahni insûm thei mi tak a ni tih a entir a, Pathian rawngbâwltu tlâk a ni tih a entir a ni. Chuvângin chutiang thil tlêmtê thil lian taka a chang tûr chu suala ngaih tûr a ni lo. A lo taihmâk lehzual tâk leh a thawh that lehzual tâk avâng chuan mi a hnathawh reng ti tûra inzir leh thil tha ti tûra koh angah ngaih zâwk tûr a ni ang chu.

"Tin, i thu zawh pahnihna, sumdâwng mi thu kha ngaihtuah leh ila. Sumdâwng mi chu mi rethei deuh ni sela, Pathian thu awiin emaw a dâwr chu lo

tillan thei dâwn sela, nupui hausa tak neiin emaw a dâwr chu lo tillan thei dâwn ang sela kei ka ngaih chuan chu chu a sualna rêng awm ka ti lo. Dân ang rênga tiah ka ngai a ni. Pathian thu awi chu mi ṭha nihna a ni, chutiangin mi tam tak an lo awm tawh reng. Nupui hausa tak nei pawh chu dân lo a ni bik hek lo. Chu lovah pawh mi tupawh Pathian thu awi avânga chutiang hmu chu a ṭha a ni," a ti a.

Chu mi Mahnihmasiala thu zawh Sumngainaan a chhânna chu ṭha an ti ṭheuh va, an fak hle hlawm a. Tuma kalh theih pawh niin an ring lova, Kristiana leh Belseia chu zawh an duh tlâng ta a. Chutichuan an han au va, anni chuan an lo nghâk a. A hmaa an intihlungnih tawh loh avângin Mahnihmasiala chuan thu zâwt lo sela, Khawvêlpawman zâwt zâwk sela an ti a. Tin, an han ûmphâk chuan chibaite an han inbûk rih .a. Chu mi zawhah Khawvêlpawma chuan Kristianate thian dun chu a zâwt ta a."In chhân theih chuan chhang rawh u," a ti a.

Kristiana chuan, "Hetiang thu zawhna mai mai chu nausên pawhin sang khat lai an chhâng thei ang chu. Chaw dangral mai ûma Krista zui mah hi a ṭha lo a ni a, khawvêl lâwmna mai hmutûra zui chu a ṭha lo lehzual ang chu. Chutiang ngaihtuah mite chu Pathian thu hre lo mi te, mi vervêkte leh mi sualte chauh an ni. Pathian thu hre lo mi Hamora leh Sekema chuan Jakoba fanu leh a rante chu an duh êm êm mai a , nimahsela serhtan mi nih loh chuan an zingah tel theih a ni lo tih an hria a. Chutichuan a ṭhiante hnênah, " Anmahni ang bawkin kan zinga mipa zawng zawng hian serhtan ve ila chutichuan an ran leh an thil dang zawng zawng pawh saw kan ta a ni thei dâwn lâwm ni?" an ti a. An fanute leh an rante chauh chu an neih duha an zawm chu a ni a, an sakhaw dân chu mi tihderna mai a ni. Chûng chanchin zawng zawng chu chhiar teh mah u (Gen. 34:20-24). Pharisai vervêk hote sakhaw dân pawh kha hetiang bawk hi ani. Mi bum nân rei tak tak an

ṭawngṭai a, nimahsela hmeithai sumte pawh neih sak an tum si ṭhin. Nimahsela Pathianin nasa takin a hrem ang (Luka 20:46,47). Juda suala pawh kha hetiang bawk hi a ni. Ip chhunga tangka awm chu a neih theih nân a awi ve a; nimahsela a boral a, boral fapa a nih tâk kha. Tin, Simona dawithiam pawhin tangka a hmuh theihna tûrin Thlarau Thianghlim chu lei a tum a, nimahsela Petera sawi ang chu a chungah a lo thleng ta a (t.T. 8:19-22). Keima ngaih dân rêng rêngah pawh miin khawvêl thil hmuh duh avâng maia Pathian thu an awi chuan an sakhua chu khawvêl thil hmu tûr bawkin an kalsan leh ngei ngei ang tih ka hria a ni. Juda Iskariota chuan khawvêl thil hmu tûrin a awi a, khawvêl thilah bawk a sakhua leh a Zirtirtu chu a hralh a ni. In thu min zawh chhân tûr in tih chu Pathian hre lo mi leh mi vervêk leh mi sualte tih tûr ang chauh a ni. In thil tih ang zêlin thil in la hmu ang," a ti a.

Chutichuan anmahni leh anmahni chu an inen a, Kristiana chu chhân ngaihna rêng rêng an hre ta lo va. Beiseia pawhin Kristiana chhânna chu ṭhaia ti hle a. An za chuan an ngawi ṭhuap mai a. Mahnihmasiala leh a ṭhiante chu Kristiana leh Beiseia chuan an kalsan theih nân an hnung lamah an tawi an tawi ta a. Kristiana chuan a ṭhianpa hnênah, "Hêng mite hian mihring rorêl mah ṭuar zo lovin Pathian rorêlna chu engtia tuar nge maw an tum chu le? Mihring thu sawi maiah pawh an dang reng a ni si a,-Pathian thu sawi chu engtia tih nge maw an tum aw?" a ti a.

Chutichuan Kristiana leh Beiseia chuan an kalsan ta a. Hmun pakhat, hmun mawi deuh fe Nuam an tih chu an va thleng a, Nimahsela chu mi hmun chu zim tê a nih avângin an kal tlang thuai a. Chu mi hmun sir lehlam pangah chuan tlâng tê tak tê Tangka hlêpna tlâng a awm a; chu mi tlângah chuan tangka laihchhuahna hmun a awm a; chu mi en tûr chuan thenkhatte an kal ṭhin a, tin, ṭhenkhat chu an kal hnai lutuk ṭhin a, a kotlâng chu an rapbal a, an

tlahlum ṭhin. Ṭhenkhat erawh chu thi lovin a sil chauhvin an sil a, an dam chhûngin engmah ti thei lovin an awm ṭhin a ni.

BUNG 20

Tin, ka mumangah chuan chu mi tlâng panga kawng sirah chuan mi pakhat, chu mi kawnga lo kalte lo ko tûr chuan a ding a. Chu mi chuan Kristianate ṭhian dûn lo kal chu a han hmu a, "E, hetah hian lo kal teh u khai, thil ka lo entir ang che u," a ti a.

Kristiana chuan, "Chutia han pên khawtlai phah hial tûr chu thil engnge awm le?" a ti a.

Hlêpduha chuan, "Heta hi tangka laihchhuahna a awm a, ṭhenkhat chuan an laichhuak mêk a ni. Nangni pawh in lo kal chuan hrehawm tlêmtê tuarin mi hausa tak in ni mai ang," a ti a. Tin, Beiseia chuan, "Kal teh, i va en teh rêng ang," a ti a.

Kristiana chuan, "Kei zawng ka duh lo; he mi hmun chanchin hi hmana ka hriat tawh a ni a, chutah chuan mi engemaw zat lai an thi tawh a ni Chu lo rengah pawh chu sum chu vân ram zawng mite tihkhawtlaina leh thlêmna thang a ni," a ti a.

Chutichuan Kristiana chuan, "Chu hmun chu a hlauhawmin vân ram zawnna a dâl hle a ni lâwm ni?" a ti a (Hos 4:16-19).

Hlêpduha chuan, "Fimkhur lo mite tân lo chuan hlauhawm mang lo ve," a ti a. (chu mi a han sawi chu a zak deuh hle a).

Kristiana chuan Beiseia hnênah chuan, "Kal rawh, pên khat pawh pêng lovin i kal zêl ang," a ti a. Beiseia chuan, "I thu chu ka awi e, Mahnihmasiala kha a lo kal ve a, keini min sâwm anga an sâwm ve chuan a en tûrin a kal ngei ang le," a ti a.

Hlêpduha chuan, "A en talin rawn en teh rêng ula maw le," a ti ṭal a.

Kristiana chuan, "Hlêpduh, Lalpa kawng dik zawhtu apiangte hmêlma zawng i nih ngei hi. Nangmah ngei pawh kawng ni lo taka i pên avânga

thiam loh chang sa i ni a, keimahni lam thiam loh chang atân min duh a ni maw? Kan Lalpa hmaa ngampa taka ding ngam tûr, min han pêntir i tum mai, mualphova min siam i tum a nih hi le," a ti a.

Hlêpduha chuan, "Nangmahni pâwlho zinga tel ve bawk ka ni alâwm maw le, lo awm rih hlek ula kan kal za dâwn a lâwm," a ti a.

Kristiana chuan, "Tunge ni i hming, tûna ka han kohna chẹ kha a ni lâwm ni?" a ti a.

Ani chuan, "Ni e, ka hming chu Hlêpduha a ni, Abrahama fapa ka ni," a ti a.

Kristiana chuan, "Ka hria che, i pu pawh Gehazia a ni a, i pa chu Juda a ni. Anmahni chu i chhûn a, mi bum dân sual i thiam hle mai a ni. I pa chu mi a mantir avângin a in âwkhlum a, nang pawh hian chu aia lawmman tha vak chu i hmuh dâwn awm loh hi (2 Lalte 5:20-27; Matt. 26:14,15; 27:3-5) Lal hnêna kan thlen hun chuan i thiltih leh i awm dân hi kan hrilh ang. Lo ngai reng mah rawh khai," a ti a. Tin, an kal leh ta zêl a.

Chutih lai chuan Mahnihmasiala leh a thianteho kha an lo thleng ve a. Hlêpduha chuan a han ko ngei a, a vawi khat kohnaah chuan an kal ta nghal mai a. Chutah chuan, an ennaah chuan an va tlahlum ta nge ni, a lai tûrin an chhuk ta nge ni, an zuk thi ta tih zawng ka hré lo va, nimahsela kawnga an lo chhuak leh rêng rêng chu ka hmu leh ta hauh lo.

Chutichuan Kristiana leh Beiseia chu an kal leh ta zêl a. Chu mi hmun phai zawl sir lam pang an va thlen chuan lungphun hlui tak hi kawng bul lawkah chuan an va hmu a. Chu mi lungphun chu, hmeichhia, lungphuna lo chang ta mai hi a an êm avângin mak an ti a, a ngaihna an hre mang lo va. Chutichuan an en an en a, an thlêk an thlêk a, rei tak a ngaih na hre lovin an awm a. A tâwpah chuan Beiseia chuan a chhip lam chu a han en a, chutah chuan lehkha zial a hmu ta a. Nimahsela lehkha a chhiar thiam si lo va, a thianpa chu a han entir a. Tin, Kristiana chuan lehkha chu a

han chhiar a, "Lota nupui hre reng rawh u," tihna a lo ni a. Chutichuan a thian Beiseia chu a han hrilh a; tin, an han ngaihtuah a, chu lungphun chu Lota nupui inhumhim tûra Sodom khua ata an tlân chhuah lai a, a sum ui avânga a hawi kir a, chi hlawma a lo chang ta kha a ni tih an hre ta thuai a (Gen. 19:26). Mak an ti hle mai a, Kristiana chuan, "A, unaupa hei, thil hmuh manhla tak a nih hi! Hlêpduhan Tangkahlêpna tlang en tûra min sâwm hnu lawkin hei hi kan hmu hlauh a, i duh angin kha tlângah khan va kal ta ila chuan, he mi ang bawk hian nakin hnua mi lo kalte enawm siam ngawt kan ni ngei dâwn tih ka hria a ni," a ti a.

Beiseia chuan, "Ka lo va â tak êm ve a; ka inchhir ngawt mai. Lota nupui anga ka lo awm lo chu mak ka ti zâwk a! ani sualna leh ka sualna chu engnge ni a danglamna? Ani chu a hawikir a, kei erawh chu han en tûra kal ka duh a ni Khawngaihna chu chawimawiin awm rawh se. Tin, chutiang thil rêng rêng ka rilrua a lo awm min hriat chhuahtirin mi tizak rawh se," a ti a.

Kristiana chuan, "Hei, thil kan hmuh hi i ngaihtuah leh ang, nakin hnuah kan tân a la tha ang e. He hmeichhia hian Sodom khaw chhiatnaah chuan a boral loh avângin rorelna pakhat chu a chhuahsan fel thei a, nimasela, ka hriat ang hian thil dangin tihchhiat a ni a, chi hlâwmah a chang ta a nih hi," a ti a.

Tin, Beiseia chuan, "A ni, a dik ngawt mai. Ani hi kan fimkhurna tûr leh thil min kawhhmuh diktu tûr a nih hi. A sualna anga kan sual ve loh nân leh chutiang mi chu rorêl sakin an awm ang tih min hriattirtu tûr a ni. Chutiang bawkin Kora te, Dothana te, Abirama leh sipai zahnih leh sawmngate chu an sual avângin an thi a, chu pawh chu min zirtirtu tûr leh kan fimkhurna tûr a ni (Number 16:31,32-26:9,10). Amaherawhchu thil pakhat ka ngaihtuah deuh bik a ni. Engtinnge Hlêpduha leh a thiante ho chu he mi hmeichhia a sum duh avânga a

hawikir a, chi khâwna a lo chang ta hmu reng si a, saw laia ro kha an zawn theih? Mak ka ti ngawt a ni," a ti a.

Kristiana chuan, "Mak tih tûr a ni rêng a ni. Hei hian an rilru chu a khauh êm êm tih a entir a ni. Mi hetiang hi tehkhin tûr pawh ka hre mang lo ve. Mi, rorêltu hmuh lai reng pawha englo ru leh mi, âwkhlum an hmuh lai reng pawha mi thai duh mai mi an ang ber awm e. Sodom mite chu an chunga a ngilneihzia Pathianin nasa takin a entir a, chuti chung pawhin a mithmuhah ngei chuan an sual êm êm thin. An sual tak meuh a ni. Chûng hma chuan Sodom khua chu Eden huan anga mawi leh tha a ni a, (Gen. 13:10-13) tin, an tithinur a, anmahni hrem nân vân atangin mei a zuk tir a. Tin, chûng chu hre reng chunga la sim duh lo fote chu an chunga hremna thleng tûr chu a nasa lehzual ang," a ti a.

Beiseia chuan, "A ni, i sawi dik ngawt mai, nimahsela nang leh keimah tak tak hi chutiang mi kan lo ni hlauh chu a va lâwmawm tak êm! Pathian hnênah lâwm thu sawi leh amah tih leh Lota nupui hriat reng tûr a ni tih hei hian min zirtir a ni," a ti a.

Tichuan an kal zêl a, lui pakhat Davidan, "Pathian lui," a tih chu an va thleng a; Johana erawh chuan chu mi lui chu, "Nunna lui," (Sam 65:9; Thup. 22:1; Ezek. 47:1-9) a ti a ni. Chu chu lui nuam tak a ni a, chu lui kam hrût chuan an kawng chu a awm a. Chutichuan Kristiana leh a thian chu lâwm takin an kal a, chu mi lui tuite chu an in a, chu chuan, a tiharh sawng sawngin a ti chak a. Tin, chu mi lui kamah chuan thei kûng tinrêng a awm a, chûng thei hnahte chu an nâ tinrêng tidam tûrin an ei a. Tin, chu lui kam lehlam lehlamah chuan hlobet hmun nuam tak a awm a, pangpâr mawi tak takte a awm a. Chûng chu kum khuain chuai chuang lovin an vul reng a. hlobette pawh an hring dep reng mai a. Chu mi hmunah chuan thlamuang taka an mut theih avângin Kristianate thian dûn chu an han mu rih a. (Sam 23:3;

Is. 14:30) Tin, an han harh chuan theite chu an han lo va, an han ei leh a, tuite pawh chu an han in leh a, tin an mu leh ta a. Chutiang chuan rei fe an chậwl a. Tin, hla an sa a:-

"A luang cham dêl ė nunna tui,
Mi chau chhâwlhâlte tân;
Parmawi rimtui a lo lêng vêl,
Keini min tihlâwm nân," tiin.

Tin, chuta ṭang chuan chhuah theirahte chu an ei a, tui chu an ir ... an tum ta a. chhuak leh ta a. ... bawk a; tin, an kal

BUNG 21

Tin, ka ... chuan ch... mumangah chuan thui lo tê an kal hnu lung... ...u lui chu an pel ta deuh va, nimahsela an ...ngai vak lo. An lungngai lo nain chu mi han pelh ...meuh chu an ngam mang lo hle mai. Chu mi lui atanga kawng chu a hrehawm hle mai a, an kal thui tawh avângin a hah pawh an hah hle tawh a. Chutichuan kawng hrehawm a vâng chuan an lungngai hle mai a. (Num.21:4) An rilrua kawng ṭha deuh duh chungin an kal zêl a. An hma lawka vei lam pangah chuan hlobet hmun a awm a; a hming chu, "Kawngpêngnuam: an ti a. Chu mi hmun chu a vêla hung a ni a, a lawn luhna tûrin kailâwn a awm a. Tin, Kristiana chuan a ṭhian hnênah chuan, "He hlobet hmun hi kan kalna kawng hrûl zêla awm a nih chuan i kal mai ang hmiang maw le," a ti a. Chutichuan kailâwn lamah chuan an va kal a, an va en ṭha a; chu mi hlobet hmun rậl leh lamah chuan kawng chu an va hmu ta a, "Ka duh thu sâm ang tak a ni, ṭhian Beisei, lo haw rawh, saw ta sạw kawng nuam tak a awm e, i kal ang, a ti a.

"Chu kawng chu a dik loh hlauhva min hruai bo maiin engtinnge ni hlei ang?" Beiseia chuan a ti a.

Kristiana chuan, "Bo suh e, en ta che, kawng hrul zêlah a kal ani lâwm ni?" a ti a. Chutichuan Beiseia

chu a thian chuan a thlêm thlu a, an kal ta a. An va kal chuan chu mi kawng chu nuam an ti êm êm mai a; an hma lam chu an han en a, mi pakhât anmahni ang bawka kal ve an hmu a. A hming chu Rinhova a ni. Kristianate thian dûn chuan chu mi chu an han ko va, an kalna kawng chu khawia lût nge a nih tih a han zâwt a. Ani chuan, "Van ramah" a ti a. Tin, Kristiana chuan, "Kha maw, a ni ka ti rêng a ni lâwm ni? tûnah chuan kan kal dik tih i hre tawh ang," a ti a. Chutichuan Rinhova chu an hmaah a kal a, an zui ta zêl a. Tin, nakinah chuan khua a lo thim ta a, an hmaa kal pawh chu an hmu thei lo va, an hloh ta a. An hmaa kala pawh chuan kawng chu a hmu thei lo va, lei kak thûk takah a tlu lût ta a.Chu chu, chu mihmun neitu lal chuan mi lo manna tûr leh an tlâka an keh sawm vekna tûra a siam rêng a ni.

Tin, Kristianate thian dûn chuan a tla thâwm chu an hria a, engtizia nge ni ta le, tiin an han au va; nimahsela rum ngawt lo chu engmah chhânna an hre lo va. Tin, Beisela chuan, "Khawiahnge hei kan awm tak le?" a ti a. A thianpa chu a ngawi reng mai a, tin, ruah a lo sûr a, khawpui a ri a, têkte nasa takin a tla a, kâwl a phe a, ruah chu a sûr tam tawlh tawlh mai a.

Beisela chuan, "Aw, kan kalna ngaia kan kal ta reng lo kha aw!" a ti a, a rûm a. "Tunge he mi kawng hian min hruai bo dâwn tih hre thei ang?" a ti a.

Beisela chuan, "A tirah pawh khân ka hlau deuh rêng a ni a, chuvângin thu pawh kha ka zâwt che a ni a, nimahsela ka aiin i upa zâwk miau si a chuti chu ni suh sela kha ai a fiah khân ka han sawi mai tûr a ni na a le," a ti a.

Kristiana chuan, "Unaupa, lungni lo suh khai, ka hruai bo che avâng leh hetia hrehawm tuara ka siam che avâng hian ka lungngai êm êm a ni. Sual tihtir che ka duh rêng vânga hei hi ti ka ni lo ve, khawngaih takin min ngaidam ang che" a ti a.

Beisela chuan, "E, unaupa thlamuang takin awm rawh khai, ka ngaidam ang che. I thu sawi pawh kha

ka ringhlel lo ve. Hei hi kan thatna tûr pawh a ni zâwk ang e," a ti a.

Tin, Kristiana chuan, "Hetiang unau ṭha tak ka nei che hi ka va lâwm tak êm! hetah hian rei tak awm tûr a ni lo, kir leh i tum ang," a ti a.

Beiseia chuan, "A nih unaupa, min hmasaktir rawh khai," a ti a.

"Ni lo ve, keimah ka hmasa zâwk ang e, engpawh hlauhawm lo awm sela, keiman ka tawn hmasa zêl ang e, hei keimah avânga kawng lah chu bo kan ni si a," a ti a.

Beiseia chuan. "Nang chu hmasa lo ve, i rilru a buai hle si a, i hmasak zawngin kawng kan bo leh hlauh dah ang e," a ti a. Tin, anmahni fuihna tûr, "In kalna kawnga in kal pawh khan in rilruin kawng dik lam chu hawi ula, kir leh rawh u," (Jer. 31:21) tiin aw an hria a. Chutichuan tuihâwkte nasa takin a lo luang dum dum a, chuvângin an kir lehna tûr chu a hlauhawm hle mai a. Chuvângin ka rilruin kawng dika awm a, kawng dik lova pen ai chuan,*kawng dik lova awma kawng dika luh chu a har zâwk êm êm a ni tih ka lo hre ta a. Chuti chung pawh chuan kir leh zawng an tum ṭal a, nimahsela kawng chu a thim êm êm avângin tuihâwkah chuan vawi kua emaw, vawi sawm emaw lai chu an tlu a. An theihtâwpa an beih pawhin chu mi zân chuan an luhna kawngka kha an thleng thei ta lo va. Nakin deuhvah chuan thli ûpna hmun deuh an va thleng a, chutah chuan khawvâr nghâkin an ṭhu ta a. Nimahsela an hah êm avângin an lo muhil ta a.

BUNG 22

Chu mi an muthilhna hmun aṭanga thui lo deuvah chuan in lian tak pakhat a awm a, a hming chu Rinhlelhna in a ni. Chu mi in neitu chu Millanbeidawnga a ni a. Chu mi an mutna hmun pawh chu ama ram bawk a ni.

A tûk zing takah chuan Milianbeidawnga chu a tho va, a huan chu a va fang vêl a. Chutia a veinaah chuan Kristiana leh Beiseia mu chu a zuk hmu a. Tin, an hnênah chuan vin zet mai hian, "Tho rawh u, khawia awm nge in niha kà rama in lo awm?" a ti a. Anni chuan vân ram zawng mi an ni a, kawng an bo tih an hrilh a. Tin, Miliana chuan, "Nizâna ka rama in mut leh in riah avângin ka chungah thil in tisual a ni, chuvângin min rawn zui tûr a ni," a ti a. Chutichuan an aiin nasa takin a chak zâwk si a, a hruai lui ta a. Tin, anmahni pawh thiam lovin an inhriat avângin engmah sawi tûr an hre mang lo va. Tin, Miliana chuan a chhawm a, a inah a hruai a, khuarkhurum thim tak rim chhe zet chhûngah a dah ta a. Chutichuan Nilaini zing aṭangin Inrinni zân thlengin tui far khat pawh in lo leh chaw bar khat pawh bar lovin an awm a. Tumah han betu tûr ṭhiante leh hmêlhriatte an awm hek lo. (Sam 88:18) Chutichuan amah avânga chutianga lo awm an nih si avângin Kristiana lungngaihna chu a nasa lehzual a.

Tin, Miliana chuan nupui a nei a, a hming chu Inringlovi a ni. Chutichuan an mut dâwnin Miliana chuan a nupui hnênah chuan, mi pahnih a chunga thil an tihsual avânga khuarkhuruma a dah thu a hrilh a; tin, an chungah engtia tih nge ṭha ang tih a zâwt bawk a. Chutichuan ani chuan "Mi engnge an niha khawia kal tûr nge an nih?" a ti a. Tin, Miliana chuan a hrilh a. A nupui chuan, "Zingah i thawh veleh nasa takin khawngaih hauh lovin vaw rawh" a ti a. Chutichuan zingah chuan a han tho va, ṭiang a keng a, an awmna lamah chuan a zuk kal ta a. A zuk hmuh veleh chuan engmah an lo ti lo chung pawhin ui ang leka ngaiin nasa deuh maiin a zuk hau va. Tin, a man a, nasa takin a vaw nek a, chhuatah chuan a leh pawh let vêl thei lovin an tlu dêr mai a. Chutia a tih zawh chuan a kalsan ta a. An hrehawmziate inngaihtuah a, inkhâpthlu dêra awm tûr chuan a hnutchhiah ta a. Chutichuan Kristianate ṭhian dûn chu chumi ni chuan

lungngaiin an rûm nilêng zak mai a. A zân lehah chuan Miliana chu a nupuiin an chanchin a lo zâwt leh a; tin, an la dam cheu tih a hriat chuan a pasal hnênah chuan anmahnia intihlum tûra thlêm tûrin a tir a.

Chutichuan a tûk zingah chuan thinur tak hmêl pu hian a zuk chhuk leh a. Tin, a hmaa a vuakna vual leh thite chu a zuk hmu a, an hnênah chuan, "He hmun ata hi chhuah zawng beisei duh ting suh u, in duh leh nangmahniin intihlum mai rawh u. Hetia hrehawm taka nun chu engnge in han thlâkhlelh êm em ni," a ti a. Nimahsela anni chuan chutiang ai chuan chhuah theih hrâm hrâm an ngén a.

Chutichuan Miliana chuan an lam chu a hawi a, a chhiatsan vak a, tihhlum tumin a zuan a; nimahsela a phungzawl a lo chhuak a, a tlu a, engmah tih nachâng rêng a hre ta lo va. Chutichuan engtia tih tûr nge ni tih ngaihtuah tûrin Kristiante-ṭhian dûn chu a haw san leh ta a. Tin, a kal hnu chuan Kristiana leh Beiseia chuan Miliana thusawi kha awi tûr nge ni awi loh tûr tih an inrâwn dûn ta a.

Kristiana chuan, "Unaupa, engtinnge kan tih tâk ang le? Tûna kan nun dân hi hrehawm tak a ni a, hetianga nun hi nge maw ṭha dâwn thih mai hi ka hre thei mang hauh lo mai; ka rilru chuan nun aiin thih a thlang zâwk a ni. Ka tân chuan he khuarkhurum ai hian thlân chu a nuam zâwk mahin ka ring e! He Miliana thu hi kan awi mai emaw chu ni ang" (JOb. 7:15) a ti a.

Beiseia chuan, "Kan awm dân hi hrehawm zawng a hreh awm ngei mai; hetianga awm kumkhua ai chuan thih chu a nuam zâwk êm êm ang. Nimahsela i han ngaihtuah teh rih ang. Kan kalna tûr Lal chuan, "Mihring that suh," a tih avângin mi thah loh tûr a ni a. Tin, mahni inthah chu khap lehzual a ni. Chu lo rêngah pawh mi tupawh mihring that chu mahni inthat a ni a; tupawh mahni inthat chu a taksa leh a thlarau that a ni. Chu chang lo pawh unaupa, thlân a

nuam zâwk ang, te i tih mai mai, mihring that thintute kalna ṭhin hremhmun chu i theihnghilh 'ta em ni? Tupawh mi that chuan chatuan nunna a nei thei lo; i han ngaihtuah leh teh rih ang. Dân zawng zawng hi he Miliana hnêna awm a ni lo a; mi dang tam tak pawh keimahni ang bawk hian a man tawh a, mahse an lo chhuak leh bawk thin.

Miliana hi Pathian pawhin a tihlum mai thei mahna; a nih loh leh kawngte min kalh hnan theihnghilhin emaw,, a phûngzawlte pawh a lo chhuak lehin, engmah tihna chângg hre lovin a awm leh mai mahna tih Pathian khawvêl siamtu chauh lo chuan tuin nge hria ang? Chutiang hun chu a lo awm leh hlauh na chuan ka theihtâwpin he mi kut ata hi chhuah ka tum ang. Tûn hmaa ka lo tum ta lo chu â ka inti ngawt mai a ni. Engpawhnisela, unaupa, i han tuar leh teh rih ẖrâm ang hmiang. Lâwm taka kan chhuah hun zawng awm na chêk ang, a thah zawng inthat êm suh ang," a ti a. Chutichuan Beisela thusawi chuan a unaupa chu a tithlamuang ta hle mai a.

Tin, tlai lamah chuan Milliana chu a thupêk an awi nge awi lo tih en tûrin an awmna pûk lamah chuan a zuk kal leh a, nimahsela a zuk thlen chuan an lo la nung ta cheu mai a. An nung chang chang chauh a ni tawh a; rilṭâm leh tuihâl leh a vuakna na avâng chuan engmah rêng rêng an ti thei tawh lo va, an thaw peih chang chang chauh a ni. Nimahsela nun zawng an la nung; chuvâng chuan Miliana chu a thinur êm êm mai a, "Ka thu in awi lo va, lo piang hauh lo mai ula in tân a ṭha zâwk ang," a ti a.

Chutichuan anni hlauin an khûr a, Kristiana phei chu a thidang hial a. Nimahsela a lo harh leh thuai a. Miliana thu chu awi tûr nge awi loh tûr ni ang tiin an inzâwt leh ta a. Kristiana chuan zawm mai a duh leh tawh a; nimahsela Beisela chuan, "Unaupa, tûn hma lama i huaisenziate kha i hre ta lo em ni le? Setana leh Thihna Hlimkawra thil i hmuh zawng zawngte pawhin engmah an tih theih hauh loh che kha. Thil

harsa leh hlauhawm tam tak i su tlang tawh a, tûnah hian i zâm ta êm êm a ni maw le? Nangmah aia chak lo nasa zâwk tak pawh he pûkah hian i hnênah ka awm a, nangmah ang bawkin Miliana chuan nasa takin min hliam ve bawk si a, chaw leh tui pawh ka nghei ve bawk asin. I han tuar leh rih hrâm hrâm ang hmiang. Lawilo dâwrpuia khaidiat te, bâwmte leh thihna pawh i hlauh lohzia kha hre reng ta che. Chuvângin i tuar hrâm hrâm zâwk ang," a ti a.

Chutichuan khua a lo thim leh a. Milianate nupa chu an mu leh ta a. Tin, a nupui chuan an mi tângte chanchin chu a zâwt leh a, a thupêk an zawm leh zawm lohte pawh a zâwt a. Tin, ani chuan, "Mi sual nasa tak an ni a, anmahnia intihhlum ai chuan hrehawm tinrêng tuar pawh an duh zâwk a ni," a ti a.

Tin a nupui chuan, "Chuti chu naktûkah kawtah rawn hruai la, hmana mi i tihhlum ruhte leh an lu ruhte kha entir la. 'Ni sarih ral hmain ka thupêk in awi loh chuan hmana in thiante ka tih ang bawkin ka pawt sawm vek ang che u' ti rawh," a ti a.

A tûk khua chu a lo var a, Miliana chu an hnênah a zuk kal a, an kawtah chuan a rawn hruai chho va, a nupui tih ang khân a mi thah ruhte chu a entir a. Tin, an hnênah chuan. "Hêngte hi nangmahni ang bawka vân ram zawng mi an ni a, tûna nangmahni ang bawk hian ka ram chhûngah thil an tisual a, ka pawt sawm vek a ni. Nangni pawh hi chutiang bawk chuan ni sawm chhûngin ka tihlum ang che u. In pûk chhûng-ah khan zu awm tawh u," ati a, an kal chu a vaw thla zawt zawt zêl a. Chutichuan lungngai takin chu mi ni Inrinni chuan an awm nilêng ta mai a.

Tin, khua a lo thim leh chuan Miliana leh a nupui chuan an mut hmunah chuan an mitângte chanchin bawk chu an sawi leh ta a. Miliana chuan nasa taka a vuak pawha an thi lo chu mak an ti hle mai a. Tin, a nupui chuan, "Mi tuemaw anmahni chhandam tûrin a lo kal an beisei a ni ang e, ka ti, a nih loh vêk leh kawngkhâr hawnna hi an lo kawl ru reng ang a,

chhuah theih an beiseite hi a lo ni reng ang tih a hlauhawm hle a ni," a ti a.

Tin, Miliana chuan a nupui hnênah chuan, "Chutiang niin i ring maw? Chuti chu naktuk zingah anmahni ka dap vêl ang e," a ti a.

Kristianate thian dûn chu Inrinni zân aṭang chuan an ṭawngṭai tan ta a, khawvar lek lek thlengin an ṭawngṭai a.

Tin, khawvâr hma lawkin thophang tak chung hian Kristiana chuan, "Duh duha awm thei tûr hetia pûk rimchhe zeta ka la awm reng mai chu ka va â tak em! Ka kawr ip teah hian kawngkhâr hawnna ka nei reng asin, a hming chu Thutiam a ni, chu chuan he ina kawngkhâr zawng zawng hi a hawn vek theihin ka ring a ni," a ti a.

Beisela chuan, "E! chu thil tha a nih chu unaupa, han phawrh teh," a ti a.

Tin, Kristiana chuan a han phawrh chhuak a, pûk kawng-khâr chu a han hawng chhin a, sam takin an hawng thei 'ta mai a; tin, an thian dûn chuan an chhuak ta a. Tin, pawn lam ber kawngkhâr chu an han ti leh a, an hawng thei ta a. Chu mi zawhah chuan thir kawngkhâr chu an va thleng a, chu chu hawn ngei tûr a ni a. Chu mi chu a hawn a sak kher mai a, nimahsela chu pawh chu an hawng thei ta rêng rêng a. Tin, kawt hawnna kawngkhâr chu an hawng leh a. nimahsela chu kawhgkhâr chu an hawn veleh chuan nasa takin a ri vak a, chu mi thâwmah chuan Miliana chu a lo harh a, anmahni ûm tûr chuan hmanhmawh takin a lo tho va. Nimahsela chutih lai tak chuan a phûngzawl kha a lo chhuak hlauh va, a ûm thei ta lo va.

Chutichuan anni chu an kal ta zêl a, Lal kalkawng chu an zuk pawh leh ta a, chutichuan Miliana ram lo chin a nih tawh avângin thlamuang takin an kal ta a.

BUNG 23

Tin an pênsual tantirhna leilâwn kha an va thlen chuan, mite an pênsual lohna tûr leh Miliana kuta luhna dâl tûrin, chhinchhiahna siam an tum ta a. Chutichuan lung an phun a, a pangah chuan, "He mi piah lam kawng hi rinhlelhna in Milianbeidawnga, Vân ram Lal hmusittu awmna a ni a. A mi thianghlimte chu tiboral tûrin a zawng ṭhin," tiin an ziak a. Chûng hnuah chuan chu mi kawnga kal mi tam takte chuan chu mi ziak chu an chhiar a, chu thil hlauhawm tak chu an tlânsan ṭhin a. Tin, chu mi an tih zawh chuan hla an sa ta a.

Chutichuan an kal zêl a, Tlângnuam an va thleng a, chu tlâng chu tûn hmaa kan sawi tawh ram neitu Lal kan tih ta kha a ni. Chutichuan hmunte leh thei hmun te, grêp hmun te, leh tuikhur te en tûrin chu tlângah chuan an han lâwn chho va, chuta tuite chu an in a, an inbual bawk a, grêp rahte pawh chu an duh tâwkin an ei a.

Tin, chu mi tlâng chhipah chuan berâm vêngtute an beram vêngin kawngsirah chuan an ding hlawm a. Chutichuan, Kristiana leh Beiseia chu an hnênah chuan an han kal a, hah tih hriat fahranin an tiang rinchhanin an han ding a, "He tlâng hi tu ram nge ni? In berâm vênte hi tu ta nge ni?" tiin an han zâwt a.

Berâmpute chuan, "He tlâng hi Immanuela ram a ni a, hmuh phâk lekah khian a khua a awm a, hêng berâmte pawh hi ama ta vek a ni a, hêngho tân hian a nun a pe tawh a ni," an ti a.

Tin, Kristiana chuan, "He kawng hi vân ram kalna em ni?" a ti a. Anni chuan, "Ni e," an ti a.

Kristiana chuan, "Heta ṭang hian engtia hla nge la ni ang?" a ti a.

Anni chuan, "Chu mi hmuna thleng ngei ngei tûr lote tân chuan hla tak mai a la ni," an ti a.

"A nih leh kawng chu a muanawm nge a hlauhawm?" Kristiana chuan a ti leh a

Berâmpute chuan, "Chhanhim ni tûrte tân chuan a muan awm a, thil tisualtute tân erawh chu a muanawm lo, an tân tlûkna a ni," a ti a.

Tin, Kristiana chuan, "Mi chaute tân hetah hian chawlhna a awm em?" a ti a

Anni chuan, "He mi tlâng Lalpa hian mikhualte lo lawm thelhnghilh lo tûrin min tir a, chuvângin in hmaah sawn hmun tha tak a awm a ni," (Hebrai 13:2) an ti a.

Tin, Berâmpute chuan anni chu vân ram zawng mi an ni tih an hriat veleh chuan khawi lama mi nge an nih te, eng tiziaa chu mi kawng chu rawn hmu nge an nihte leh eng vânga kal zêl duh an ni nge tihte an zâwt a. Chutah chuan mi tlêmte chauh an hmêl hmuhtir tûrin an kal si thin a

Berâmpute chuan an chhânnate an han hriat hnu chuan an lâwm hle mai a, an hmangaih hle bawk a "Kan lâwm êm êm a che u," Chûng Berâmpute hming chu, Finga te, Hretama te, Vênthiama te, Mitakate an ni. Chu mite chuan Kristiana leh Beiseia chu an puan inah an hruai lût a, ei tûrte an pe a Tin, an hnênah, "Rei lote tal kan hnênah awm ve rih ula, kan inhmêlhriatna pawh a ni ang a, he Tlângnuamah hian intiharhin intithlamuang ve rih rawh u," an ti a Tin, anni chuan chu chu an remti a, an tlaitawh hle avângin an mu ta a.

Tin, ka mumangah chuan a tûk khua a lo var chuan Berâmpute chuan Kristiana leh Beiseia chu tlâng chhipa lâwnpui atân an sâwm a. Tin, an hnênah chuan an kal a, kawng tluan chuan thil tha tak an hmu zêl a. Tin, Berâmpute chu an inbe rawn a, "He mite hi thil mak kan entir ang em le?" tiin. Tin, rem an ti tlang vek a, chutichuan tlâng chhip pakhat,Diklo an tihah chuan an hruai ta a. Chu mi tlâng chu a sâng hle mai a, tichuan a chhip atanga a hnuai lam chu an zuk thlir chhuktir a. Tin, Kristiana leh Beiseia chuan an zuk en a, a hnuaiah chuan chu mi tlâng chhip atanga tla mitthi tam fe keh sawm vek an

zuk hmu a. Chutichuan Kristiana chuan, "Hei eng tihna nge ni?" a ti a.

Berâmpute chuan, "Thawhlehna thua Humenaia leh Phileta thu an awi avânga tisualhote chanchin kha in hre lawm ni?" (2Tim. 2: 18,19) an ti a. Anni chuan, "Hria e," an ti a. Tin, Berâmpute chuan, "Khûng mitthi keh sawm vek in hmuhte khu kha mite kha an ni Mi an lâwn sân lutuk lohna tûrin leh, tlâng hmawr lutuka an kal lohna tûra an fimkhurna tûrin tûn thlengin phum lohvin an la awm a nih khu," an ti a.

Tin, chumi zawhah chuan tlâng chhip dangah an hruai leh a, chu mi tlâng hming chu Fimkhurna a ni. Tin, hla tak thlir tûrin an tir a. An han en chuan thlân chunga mi tam tak an tlûk avâng leh an tawlhsawn chuan theih loh avângin an mitte a del tih an hria a. Tin, Kristiana chuan, "Hei eng tihna nge ni?" a ti a.

Berâmpute chuan, "He mi tlâng hnuai kawnga hlobet hmun vei lam panga pénna leilâwn awm kha in hmu lawm ni?" an ti a.

Anni chuan, "Hmu e," an ti a.

Berâmpute chuan, "Kha leilâwn atang khan kawng a awm a, chu chu Rinhlelhna in Milianbeidawnga inah a lût a; chutichuan sawng mite saw hmanah chuan nangmahni ang bawka vân ram zawng mi an ni a, chu mi kawng pêng chu an lo thlen veleh chuan kawng dik lam chu a bumboh avângin hlobet hmun lamah an kal ta zâwk a; tin, chutah chuan Milianbeidawngan a lo man a, a inah a hruai a, a tân tir a. Chu mi hnuah chuan an mit a kher chhuah sak a, sawng thlân hmunah sawn a hruai a, a kalsan leh si a. Sawtah sawn an vâk an vak mai a ni. Mifingin "Tupawh hre reng chunga kawng ata pêng chu mitthiho zingah an awm reng ang, Prov. 21:16) an tih kha a thlenna tûr a ni," an ti a. Chutichuan Kristiana leh Beiseia chu an in en a, an mittuite a tla zawih zawih mai a; nimahsela Berâmpute hnênah chuan engmah an sawi lo.

Tin, ka mumangah chuan Berâmpute chuan hmun dangah an hruai leh ta a. Tlâng hnuaiah an hruai a, chu mi tlang pangah chuan kawngkhâr a awm a. Chu chu an hawng a, a chhûng chu an entir a. A chhûng chu han en chuan thim tak leh meikhu tam tak awmin an hmu a. Tin, ri nasa tak, meialh ri ni awm tak leh mi na tuar au ni awm tak hi hriain an inhre bawk a. Kât rimte pawh nam rum rumin an hria a. Kristiana chuan. "Hei eng tihna nge ni?" a ti a.

Berámpute chuan, "Hei hi hremhmun luhna kawng a nih hi. He kawngah hian mi vervêkte an kal thin. Esauva anga upat man hralh te, Juda anga mahni Zirtirtu hralh te, Aleksandra anga Chanchin Tha sawichhia te, Saphiri leh Anania anga dâwt sawi leh zêp hmangte kalna a ni," an ti a.

Chutichuan Beiseia chuan berâm vêngtute hnênah chuan "Chûng mite chu an zain keimahni ang bawka vân ram zawng mi an ni tih ka hre ta; an ni a ni lawm ni?" a ti a.

Berâmpute chuan, "Ni e, rei tak mi chutiang mi ni chuan an awm thin a ni," an ti a.

"Hetianga paih bo hian awm lovin kal zêl ta ang ni sela, eng chen nge an kal theih ang?" Beiseia chuan a ti a.

"Thenkhatte chuan thui deuhfe pawh an thleng ang, a, thenkhatte erawh chuan he tlâng pawh hi an thleng zo ngût lo vang," an ti a.

Tin, Beiseia leh Kriastiana chu an inbia a. "Chakna neitu hnênah chuan chakna kan dil a tul a ni," an ti a.

Berâmpute chuan, "Ni, chu chu a tul ani; tin, in neih hnu pawhin in hman leh a la ngai fo vang," an ti a.

Chu mi zawhah chuan Beiseia leh Kristiana chuan kal zêl an rilrûk ta deuh va, chutichuan Berampute pawh chuan an rem tihpui ta a. Chutichuan tlang chhip tâwp lam pan chuan an kal ta hlawm a. Tin, Berâmpute chu an inbia a, "He mite hian kan entiang hi an en thiam dâwn chuan vân ram kawngkhâr chu i entir ang u hmiang," an inti a. Tin, anni chuan an lo

chak hle mai a. chutichuan tlâng chhip pakhat Thengthaw an tih hmunah chuan an hruai a, entlang chu an han pe a, an entir a.

Kristiana leh Beisela chuan an han en a; nimahsela a hmaa Berâmputen thil an entir kha an rilruah a la châm reng a, chuvâng chuan an kut a khur a, an en ṭha thei mang lo va. Nimahsela kawt hung kawngkhâr ang deuh leh a hmun ropuizia ṭhenkhatte chu hmu ang rengin an inhria a, chutichuan an kal leh ta a. An kal pah chuan hla an sa a:

"Berâmpute ṭhu ro hlu chu,
Mite hriat ngai loh thu;
Thil thûk leh mak tak inthukru chu.
Kan hriatin a awm ta;
Berâmpute rawn zâwt vel la,
I hmu ang thil mak chu,"

tiin.

Tin, an inṭhen dâwn chuan berâmpu pakhat chuan kalkawng chanchin ziak sa hi a pe a. Tin, mi dangin fakdertute lakah fimkhur tûrin an zilh a. Tin, mi dangin mutchhuahna hmuna mu hauh lo túrin an zilh a. Tin, pakhat chuan, "Pathian hruaiin dam takin kal ang che u," a ti a. Tichuan ka mu chu ka ṭhangharh ta a.

BUNG 24

Tin, ka mu leh a, ka mumangah chuan kami hmuh pângngaiate bawk chu khaw lam panin tlâng ata chu an chhuk thla ka hmu leh a. Chu mi tlâng hnuai lawk kawng sir vei lam pangah chuan ram pakhat a awm a. Chu ram chu Chaponaram a ni. Chu mi ram aṭang chuan kawng zim tak, kawi tak a lo chhuak a, chu kawng chuan Kristiana leh Beisela kalna kawng chu a rawn chhun a. Chutah chuan chu mi ram atanga lo kal tlangval harh tak pakhat, a hming Finglova chu an zu tâwk a. Kristiana chuan khawi aṭanga lo kal nge a nih leh khawia kal tûr nge a nih a lo zâwt a .

Finglova chuan, "Ka pu, he mi kawng vei lam pang rama piang-ka ni a, vân ramah ka kal dâwn a ni," a ti a.

Kristiana chuan. "Thil harsa tak takte pawh i tâwk a ni thei a, engtinnge Vân ram kawngkhâr chu luh theih i inrin?" a ti a.

"Mi ṭha dangte tih ang bawkin ka ti ang chu"a ti a. Kristiana chuan, "Chu mi kawngkhâr chu a lo hawn sakna tûr chein thil engnge entir tûr i neih?" a ti a Finglova chuan, "Ka Lalpa duhzâwng ka hria a; ṭha takin ka awm a, mi thilte kaba lo va, ka ṭawngṭai a, chawte pawh ka nghei thin a; sâwma pakhat pawh ka pe ṭhin a, Tin, kutdawhte hnênah pawh ka pe ṭhin a, chu rama kal tur chuan ka ram pawh ka rawn kalsan a ni," a ti a.

Kristiana chuan, "He mi kawngkhâr bula kawngkhâr awmah khân lo lût lovin, he mi kawng pèngah hian i lolût zâwk a, chuvâng chuan nang chuan eng ang pawhin inngai mah la, roreina niah chuan chu mi kawngkhâra luhtir che a hnêkin rûkru leh phil hmanga an chhiar mai che ka hlauhpui hle mai che," a ti a.

Finglova chuan, "Ṭhiante u, nangni hi ka tân mikhual nasa tê in ni a, ka hre daih lo che u a; in ram sakhaw dân chu zâwm ula, kei pawhin kan ram sakhaw dân chu ka zâwm ang e; chutichuan kan ṭha tlangin ka ring e. Tin, chu mi kawngkhâr i sawi chu kan ram aṭang chuan hla tak a ni tih mi zawng zawngin an hre ṭheuh a ni. Kan ramah chu kawng hre a wm mi tumah reng reng an awm pawh ka hre lo. Kan ram aṭangin kawng nuam tak kan nei a, hei in hmu reng a; chuvângin chu mi kawng chu hre mah suh ila a pawi hlei nem," a ti a.

Chutichuan Kristiana chuan amah inbumna kawnga a finzia a hmuh chuan zawi tein a ṭhian Beiseia hnênah chuan. "Ani ai hi chuan mi â pawh kristian an nih a beiseiawm zâwk a lawm le. (Thuf 26:12) . Mi â chuan mi tin mai hi fing lovah an ruat

ṭhin ani. A hnênah hian thu dang kan sawi leh ang nge, kan thu sawi kha ngaihtuah tûrin kan kalsanin kan lo nghâk leh ang?" a ti a.

Tin, Beiseia chuan, "Vawi khata sawi vak chu ṭhain ka ring lo; i pêl rih mai ang khai; nakinah a hriat theih tâwk lek lekin kan la sawi leh zâwk dâwn nia," a ti a.

Chutichuan an pêl a, Finglova chu an hnungah chuan a kal a. Tin, Finglova an pelh hnu lawk chuan kawng zim deuh thim takah an va lût a, chutah chuan mi pakhat ramhuai pasarihin hrui fei tak tak pasariha hlingin, tlâng panga kawngkhâr an hmuh lamah khan rawn hnûk kir lehin an va hmu a. (Mat 12:45; Thuf. 5:22). Chutichuan Kristiana chu a khur ta chiam mai a; a thian Beiseia pawh chu a khur ta bawk a Ramhuaiin an liampui dâwn lai chuan Kristiana chuan a hmêl hriat mi a nih leh nih loh a han en a Hawikira Rinlohna khuaa mi emaw an ti deuh va Nimahsela rûkru man ang maiin a kun tlat a, chuvângin a hmêl chu a hmu fel thei lo va. Nimahsela an kal pelh tawh hnu chuan Beiseia chuan a han en zui a, a hnungzângah chuan, "Bumhmiang, sual tak, Pathian thu awih bang a, thil sual tak tih tum," tia ziak a hmu ta a.

Tin, Kristiana chuan a ṭhian hnênah chuan, "Mi ṭha tak pakhat hêng lai vêla awm, a chunga thil lo thleng ka hriat chu ka hre chhuak leh ta. A hming chu Rintlêma a ni a. Khawfel khuaah a awm a, mi ṭha tak a ni. Tin, he mi luh ṭannaah hian kawng zau tak aṭangin kawthlêr zim tak pakhat Thihnahmun an tih chuan a chhun a; chutah chuan tualthahna a awm fo avângin chu mi hming chu an vuah a ni. Chutichuan Rintlêma chu keimahni ang bawk hian vân ram zawng mi a ni a, chu mi hmunah chuan a han ṭhua, a muhilta a. Tin, kawng zau aṭang chuan unau pathum phil hmang an lo chhuak a, an hming chu Dawia te, Ringlova te, Thiamlovate an ni a. Rintlêma mu chu an hmuh veleh chuan a lamah chuan an tlân ta vak mai

a; tin, ani chu a lo harh a, kal zêl tumin a lo tho va. Tin, an za chuan a lam chu an rawn pan a, vin tak maiin, "Lo ding rawh," an han ti a. Chutia an han tih veleh chuan Rintlêma chu a dâng ta sâwp sâwp mai a; lo han bei vena tûr leh tlânna tûrin thahrui rêng rêng a nei ta lo va. Tin, Dawia chuan. "I tangka ip rawn phawrh rawh," a ti a. Nimahsela ani chuan a pe duh lawk lo va; chutichuan Ringlova chu a han tlân a, a kawr ipte chu a han zen sak a, a tangka ip chu a han phawrh sak a. Chu veleh chuan ani chu, "Rûk hmang, rûk hmang," tiin a au ta chiam mai a. Tin, Thiamlova chuan tiang lian puiin Rintlêma luah a vaw vak a, tichuan leiah a tlu ta a, a luah chuan nasa takin a lo thi chhuak a. Chutih lai chuan anniho chu an ding reng a. A tâwpah chuan chu kawngah chuan mi lo kal thawm ang reng an hre ta a. Tin, chu mi lo kal chu Khawngaihnaliana Rintha khua a mi a ni ang tih an hlau va, Rintlêma chu ama awm awma awm tûrin an theihtâwpin an tlânsan ta daih a. Chu mi hnuah chuan a lo harh a, amahin kawngah chuan a tâl a tâl ta a ni," a ti a.

Tin, Beiseia chuan, "A nih leh a neih zawng zawng chu an lâk sak em?" a ti a.

"Lâk sak lo ve, a lungmawi awmna chu an khawih hauh lo, chûngte chu a la vawng ta reng a ni; nimahsela a tangka hman ber ṭhin chu an lâk sak avâng chuan a lungngai hle mai. Chu mi an lâk sak loh chu lungmawi a ni ka tih kha; tangka pawh tlem zawng an la hmaih a; nimahsela chu chuan a kalna tur chu a thlen zo lo vang. Chutichuan a lungmawi chu a hralh thei kher si lo va. a kalnaah chuan kutte pawh a dawh ta hiala, a theih tâwpin a bei a, a kal ta zêl a; riltam rêng rêngin a awm kawngtluan a ni," (I Pet. 4:18) a ti a.

Beiseia chuan, "Vân rama a luh theihna tûr lehkha an lâk sak lo chu a mak a ni lâwm ni?" a ti a.

Kristiana chuan, "A mak ani, nimahsela lâk zawng an la miau si lo; a fin avânga a thuhrûka an hmaih

pawh a ni si lo. An lokal chuan a hlau va, a khûr vei nên, chutianga thil han thuhrûk nachang hre zlazâng rêng a ni hlei nem! A vânneihna avâng maia hmaih an ni e," a ti a. (2 Tim. 2:12, 14;I Pet. 1:5,9)

Beiseia chuan, "A lungmawi an lâk sak lo chu a tân chuan a thlamuan thlâk hle ang chu," a ti a.

Kristiana chuan, "A hmantûr anga hmang zawng ni sela a thlamuan thlâk hle ang; nimahsela he thu min hrilhtu hian. 'A tangka bo avâng chuan a lungngai êm êm a, kalkawngah rêng rêng chuan a hmang ta lo,' a ti a ni. A châng zawngin a han theihnghilh bawk tak na a, a han hriat chhuah châng chuan a rilruah a tangka bo thu bawk kha a lo chhuak leh ṭhin a, chu mawlh chuan a tibuai ṭhin a ni," a ti a.

A tân chuan a va lungngaihthlâk dawn êm ve aw!" Beiseia chuan a ti a.

Tin, Kristiana chuan, "A ni, a lungngaih thlâk phawt ang. A mah ang chuan keini pawh hi rûk sak leh hliamin awm ve ila kan lungngai dâwn lâwm ni? Lungngaia à thi lo chu a mak zâwk a ni. Kawng tluanin a lungngaih thu mawlh mai lo chu a rilruah engmah dang a chêng thei lo va, miin an umphâk leh a rawn umphâktu apiang hnênah chuan a tangka an rûk sak thu leh an rûkna hmun te, an sawisakzia te, tute nge an nih te a hrilh zêl a ni," a ti a.

Beiseia chuan, "Kalkawnga a inthlamuan theih nân a lungmawi a hralh lo chu a va mak ve maw le," a ti a.

Kristiana chuan, "Mi â ang maiin thu i sawi a ni kà ti! Engahnge a zawrh ang a, tuinnge maw lei pawh lei sak hlei ang le? chu mi rama mi chuan a lungmawi chu engah mah an ngai hlei nem! Amah pawhin chûngho laka thlamuanna hmuhte chu a duh pawh a a duh a ni hek lo. Chu lo, rêngah pawh chumi lungmawi chu a tih bo hlauh chuan ṿân ram kawngkhârah chuan a lût thei dâwn miau si lo va, chu chu a tân chuan rûkhmang a tawh ang sang lai ai

pawhin a tha lo zâwk dâwn tih amah pawhin a hre reng bawk a ni," a ti a.

"Unaupa, engatinge chuti ema i vin chu ni? Esauva khan a upat zâwk man kha ei tûr maiah a hralh a. (Heb. 12:16) tin, a tân chuan a upat zâwkna kha a lungmawi tha ber chu a ni. Chuti a nih si chuan engatinge ni Rintlêma chuanin Esauva ang bawkin a lungmawi chu a hralh theih loh bik ang?" a ti a. Kristiana chuan, "Esauva khan a upat zâwkna chu hralh zawng a hralh ngei mai a, chutia a tih avâng chuan malsâwmna pawh a chan rêng a ni. Tin, chutiang chu mi sual tih dân pawh a ni bawk a ni. Tin, Esauva leh Rintlêma chu an sum pawh a dang tih ngaihtuah bawk tûr a ni. Esauva upatna chu tehkhin thu ang mai a ni a; nimahsela, Rintlêma lungmawi chu chutiang chu a ni ve hlei nem. Esauva khan a ei tûr mawlh a ngaihtuah a, Rintlêma zawng chutiang a nive lo ve. Esauva chuan a riltam thu ngawt a ngaihtuah a, Rintlêma zawngin a ngaihtuah lo ve. Esauva chuan a châk zâwng ngawt lo chu engmah a ti thei lo. "Ka thi lek lek a ni si a, he upatna hi engnge ka tân sawt ang? a ti a. Rintlêma erawh chuan rinna tlêm tê nei nimahsela, Esauva anga ro hlu ber hralh chu uiawm lutuk a ti a ni. Khawiah mah Esauvan rinna a nei ti rêng rêng i chhiar ngai lo vang; tlêmtê pawh a nei lo a ni. Chuvângin a taksa thu ngawt ngaihtuahin a upat man zuara hremhmunah a awm chuan mak a ni lo ve. Sabengtung chu a luhlul chang chuan a hawi kirtir theih loh an tih ang hi a ni. An duhzâwng ti tûra an inpêk tawh phawt chuan a man chu engpawh ni sela, tih an tum tlat rêng rêng thin a ni. Rintlêma erawh chu a danglam a ni. Pathian lam thil a ngaihtuah a, thlarau lam leh vân lam thute mawlh a ngaihtuah a ni. Chutiang nungchang pu chuan thil mai maiah a ro hlu chu a hralh ang em ni? Rinna nei lo miten taksa duhzâwng ti tûrin an neih zawng zawng chu hralh thei mah sela, rinna nei mi rinna tlêmtê nei

mi pawh ni mah sela, chutiang thil chu an ti ve thei lo a ni. Chuvângin unaupa, i sawi sual a ni e," a ti a.

Beiseia chuan, "Ka hria a ni, nimahsela i thu sawizia chuan min tithinur ṭhelh ṭhelh a ni," a ti a.

Tin, Kristiana chuan, "Sava no piang hlim tê, thlâwk thei chang chang nên ka tehkhin lo chia; chutiang chu zawng ngaihtuah lovin kan thu in hnial kha ngaihtuah la kan ṭha dûn mai ang" a ti a.

Tin, Beiseia chuan, "Engpawh ni sela, chu mite pathum chu mi dawihzep tak an niin ka ring a ni. Chuti a nih loh chuan kawnga mi lo kal thâwm an hriat khan an tlân ang em ni? Rintlêma kha engatinge a intihhuai deuh loh. Lo bei sela ngam thei maiin ka ring," a ti a.

Kristiana chuan, "Mi tam takin mi dawihzep a ni an ti tak a, nimahsela a hun a lo thlen meuh chuan mi tlêmtê chuahvin a ni ngam ṭhin ni. Intihhuai i tih kha chu Rintlêma zawng a huai lo a ni. Unaupa, nang pawh chutiang mi chu lo ni la, bei mah la an ngam mai chein ka ring a ni. Tûnah hla taka an awm avângin chu chu i sawi mai a ni a. Rintlêma an tih ang chuan tûnah han ti ve mai ta che sela, rilru dang i neih mai ka ring a ni. Mi rûkru vak vak mi an ni tih ngaihtuah ta che; ramhuai lal hnuaiah rawng an bawl a, anni chuan puih an ngaih hun apiangin amah ngei chu pui tûrin a lo kal ṭhin a, a aw chu sakeibaknei aw ang mai a ni (I Pet. 5:8). Keimah ngei pawh Rintlêma ang bawk hian ka awm tawh a, thih hlauhawm tak a ni tih ka hria a ni. Chûng mi pathumte chuan min ṛawn bei a, ngam tumin keiin ka lo bei a; anni chu a auh ngawtin an han au va, an lalpa chu a lo chhuak ta mai a. Ka nunna chu engmah lovah ka pe mai ṭhelh a; nimahsela Pathian khawngaihna avângin thir kawr ka lo ha hlauh va, chu mi avâng chuan ka pe ta lo a ni. Chutia thir kawr nêna ka in ṭam ṭeuh chung pawh chuan in tih mipat chu har ka ti hle a ni. Ka suala ngawt lo chuan chu mia kan insual nasatzia chu an hre lo," a ti a.

Beiseia chuan, "Nimahsela Khawngaihnaliana kawngah a lo kal nia an rin veleh khan an tlân mai alâwm," a ti a.

Kristiana chuan, "Tlân mai e. Khawngaihnaliana a lo lan tawh phawt chuan englai pawhin an laiho lam lamin an tlân bo fo rêng ṭhin a ni. Chu chu mak a ni lo ve, amah chu Lal mi huaisen ber a ni. Nimahsela Rintlêrna leh Khawngaihnaliana chu i tehkhin dâwn a ni awm e. Lal khua leh tui zawng zawngte chu mi huaisen an ni vek lo a ni. Davidan Goliatha a tih ang khan naupang têin an ti ve thei em ni? Ṭhenkhat an chak a, ṭhenkhat an chak lo va, ṭhenkhatin rinna nasa tak an nei a, ṭhenkhatin tlêm tê chauh an nei alawm; he mi hi mi chak lo a ni a, chuvângin kawng dik lovah a kal a ni," a ti a.

Beiseia chuan, "Khawngaihnaliana chu an hnênah chuan han awm sela ka va ti em aw" a ti a.

Kristiana chuan, awm pawh ni ang mah sela harsa a ti hle ang. Khawngaihnaliana chu a hriam hman dânte thiam tak leh a thah phâk china mi an awm chuan awl taka ngam mai thei mi ni mah sela, an rawn hnaih chiih chuan Dawia emaw Ringhlela emaw takngial pawhin an titlu mai thei ang. Mi an tlûk tawh chuan 'engnge an an i hria alawm engmah an ti thei tawh lo a ni. Tupawh Khawngaihnaliana hmai ngun taka en chuan a serte leh a pemte an hmu ang; chu chuan ka thusawi kha a tilang fiah ang. Vawi khat chu an insualnaah," Kan nun kan hloh dâwn alâwm le," a tih ka hria a ni. Hêng rûkhmangho hian Davida an va tilungngai em! Hemana (Ps. 88) leh Hezekia pawh kha mi huaisen tak an ni na a, he mite hian an han bei meuh chuan an kal sual mai a ni. Petera pawh tirhkohte hotu ber a ni na a, hmeichhia mai mai hlauvin an lo siam ta mai a!

Chu lo rêngah pawh an lal chu auh phâk lekah a awm reng a ni; miin an ngam dâwn veleh hian anmahni pui tûrin a lo chhuak zêl ṭhin a ni. Amah chu 'Fei leh thalin bei mah se a beiate chuan an ngam

thei lo. Thirte chu buhpâwl ang lekah an ngai a, dârte chu thing mawih ang lekah an ngai a ni. Thalin a hnawt bo thei lo. Virvawma vawmte chu engah mah an ngai lo. Thalte chu buh kuang ang lekah an ngai a, feite chu an nuihzat mai a ni,' (Job. 41:26-29) an ti a. Mi chutiang chu mihringin engnge a tih theih ang? Miin Joba sakawr a neih theih a, a hman theih fo chuan thil ropui tak a ti thei ang. 'A nghâwng chu khawpuiri sintirin a awm si a,' khau ang mai maia dawiin a awm lovang. A hnâr kua chu hlauhawm tak a ni. A chak avâng chuan alâwm, mi thir kawr hate bei tûrin a kal zêl ṭhin. Mi dawite chu a hmusit a, a nuihzat a, engmahin a thihlau zo lo va, khandaih pawhin a tikir zo hek lo. A thinrimin leite chu a dit a, tawtawrâwt rite chu a ngaisâng lo va, tawtawrâwt rite chu a nuihzat a, indona rim leh sipai hotu thâwm hla taka mite a hre ṭhin a ni (Joba 39:19-25).

Nimahsela nang leh kei chuan hmêlma tawh chu i châk awzâwng suh ang. Mi dangte chu ngamin an awm tih hre mah ila, an aia tithei zâwk âwm ang pawhin i ingai suh ang. Kan mipatna ngaihtuah mainn i lâwm bawk hek suh ang. Chutiang mi chu beih hun a lo thlen tak meuh chuan a ṭha lo ber an ni mai ṭhin a ni Petera thu sawi kha han ngaihtuah leh ila, a nîrru chuan mi dangte aia tih ṭhat zâwk leh a Lalpa tâna mi dangte aia ṭan nasat a rilrûk a ni âwm e, nimahsela chûng mi pathumten ani aia an ngam leh an tlawm zâwk tunge awm?

Chutichuan Lal Lamlianah chutiang rûk rûkte a awm tih ka hriat avâng chuan kan tân thiltih tûr pâhnih a awm a ni :—

A hmasa berah chuan thir kawr hain phaw kengin kan kal tûr a ni. Chu mi an neih loh avâng chuan miin Setana an ngam ṭhin lo a ni; chu chu kan neih loh chuan min hlau ṭhin lo a ni. Chuvângin mi fing chuan hetiangin a sawi." Thil dang zawng zawng aiin rinna phaw chu la ula, chu mi chuan mi sual thal alh thei zawng zawng chu in timit thei ang" (Eph 6:16) a ti a ni.

Tin, Lalpa vênna duh bawkin awm ila, a ṭha a ni. Amah ngei pawh kan hnênah a kal ve ang. Thihna Hlimkawra a awm laiin hei hian Davida pawh a tlâwm êm êm. Mosia pawhin a Pathian tel lova pên khat pawh pên ai chuan a dinna hmuna thih mai pawh a duh zâwk a ni (Exod. 23:15). Aw, unaupa, ani chu kan hnêna a kal ve phawt chuan mi sangsâwm pawhin min do mahsela, engnge hlauh tûr awm ang? (Sam 3:5-8 27:1-3). A tel loh erawh chuan uang taka bei ṭhintute pawh kha an thi mai ang (Issia 10:4).

Kei pawh hi tûn hma khan indonaah ka awm tawh a; nimahsela a ṭhatna azârah tûnah hei damin min la hmu reng a; nimahsela ka mipatna leh pachannaah chuan ka uang thei lo ve. Chutiang chu tâwk tawh dâwn suh ila ka va lâwm dâwn em! Nimahsela hlauhawm zawng zawngte chu kan la pel rihin ka inring lo a ni. Engpawh ni se, Savawm leh sakeibaknei chuan hei min seh ta lo phawt chu a ni a, chutiang bawkin hmêlma lakah pawh Pathianin min chhanchhuah ka beisei a ni," a ti a.

BUNG 25

Chutichuan an kal zêl a, Finglova pawh khan a zui a. Tin, hmun pakhat kawng dangin a rawn pawhna hmun an va thleng a; chu kawng chu an kalna tûr kawng ni zâwk awm takin a lang a. Chutichuan a pahnih chuan ngil takin a lang ve ve si a, a eng zâwk chu nge ni zawh tûr tih an hre ta lo va; chuvângin ngaihtuahin chutah chuan an ding ta reng mai a. Tin, chutia an ngaihtuah lai chuan mi pakhat hang tak puan vâr tak sin hi an hnênah chuan a lo kal a, eng vânga chuta ding reng nge an nih a va zâwt a. Anni chuan vân rama kal tûr an ni a, khawii kawng zâwk nge zawh tûr tih an hre lo a ni tih an lo hrilh a. Tin, ani chuan, "Min zui rawh u, kei pawh chutah chuan ka kal dâwn asin," a ti a. Tin an zui a, an kal ta .

Nakinah chuan an kalna kawng chu a kawi a kawi a, an kal tumna hmun lam nên chuan a inpersan ta hle mai a. Nimahsela an la zui ta cheu va. Nakinah chuan an hriat loh hlânin lên chhûngah a hruai lût a; an pahnih chuan an tâng ta tlat mai a, a tih ngaihna rêng rêng an hre ta hauh lo va.

Tin, chu mi lai tak chuan mi hang puan vâr sin chu a tla ta a. Tin, anni pawh chuan khawiahnge an awm tih an lo inhre ta mai a. Chutah chuan an awm ta reng mai a, an chhuak thei si lova, a châng phei chuan an han ṭap rih ṭhin a. Chutichuan Kristiana chuan a ṭhianpa hnênah chuan, 'Tûnah chuan kan thitih dik loh ka hre ta. Berâmpute khan, "Fakdertu lakah fimkhur rawh u," min ti lawm ni kha?" Mi a vêngte faktu chuan a ke atân lên a zâr reng," (Thuf. 29:5) mi fingten an tih hi vawiinah hian kan chungah a lo thleng ta a nih hi," a ti a.

Tin, Beiseia chuan, "Kawng chanchin ziakna pawh kha min pe reng si a, kan lo chhiar theihngilh ta a nih hi, tiboraltu kawng lakah pawh kan lo invêng ṭha ta bawk hek lo. Chu mi kawngah chuan Davida chu kan tluk lo a nih hi; ani chuan, 'Mihring thiltihna zawng, i hmuia thu chhuak avângin mi nunrawng kawnga kal lo tûrin ka invawng ṭha a ni," a ti a ni (Sam 17:4) a ti a.

Chutiang chuan lungngai takin lên chhûngah chuan an awm a. A tâwpah chuan mi êng tak, vuakna hruihrual kengin an lamah chuan lo kalin an hmu a. An awmna hmun chu a va thlen chuan khawi aṭanga lo kal nge an nih leh engnge chutah chuan an tih tihte a rawn zâwt a. Anni chuan, "Vân ram zawng mi kan ni a, Zion tlângah kan kal dâwn a, mi hang puan vâr tak sin hian, "Min zui rawh u, kei pawh chutah chuan ka kal dâwn e, a ti a, min hruai bo ta a ni," an ti a.

Ani chuan, "Chu chu Fakdertua a nih chu; tirhkoh der a ni a, êng tirhkohah a inchantir a ni," (Dan. 11:32;2 Kor. 11:13,14) a ti a : Tin, lên chu a pawtthlêr a, anni chu a chhuahtir ta a. Tin, an hnênah chuan, "Mi zui rawh u, in kalna kawngah chuan ka hruai leh ang

che u." a ti a. Chutichuan Fakdertua an zuisan tâk kawng chu a va thlenpui leh ta a. Tin, an hnênah chuan, "Nizânah khawiahnge in riah?" a ti a. Anni chuan "Tlângnuama Berâmpute hnênah," an ti a.

"Berâmpute chuan kawng chanchin an ziak sak lo che u em ni?" a ti a.

Anni chuan, "Ziak sak e," an ti a.

"Pênga in awm lai chuan chu chu inchhiar lawm ni?" a ti a.

"Chhiar lo," an ti a. Ani chuan, "Engatinge?" a ti a.

Ani chuan, "Kan theihnghilh a ni," an ti a.

Ani chuan, "Berâmpute chuan Fakdertu laka fimkhur tûrin an zilh lo che u em ni?" a ti leh a.

"Zilh e, nimahsela he mi, mi ṭawnghmang thiam tak hi ani chu a ni ang tih ngaihna rêng rêng kan hre lo a ni," (Rom 16:17,18) an ti a.

Chutichuan, ka mumangah chuan anni chu mu tûrin thu a pe a; an han mut chuan an kalna tûr kawng tha zirtîr tûrin a hrem a (Deut. 15:2; 2 Chro. 6:27). Tin, chutia a hrem lai chuan an hnênah, "Ka khawngaih apiang chu ka zilhhauvin ka thunun thin; chuvângin ṭhahnemngai ula, sim rawh u." (Thup. 3:9) a ti a. Tin, chu mi a tih zawh chuan berâmpute thu sawi chu fimkhur taka ngaihtuah chunga kal tûrin a tir ta a. Chutichuan a khawngaihna zawng zawng avâng chuan lâwm thu an hrilh a, zawi tein kawng dik lamah chuan an kal ta a.

Tin, rei lo tê hnuah chuan mi pakhat anmahni tâwk tûra zawi tea lo kal hla takah an han hmu a. Tin, Kristiana chuan a ṭhian hnênah chuan, "Sawta saw mi pakhat zion tlâng hnuchhawnin min tâwk tûrin a lo kal dâwn e," a ti a.

Beseia chuan,"Ka hmu asin, i fimkhur tawh ang; fakdertu a ni ve leh mai ang e,"a ti a.Chutichuan a lo hnai telh telh a, an hnên chu a lo thleng ta a. A hming chu Pathianawmringlova a ni a; khawia kal tûr nge an nih a rawn zâwt a.

Kristiana chuan, "Zion tlângah kan kal dâwn" a ti a, Pathianawmringlova chu a nui ta chiam mai a.

"Engtiziaa nui ta chiam mai nge maw i nih chu le?' Kristiana chuan a ti a.

"In âtzia leh nâ chauh mai tuara hetia in kal ka hmuh hian ka nuih a za a ni," a ti a.

Kristiana chuan, "Engatinge, mihring, min lo lâwm lovin i ring em ni?" a ti a.

Pathianawmringlova chuan,"Lo lawmte chu i va sawi duh em! He mi khawvêlah hian chutiang hmun, i manga i man ang rêng rêng chu a awm hlei nem," a ti a.

Kristiana chuan,' Nimahsela, khawvêl dang lo thleng tûrah chuan a awm a ni!" a ti a.

Pathianawmringlova chuan, " Kan rama kan ina ka awm laiin tûna in hriat ang hi kei pawhin ka hre tawh a, tin, chu mi ka hriat chu zawng tûrin ka chhuak a, chu khua chu kum sawmhnih zet hei ka zawng ta a ni a, nimahsela engmah ka la hmu chuang lo a ni. Ka chhuah tirh lai ang fan ka ni" (Thup 10:15; Jer. 17:15) a ti a.

Kristiana chuan, "Keini pahnih zawngin chutiang hmun chu a awm tih kan hria a, hmuh theih a nih pawh kan ring a ni, " a ti a.

Ani chuan, "Kei pawh ka ina ka awm lai chuan ka ring a, chuti ni suh sela hêng chen chen hi a zawng tûrin ka lo kal duh lo vang. Nangni ai chuan ka kal thui zâwk si a, chuvângin chutiang hmun chu awm ngai a nih chuan ka hmu tawh tûr a ni. Nimahsela ka hmu si lo va; chuvângin ka haw leh ang a, hêng thil hmuh beisei vânga ka thil kalsan zawng zawngte chuan intihlâwmna ka zawng dâwn a ni," a ti a.

Tin, Kristiana chuan a thian Beiseia hnênah chuan, "He mi thusawi hi a dik em?" a ti a.

Beiseia chuan, "Fimkhur rawh khai, he mi hi fak dertu bawk a ni e, hetiang mi thu kan ngaih avânga kan chunga thil lo thlengte kha hre reng rawh. Zion tlâng chu a awm lo teh lul ang maw? Tlângnuam atang khan a khaw kawngkhâr pawh kan hmu a ni lawm

ni? rinnain kan kal a ni bawk lawmni? (2Kor. 5"7). Kal rawh, i kal zêl ang' chuti lo zawng vuakna hrui keng khan min rawn ûmphâk leh ang e. Nangmahina min zirtir zâwk tûra kha ka han zirtir teh ang che. 'Ka fapa, finna thu ata hruai bo ṭhin zirtirna thu ngaihthlâk chu, ban rawh," tih a nih kha (Prov. 19:27), chuvângin unaupa, a thu ngaihthlâk chu bang la, thlarau humhimna thu chu i ring zâwk ang," (Heb. 10:39) a ti a.

Tin, Kristiana chuan' "Unau, kan thu rin hi ringhlela zâwt che pawh ka ni lo va, nangmah fiahna tûr i rilru ṭitha tûrin ka han zâwt mai che a ni e. He mi hi he khawvêl pathianin a mit a tidel a ni tih ka hria a ni. Kal rawh thu dik tak chu ringin i kal zêl ang. "Thu dikah chuan dâwt a awm ngai lo ve," (1Joh. 2:21) a ti a.

Beiseia chuan, "Pathian ropuizia chu beiseiin ka lawm êm êm e," a ti a. Chutichuan chu mi chu an hawisan a, ani chu anmahni nuih chungin a kal ta a.

BUNG 26

Tin, ka mumangah chuan an kal ta zêl a, ram pakhat hi an va thleng a. Chu mi rama boruak chuan tûn hmaa chu mi rama la kal ngai lote chu a ti mutchhuak duh hle mai a. Chutah chuan Beiseia chu a mut a lo chhuakin a lo ngui ṭan ta a; chutichuan Kristiana hnênah chuan, "Ka mut a chhuak ta êm mai a, ka meng peih ta mawlh lo mai; khai ṭhang khat chauhvin i han mu rih hlek teh ang," a ti a.

Ani chuan, "Mu lo ve a, kan mut zawngin tho leh tûr kan awm tawh lo vang," a ti a.

Beiseia chuan,"Engah maw, unaupa, Mi thawkrimte tân chuan mut chu a nuam êm alâwm! ṭhang khat chauh talin han mu ila kan harh leh thei zâwk ang chu," a ti a.

Tin, Kristiana chuan, "Berâmpu pakhatin hetiang hmunah hian fimkhur tûrin min zilh kha i hre tawh

lo em ni? Kha kha Muhil lo tûrin fimkhur rawh u," a tihna asin ni: chuvângin mi dangte angin i muhil suh ang khai, i mengin i intiharh hrâm hrâm zâwk ang" (1 Thess. 5:6) a ti a.

Chutichuan, Beiseia chuan, "Ka tisual a ni tak a, keimah maia kal chu ni ila, muhilin thihna hlauhawm takah ka luh mai dâwn hi le! Mi fingin, 'Pakhat ai chuan pahnih chu an fing nge nge,' an tih hi ka hreta. Nang hi mi Khawngaihtu i lo ni, i thiltih lâwmman hi i la hmu ang." a ti a.

Tin, Kristiana chuan, "Khai le mut chhuak tih reh nân thukhawchâng i sawi teh ang," a ti a.

"Sawi tak ang hmiang," Beiseia chuan a ti a.

Kristiana chuan, "Engin emaw chu kan han ṭan ang le?" a ti a, "Pathian remtih tihin le. Nangin han ṭan rawh khai," Beiseia chuan a ti a.

Kristiana chuan, "A nih leh he hla hi ka han sa rih phawt ang e.

Nangni tûna mutchhuakte u,
He thu hi ngaithlain;
In mutchhuahnate tireh r'u,
Hremna a thlen si ṭhin,"

tih hi a han sa a. Tin, chu mi zawhah chuan Beiseia hnênah chuan," Thu ka zâwt ang che. Tûna i thiltih ti tûr hian engnge i ngaihtuah hmasak ber?' a ti a.

Ani chuan, "Ka thlarau ṭhatna tûr ka ngaihtuah ṭhin dân i ti em ni?" a ti a.

Kristiana chuan, "Ni e, chu chu a ni ka tih," a ti a.

Beiseia chuan, "Kan dâwrpuia thil zawrh leh thil awmahte khân rei fê chu ka intilâwm ṭhin a; chutiang chuan lo awm ta reng ni ila chuan, ka boral let dêr ang tih tûnah ka hre ta a ni," a ti a.

"Chûng chu eng thil nge ni?" Kristiana chuan a ti a.

Beiseia chuan, "Khawvêl ro zawng zawngte leh hausaknate a ni a. Tin, helna te, zu in te chhechham te, dâwt sawi te, Chawlhni bawhchhiat te, thil bawlhhlawh tihte leh thlarau tihboralna tûr thiltihte rêng rêng hi ka lâwm êm êm ṭhin a; nimahsela a

tâwpah zawng Pathian lam thilte nang leh duh tak Rinawman in ṣawi leh. Rinawma Lawilo dâwrpuia a rinna leh a ṭhatna avânga an tihhlum tâkte kha ka hmuh leh ka lo hriatin chutiang thilte chu thihnain a tâwp a ni. (Rom 6:21-33) tih leh 'Chûng thil avâng chuan Pathian thinurna chu awi lo fate chungah a thleng si ṭhin,' (Eph. 5:6) tih ka lo hre ta a ni," a ti a.

Tin, Kristiana chuan, "A nih leh i sual tih i inhre nghal mai em ni?" a ti a.

Ani chuan, Hre nghal mai teh suh e, sual tih inhriatte chu ka duh lo va, sual man chu hremhmun a ni tih ka hre duh hek lo. Chutiang thu chu ka rilruin a ngaihtuah dâwn apiangin a tihbona mawlh ka zawng ṭhin ni," a ti a.

Kristiana chuan,"Anih leh chutia Pathian Thlarau Thianghlimin i chunga hna a thawh i lo dâlna chhan ber chu engnge ni?" a ti a.

Beiseia chuan, "Hêng vâng hian a ni :– a tirah chuan chûng chu Pathian hnathawh a ni tih ka hre lo ani. Pathianin an sual hriattirin mi sual simna chu a ṭan ngai tih rêng rêng ka hre lo a ni. Tin, thil sual tih chu ka la ngaina êm êm a. Chûng chu ṭhen dan rêng ka hre lo a ni . Ka ṭhian hluite chêt dân chu ka duh êm êm a chûng chu a ṭhen dân rêng ka hre loani. Ka sual ka hriat tuh lai chuan ka hlau êm êmin manganthlâk ka ti êm êm mai a, chûng chu ka rilrua hriat reng ka duh lo bawk a ni; a tuar pawh ka tuar thei lo a ni," a ti a.

"A chân̂g chuan i buaina chu i tireh ṭhin maw?" Kristiana chuan a ti a.

Ani chuan, "Reh ṭhin 'e, reh zawng a han reh ṭhina mahse a hma aia nasa zâwk mahin a lo lût leh bawk ṭhin," a ti a.

Kristiana chuan, "Enginnge i sual chu ngaihtuahtir leh ṭhin che?" a ti a.

Ani chuan, "thil tam tak a awm; hêngte hi an ni :

1. Khawlaia mi ṭhate ka tawhte in,
2. Pathian Lehkhabu chhiar ka hriatte leh,
3. Ka lû a lo natte hian,

4. Ka vêngte an dam lo tih ka hriat tein,
5. Mitthi dâr an vuak ka hriatte leh,
6. Ka thih tûr thu ka ngaihtuahte hian,
7. Mi an thi thut tih ka hriatte hian.
8. Tin, rorêlnaah ka kal thuai dâwn tih ka ngaihtuahte hian a ni ber ṭhin," a ti a.

Tin, Kristiana chuan, "Chutianga i awm chângte chuan i sual chu i kalsan thei ngai em?" a ti a.

"Thei lo, nimahsela, sual lam thu ka ngaihtuah chuan hrehawm ka ti lehzual ṭhin," a ti a.

Kristian chuan, "A nih leh engtinnge i tih tâk?" a ti a.

Beiseia chuan, "Ṭhat hrâm hrâm ka tum tûr a ni, chutilochuan ka boral dâwn ngei mai tih ka ngaihtuahani," a ti a.Kristiana chuan, "Ṭhat hrâm chu i tum ta em?" a ti a.

Beiseia chuan, "Tum e, ka sual chàng pawh ni lovin ka ṭhian pawl ṭhin zawng zawngte pawh ka kalsan a; sakhaw lam thilte ka ngaihtuah a, ṭawngṭai te, Pathian Lehkahbu chhiar te, sual vânga lungngaih te, vêngte hnêna thu dik sawite ka ching ta a. Thil dang tam tak pawh ka ti a, chûng chu sawi sên a ni lo ve," a ti a.

Kristiana chuan, "A nih leh ṭhain i inhre ta em?" a ti a.

Ani chuan, "Rei lo tê atân chuan inhre ṭhin e; nimahsela ka buaina bawk chu a lo lût leh a, ṭhaa ka inhriatna zawng zawngte chu a rawn tichhe leh ta vek a ni," a ti a.

Kristiana chuan, "Engtizia nge ni chutia i ṭhat hnu pawha chutiang a la nih fo le?" a ti a.

Ani chuan, "Chutianga awm tirtu chu tam tak a awm a ni, 'Kan felna zawng zawngte pawh silhfen bawlhhlawh ang a ni a' tih te,'Dân thiltihte avângin mi thiam changin a awm lo' tih te 'Chûng thil chu in tih hnuin, 'Bawi ṭhahnem lo kan ni e; kan tih tûr rêng a ni kan tih ni, ti rawh u,' tih angte hi an ni ber a. Chuta chin chu hetiang hian ka lo inngaihtuah ta a ni.

Kan felna zawng zawngte puanchhia ang chauh a nih a (Isaia 64: 6), dân thiltiha miin thiam a chan loh va. (Gal. 2:16) theihtâwpa thil kan tih tawh pawha bawi ṭhahnem lo kan la nih fo dâwn si chuan, (Lk. 17:10) dân maia vân thu ngaihtuah chu atthlâk zuk nia, tiin ka ngaituah ta a ni. Tin, miin dâwrkaiah tangka za pûk sela, chu mi hnuah chuan a baa la lovin a thil lei man chu pe zêl mah sela, a bat hlui chu a ngaiin a la awm reng a; chuvângin dâwrkai chuan sawrkar hnêna hruaiin a bat a tlâk kim hma loh chuan lung inah a khung thei ang tiin ka ngaihtuah leh zêl bawk a ni," a ti a.

Kristiana chuan, "Engtinnge chûng nên chuan i intehkhin?" a ti a.

Tin, ani chuan, "E le, hetiang hian: Ka sual avângin Pathian lakah chuan lei nasa tak ka ba a, chu mi ka bat chu tûna ka insiam ṭhat tâkna mai hian a rul zo lo vang a; chuvângin hetia ka insiam ṭha chung pawh hian ka ngaihtuah fo dâwn a ni. Nimahsela engtinnge hmân laia ka bawhchhiatnate avânga hrem hlauhthawnawm taka ka awm chu ka intihfihlim theih ang?" a ti a.

Kristiana chuan, "I tehkhin dân chu a ṭha hle mai, sawi zêl rawh khai," a ti a.

Tin, Beiseia chuan, "Ka insiam ṭhat hnu pawh hian min tibuaitu a la awm fo mai a, chu chu hei hi a ni: Ka thiltih ṭhat berahte pawh ka han en chian chauh chuan sualin a la pawlh ta fo mai a, chuvângin ka hmân lai sualte chhiar lo pawhin hremhmuna kalna khawp thil sual chu ni khatah pawh ka ti fo thinin ka inhria a ni," a ti a.

"A nih leh engtinnge i tih tak?" Kristiana chuan a ti a.

Beiseia chuan, "Rinawma hnêna ka sawi hma chuan a tih ngaihna rêng ka hre lo va ani nên khân kan inhmêl hriat hle a, chutichuuan ka hrilh ta a. Ani chuan ama felna ni lo, khawvêla mi zawng zawng felna pawh ni lo mi pakhat sual ngai hauh lo, chu mi

felna chu ka neih ngawt loh chuan chhanhim ka ni thei lo vang tih min hrilh ta a ni," a ti a.

Kristiana chuan," A nih leh a sawi chu a dikin i ring em?" a ti a.

Ani chuan, "Keima ngaih dâna ka insiam ṭha ta e, ka tih laia min hrilh chu ni sela, mi âah ka ruat ang a; nimahsela ka sualzia te ka hria a, ka thiltih ṭha berte pawh sualin a pawlh zêl tih ka hriat avângin awi lo thei pawh niin ka inhre lo a ni," a ti a.

Tin, Kristiana chuan, "Chutiang mi, sual ngai hauh lo chu a awm tih a hrilh tirh che chuan mi chutiang chu an awm theih i ring em?" a ti a.

"A han sawi tirh chuan mak ka ti hle mai a, nimahsela kan inpâwl chian hnua thu tam deuh ka han sawi hnu chuan ka hre fiah ta hle mai a ni," a ti a.

"Eng mi nge a nih leh engtinnge amah avângin thiam i chan dâwn tih i zâwt em?" a ti a.

Beiseia chuan, "Zâwt e, Lal Isua, Pathian ding lama ṭhu chu a ni tih min hrilh a. (Heb. 10:12,20) 'Mihringa a lo chanlaia a thiltih leh krawsa a tuarnate chu ringin thiam changin i awm tûr a ni' (Rom 4:5. Kol. 1:14, Pet. 1:19) min ti a; tin, kelin engtinnge chu mi ṭhatna avâng chuan mi dangin Pathian laka thiam an chan theih ang tih ka zâwt a; tin, ani chuan, Amah chu Pathian a ni a, ama tân ni lovin, keimahni tân a thi a,athiltihzawng zawngte pawh chu keimahni tân vek a ni a, amah ka rin chuan, a ṭhatna zawng zawngte chu kaneivek ang,' tih min hrilh a." a ti a.

"A nih leh engtinnge i tih tâk?" Kristiana chuan a ti a.

Tin, Beiseia chuan, "A mi chhandam duh ka rin loh avângin ka ring duh lo," a ti a.

Kristiana chuan, "Rinawma chuan engtinnge a tih tâk ?" a ti a.

Beiseia chuan, "A hnêna kala zâwt fiah tûrin min tir a, nimhsela kelin chu chu zahthlâkah ka ngai a. Tin, ani chuan, "Zahthlâk lọ ve, a hnênah kal tûra sạwm kan ni alâwm,"(Matt. 11:28) a ti a. Tichuan ti lo

tawpa ka kal theihna tûrin Isua chanchin a ziakna lehkhabu min pe a, chu lehkhabua thu ziak zawng zawngte chu lei leh vân aiin a nghet zâwk (Matt. 24: 35) tih min hrilh a. Tin, a hnên ka va thlen huna tih dân tûrte ka zâwt a. Tin,ani chuan, 'Ṭhingṭhiin, (Sam 95:6; Dan. 6:16) i rilru zawng zawngin, (Jer. 29:12,13) thuhnuairawlh takin Pa hnênah chuan amah inhriattirna i dil tûr a ni,' min ti a. Tin, keiin, "Engtinge a hnênah chuan ka ṭawngṭai ang?" ka ti a, ani chuan, 'Kal la, ani chu zahngaihna ṭhutphaha ṭhuin i hmu ang; chutah chuan a hnêna kal apiang ngaidam tûrin kumkhuain a ṭhu reng ṭhin a ni." (Exo. 25:22; Lev. 16:2; Num. 7:98; Heb. 4:16) a ti a. 'Va kal mah ila, engmah sawi tûr ka hre lo vang," ka ti a, tin, ani chuan, 'Aw Pathian kei mi sual chungah hian zahngai la, Isua Krista hriatna leh rinna min pe ang che. Ama ṭhatna chu ka neih lohva, ka rin loh chuan ka boral ngei dâwn tih ka hre si a. Lalpa, nang zahngai thei tak Pathian i ni tih ka hria a, tin, i Fapa Isua Krista chu khawvêl Chhandamtu atân i ruat a; tin, nangin ani chu mi sual kei ang hnênah pawh hian pêk i duh tih pawh ka hria a, chuvângin aw Lalpa, min ngaithla la, ka thlarau chhandam tûrin i khawngaihna chu ka chungah lantir ang che. I Fapa Isua Krista avângin. Amen,' ti ang che, min ti a ni," a ti a. Tin, Kristiana chuan,

"A tirh ang che chuan i ti ta em?" a ti a.

Ani chuan, "Ti e, vawi tam tak ka ti," a ti a.

Kristiana chuan, "A nih leh Pa chuan a Fapa chu a hriattir che em?" a ti a. Beiseia chuan, Hriattir mai lo; vawi ruk lai ka tih hnuah pawh min la hriattir lo a ni," a ti a.

Kristiana chuan, "A nih leh engtinnge i tih tak?" a ti leh a. Beiseia chuan, "A tih ngaihna rêng ka hre lo mai," a ti a.

Kristiana chuan, "Ṭawngṭai chu bânsan mai i rilrûk lo maw?" a ti a. "Rilrûk e, vawi tam tak bân mai ka tum a ni," Beiseia chuan a ti a.

Kristiana chuan, "A nih loh leh engnge ni i bânsan tâk lohna chu?' a ti a.

Tin Beiseia chuan, "Krista felna ngawt lo chuan khawvêl zawng zawng pawhin min chhandam thei lovang tih ka ring a, chuvângin ṭawngṭai hi ka bân mai chuan ka thi mai ang a, khawngaihna lal ṭhutphah hmaah chuan thih mai loh chu engmah hmabâk nei dâwnin ka inhre lo va; tichuan ka rilru tê têin ka nghah fan fan chuan mi rial rei êm lo vang chu tih ka ring a; (Heb. 2:3) chutichuan Pain a Fapa min hmuhtir hma loh chu ka ṭawngṭai reng a ni." a ti a.

Tin, Kristiana chuan, "Engtinnge a hmuhtir che?" a ti a.

Beiseia chuan, "Ka mit tak tak chuan amah chu ka hmu lo va ka hriatna mitin ka hmu a ni. (Eph. 1:18,19) Hetiang hian a ni ka hmuh ni :– Ni khat chu ka lungngai êm êm mai a, ka dam chhûnga ka lungngaihnaah chuan chu chu a la nasa berin ka ring. Chu mi ka lungngaihna chu ka sual nasatzia leh bawlhhlawhzia ka hriat chhuah avâng a ni. Engmah dang ngaihtuah thei lovin, chatuana ka thlarau hremhmuna a awm tûr mawlh chu ka ngaihtuah reng mai a. Tin, chutianga ka ngaihtuah lai tak chuan Lalpa Isuan vân aṭang hian min zuk enthla reng hian ka hmu a. Tin, ani chuan, "Lalpa Isua ring la, tichuan chhandamin i awm ang," (T.T. 16:31) mi tiin ka hria a. Chutichuan keiin, Lalpa mi sual tak ka ni e," ka ti a. Ani chuan, "Ka khawngaihna i tân a tâwk e," (2 Kor. 12:9) a han ti a. Tin, keiin, "Lalpa rin chu engnge ni?" ka ti a.

Tin, chutih lai tak chuan, "Tupawh ka hnêna lo kal chu a rilṭam lo vang a, tupawh mi ring chu engtikah mah a tuihal lo vang," (Joh. 6:35) tih hi ka lo hre chhuak ta a. Tichuan rin leh a hnêna kal tih chu thuhmun a ni a, tupawh a rilrua Krista Chhandamna zawng chuan Krista chu a ring taktak a ni tih ka lohre ta a ni. Tin, ka mittui a tla ta zawih zawih mai a, a hnênah chuan, "Lalpa, mi sual kei ang hi min lâwmin

min chhandam duh ang maw?" ka ti a. Tin, ani chuan "Tupawh ka hnêna lo kal chu ka hnawt chhuak tawp lo vang," (Joh. 5:37) a ti a. Tin, kei chuan, "Lalpa i hnênah lo kal pawh ni ila, nangmah ka rinna che hi engtinnge ka tih ṭhat ang?" ti in ka zâwt a. Tin, ani chuan, "Krista Isua chu mi sualte chhandam tûrin khawvêlah a lo kal a, (I Tim. 1:15) amah chu a ring apiangte tân felna an hmuh theihna tûrin dân tibângtu a ni si a. (Rom. 10:4; 13:4) Kan sual avângin a thi a, thiam kan chan theihna tûrin a tho leh a; (Rom 4:25) min hmangaih a, kansual chu ama thisen ngeiin mi silfai a; (Thup. 1:15) ani chu mihring leh Pathian inkâra Palai a ni. (1 Tim. 2:5) Kum Khuain min ṭawngṭai sak ṭhin," (Heb. 7:25) tih thu hian min chhâng a. Tin, chûng zawng zawng chu ka ngaihtuah khâwmin amahah chuan felna leh a thisenah chuan, ka sual faina ka zawng tûr a ni tih leh a Pa thu a awi a, thil a tih leh hrehawm a tuarte zawng zawng chu ama tân a ni lo va, a chhandamna lâwmtu apiangte tân a ni zâwk tih ka lo hria a, ka lâwm ta êm êm a. Tin, ka rilru chu lâwmin a khat a, ka mittuite a tla a, ka rilru chuan mite ka lo hmangaih a, Isua dânte chu ka duh ta êm êm mai a ni," a ti a.

Tin, Kristiana chuan, "Chu zet chu i rilrua Isua Krista inlârna tak tak a nih chu; i rilru chu engtinnge a lo awm ṭâk min han hrilh teh khai," a ti a.

Chutichuan Beiseia chuan, "Khawvêl leh a felna zawng zawngte hi hrem tûr ni vekin ka lo hre ta a ni. Pa Pathian chu mi fel tak mah ni sela, mi sual a hnêna lo kalte chu thiam a chantir duh tihte ka lo hre ta a. Tin, tûn hma lama ka awm dânte chu ka zahpui ta êm êm mai a, ka âtziate chu ka lo hre chhuak ta a. Tûn hma lam chuan Kista mawizia rêng rêng ka rilruah a lo lût ngai lo va; tûnah chuan chu chu min hmuhnalahtirtu a ni. Tin, nun thianghlima nun min châktir a, tûnah hian ka taksaah hian thisen engzata tam pawh nei ila, chûng zawng zawng chu ka Lalpa Isua tân chuan ka sêng vek peih ang," a ti a.

BUNG 27

Chutichuan ka mumangah chuan Beiseia chuan a hnung lam a han lehhawi a, Finglova an kalsan tâk kha an hnungah chuan lo kalin a hmu a; tin, Kristiana hnênah chuan, "En teh, sawta mi saw a va hnung ta ve!" a ti a.

Tin, Kristiana chuan, "A nih tak saw, kei pawh ka hmu asin, kal za a duh lo vei a nih kha," a ti a.

Beiseia chuan , "Min zui ve ta chu ni sela, atân engmah pawi a awmin ka ring lo," a ti a.

Kristiana chuan, "Pawi lo ve, nimahsela a ngaihdân chu a dang riau pekin ka ring," a ti a.

"Kei pawh ka ring a ni; nimahsela i lo nghâk teh rêng ang hmiang,' Beiseia chuan a ti a, an lo nghâk ta a.

Tin, Kristiana chuan a hnênah, "Lo kal che le, engatinge hnung lama i tawi i tawi le?" a ti a.

Finglova chuan, "Ṭhian neih aiin mahnia kal hi ka duh zâwk daih a ni, ka mi pâwl duhzâwng an nih loh lek phei chuan," a ti a.

Tin, Kristiana chuan, zawi tein Beiseia hnênah chuan, "Min pâwl a duh lo ka tih rêng kha, mahse i titipui tehrêng ang,"a ti a. Tichuan Finglova lam chu a hawi a, "Lo kal teh khai, Pathian nên in inrem zêl em?" a ti a.

Finglova chuan, "Ka kal paha ka rilrua thil lo lût ka tih apiang a tluan zêl avângin a ṭha ni hmiang ka ti mai," a ti a.

Kristiana chuan, "Eng thilte nge i tih a, tluang zêl chu min han hrilh teh khai," a ti a.

Finglova chuan "Ka rilruin min hrilh a ni," a ti a.

Tin, Kristiana chuan, "Tupawh mahni rilru ring chu mi â a ni,' thufingin a ti a ni," (Thuf. 28:26) a ti a.

"Chu chu mi rilru sual thu a sawi zuk nia, ka rilru chu sual ve hek lo," a ti a.

Finglova chuan, "Pathian leh vân ka ngaihtuah ṭhin," a ti a. "Chutiang chu ramhuaite leh mi sualte

pawhin an ngaihtuah thin alawm!" Kristiana chuan a ti a.

"Nimahsela kei chuan ka ngaihtuah a, ka duh bawk ṭhin a ni," Finglova chuan a ti a.

Tin, Kristiana chuan, "Chuta kal duh lo mi tam takte pawhin chutiang chuan an ti bawk ṭhin a ni,mi thatchhiate chuan a duh chu an duh a, nimahsela engmah an nei ngai lo," (Thuf. 13:4) a ti a.

Nimahsela kei chuan ka ngaihtuah a, chu mi chu ka hmuh theih nân thil dang zawng zawng ka kalsan a ni," a ti a.

Kristiana chuan, "Chu chu ka awi lo, thil zawng zawng kalsan chu thil harsa tak a ni. Mi tam takin kan rin aiin a harsa zâwk a ni. Engtinnge Pathian leh vân i hmuhna tûrin thil engkim i kalsan

"Engtinnge chu chu i hriat?" Kristiana chuan a ti a.

Finglova chuan, "Vân ram beisei tûrin min tithlamuang ṭhin" a ti a. Kristiana chuan, "Chu chu bumna a ni thei e; mihring rilru chu thlamuan chhan awm lo pawhin a thlamuang thei a ni" a ti a.

Finglova chuan, "Ka rilru leh ka nunna chu a thurual a, chuvângin ka beiseina chu muanawm tak a ni," a ti a.

"I rilru leh i nunna chu a inthurual tih tuinnge hrilh che?" Kristiana chuan a ti a.

Finglova chuan, "Ka rilruin min hrilh a ni," a ti a. Kristiana chuan, "Mi rinhlehawm mi ka ni nge ni lo, ka ṭhian hi zâwt rawh, i rilruin chutiangin a hriattir che maw? Pathian thu chauh lo chu hriatpuitu dang chu he mi kawngah hian engmah a ni lo ve," a ti a.

Tin, Finglova chuan, "A nih leh thil ṭha tak ngaihtuah hi rilru ṭha a ni lo vem ni? Pathian thupêk anga tih zêl chu nun dân ṭha tak a ni bawk lâwm ni?" a ti a.

Kristiana chuan, "Thil ṭha ngaihtuah chu rilru ṭha zawng a ni teh meuh mai; tin, Pathian thupêk ang tih zêl pawh chu nun ṭha a ni; nimahsela a tiha tih leh a tuma tum mai chu a la dang daih a ni," a ti a.

"A nih leh nangin rilru ṭha i tih leh Pathian thupêk anga awm i tih chu engnge ni?" Finglova chuan a ti a. Kristiana chuan, "Rilru ṭha chu a hrâng hrang a awm a ni, mahni inchawimawi te, Pathian chawimawi te, Krista chawimawi te, thil dangte pawh," a ti a.

Finglova chuan, "Engtinnge ni mahni inchawimawi chu rilru ṭha a nihna?" a ti a.

Kristiana chuan, "Pathian thu nêna inrem zêla awm hi a ni," a ti a. "Eng lai hian nge ka rilru leh pathian thu a inrem ni ang?" Finglova chuan a ti a.

Kristiana chuan, "Pathian thu leh kan awm dân a inkalh lo va, a induh lai hian a ni. Ka han hrilhfiah dâwn teh ang. Pathian thu chuan mihring chungchâng thu hetiangin a sawi:—
"Tumah fel an awm lo va, tumah thil ṭha ti pawh an awm hek lo," a ti a; tin, "Mihring rilru ngaihtuah zawng zawng chu sual hlir a ni fo," (Gen.6:5; Rom 3:10) a ti bawk a ni. Tin, 'Mihring rilru ngaihtuahna chu a naupan lai aṭangin sual hlir a ni," (Gen. 8:21) a ti bawk a. Chutichuan kan rilruin chutiang chu a ni ngei tak e, kan tih chuan Pathian thu nên a induh avângin kan rilru chu a ṭha a ni," a ti a.

Finglova chuan, "Ka rilru chu chutianga ṭha lo a nih chu ka awi thei tawp lo mai' a ti a.

Kristiana chuan, "Chuvâng tak chuan rilru ṭha i nei ngai lo a nih chu. Ka han sawi zêl ang e. Kan thu sawi leh kan rilru chu a inkalh lohva kan awmdân nên pawh a inkalh loh va, a inrem chiah chuan a ṭha ve ve a ni, chu chu Pathian thu nên a inhmeh a ni," a ti a.

Finglova chuan, "I thu sawi chu a awmzia han sawifiah teh khai," a ti a.

Kristiana chuan, "Pathian thu chuan hetiangin a sawi alâwm :— "Mihringte chu an kawng a kawia, kawng ṭha chu an kalsan a, a ṭha chu an hre lo, (Sam 125 : 5 ; Thuf. 2 : 15 ; Rom 3:12) a ti a. Chutichuan miin chutiang tak nia a inhriat a, inngaitlâwm taka a awm chuan a rilru chu rilru ṭha a ni, a rilru leh Pathian thu chu a induh avângin," a ti a.

"A nih leh Pathian chungchâng thua rilru ṭha chu engnge ni ?" Finglova chuan a ti a.

Kristiana chuan, "Keimahni rilru ka sawi ang bawk khân Pathian Lehkhabuin a sawi ang leh Pathian kan ngaihtuah dân a inrem hian a ni. Chu chu lehkhabuin min zirtîr anga amah chu kan ngaihtuah hi a ni. Chu mi chu tûnah ka sawi tam thei lo a ni. Pathian chuan keimahni kan inhriat ang ai hian min hre zâwk tih leh, kan sualna kan hmuh theih lohte a hmu thei tih kan ngaihtuah a, kan rilrute leh kan ngaihtuahna thûk berte a hre vek tih leh kan felna zawng zawngte ani ngaih chuan thil tê tak tê a ni a, chuvângin a mithmuhah chuan kan thiltih ṭhat berte pawh engmah lo a ni tih kan rin hian kan rilru chu a ṭha a, kan ngaihtuah chu a dik bawk a ni," a ti a.

Tin, Finglova chuan, "Pathian chuan kan aiin a hre zâwk tih ring lo khawp êma â ah min ruat a ni maw ? Ka thiltih ṭhat avânga Pathian laka thiam chan tumah min ngai em ni ?" a ti a.

Kristiana chuan, "A nih leh chutiang chu eng angin nge i ngaih ?" a ti a.

Ani chuan, "A tawi zawngin han sawi mai ila, ka ngaih dân chuan thiam channa tûrin Isua rin ngei tûr niin ka ngai," a ti a.

Kristiana chuan, "Krista chu i tân a mamawh tih pawh hre chuang lovin i ring mai a hi maw ? I sualna leh i chak loh zia pawh i inhre si lo va, i ngaih dân i thiltih dânah chuan Pathian hmaa thiam chantir tûr chein Krista felna chu i tân a mamawhzia pawh hre vakin i lang si lo va, engtiziaa Krista ka ring ti mai thei nge i nih ?" a ti a.

Tin, Finglova chuan, "Chûngte chu ka ring vek zuk nia," a ti a. "Engtinnge i rin ?" Kristiana chuan a ti a. Finglova chuan, "Mi sualte tân Krista a thi tih ka ring a, a dân ka zawm avângin ânchhe lak ata chu Pathian hmaah chuan chhuah theih ka inring a ni. Krista chuan ama felna avângin ka thiltihte chu a Pa

mittlung tûrin min siam sak ang a, tichuan thiam ka chang ang," a ti a.

Tin, Kristiana chuan, "I rin dân thu i sawi chu ka han chhâng ang e :–

1. Ngaihruat mai maiin i ring a ni. Chutiang rinna rêng rêng chu Pathian Lehkhabuah a awm hauh lo mai.

2. Thiam channa tûrin Krista felna chu nangma felnaah i bel avângin i rin dân chu a dik lo a ni.

3. I rinnain Krista chu nangmah thiam chan tirtuah i bel lo va, i thiltih chu i bel zâwk a, i thiltihin thiam inchantir i tum avângin i rin dân chu a dik lo a ni.

4. Chutichuan chu rinna chu inbumna mai a nia, chûng te chu ring mah la, Pathian rorêlna niah chuan a thinurna chu i chungah a la awm reng ang. Thiam channa tûra rinna dik chuan dân rin ngawt chu boralna a ni tih a hriattir a, inhumhim tûrin Krista felna a ûmtir thin a. Tin, Krista felnain a lo khuh hnuin Thlarau chu Pathian hmaah bawlhhlawh lovin a thlen a, chutichuan thiam lohna ata thiam changin a awmtir thin a ni," a ti a.

Tin, Finglova chuan, "Kan thiltih tel ve lo va, Krista thiltih ngawt rin tûr i ti a ni maw ? Kan awmdân chu eng ang pawh ni sela, Krista felna avânga thiam chang tûr kan nih chuan, duh duha tal mai a va awl âwmin engtikah tak nge ka rin ang le ?" a ti a.

Kristiana chuan, "I hming Finglova a ni ang bawkin nangmah pawh i fing lo a nih hi. I thu chhân dân hmang rêngah hian i fing lo tih a lang a ni, thiam channa tûra felna chu i hre lo va, Pathian thinurna laka i himna tûrin rinna avânga chhandamna i hre hek lo. Krista felna avânga chandam ni tûra rinna pawh i hre hek lo. Kan rilru Pathian hnêna hlan a, a hming rina; amah hmangaih a, a thu leh a hla zawm a, a mite hmangaih tûr asin ni, a taka i ngaih mai mai ang hi a ni hlei nem," a ti a.

Beiseia chuan Kristiana hnênah, "Vân aṭanga Krista hriattirna a dawng tawh ngai rêng emaw han zâwt ṭeh reng." a lo ti a.

Finglova chuan, "Inlârna thu ngaisâng mi tak i ni awm lo ka ti! In thu sawi dân hmangah hian mi â tih dân chauhvah a ni ka ngaih che u ni," a ti a.

Beiseia chuan, "Mihring, Krista chu mihringte hriat theih lohvin a inthup a, Pathianin a puannate chuah lo chuan tumahin an hre thei lo a ni," a ti a.

Tin, Finglova chuan, "Chu chu i rin dân a ni a, ka rin dân chu chutiang a ni ve lo. Nangni ngaihtuah ang dim dêm hian ngaihtuah ve lo mah ila, ka rin dân chuan in rin dân chu a tluk ve bawkin ka ring a ni," a ti a.

Kristiana chuan, "Ka han sawi ve teh ang ; he mi thu hi ngaihnêp mai tûr a ni lo. Ka ṭhianpain a sawi ang kha a ni a, Pain a hriattir chauh lo chuan tumahin Isua Krista chu an hre thei lo a ni. Rinnaa Krista pawm dân pawh an hre thei lo (Matt. 11:27; I Kor. 12:3; Eph. 1:17 - 19). Chu mi rinna thawh dân chu nang pawh hian i hre lo tawp tih a lang a ni. Harh langin i retheihzia hi hriain Isua hnênah chuan tlân rawh; chu chuan a felna avângin boralna ata chhanchhuahin i awm ang," a ti a.

Tin, Finglova chuan, "In kal chak êm mai, ka kal rualpui peih lo a che u, kal hmasa ula, kei chu hnungah zawiin ka lo kal ang e," a ti a.

Anni chuan, "Thu ṭha tak tak kan hrilh che pawhin i la duh lo cheu maw ? Hre rawh, zilhna ṭha i pawm loh chuan i la boral ngei ang, kan hrilhlâwk ang che," an ti a.

Tin, Kristiana chuan, a ṭhian hnênah chuan, "Lo kal rawh khai, ka ṭhian Beisei, kan pahnihin i kal dûn leh mai ang," a ti a.

Chutichuan Kristianate ṭhian dûn chu an kal ta zêl a, Finglova chu an hnungah zawitein a kal ve ta a.

BUNG 28

Tin, ka mumangah chuan thui lo tê an kal hnu chuan Kristiana chuan a ṭhian hnênah chuan, "Kha mi kha ka va khawngaih êm ve aw ! a tâwpah zawng hrehawm takin a la awm ngei ang maw le," a ti a.

Beiseia chuan, "Khatiang mi kha kan khuaah pawh an tam mai, a chhûng chhûnga awm te, a vêng pum puia awmte pawh an tam a ni. Keini khuaah mah chutiang chuan an tam a ni a, kha mi pianna ramah kha chuan eng zât tak awm ang maw ?" a ti a.

Kristiana chuan, "Pathian Lehkhabuah chuan, 'An mitte a tidel ang a, chuti lo chuan an hmu ang' tih a awm a ni. A nih leh nang khatiang mi kha eng angin nge i ngaih ? Sual inhriatnate neiin an awm dânte chu hlauhawm tak a ni tih ngaihtuah nachâng hriain i ring em ?" a ti a.

Beiseia chuan, "Nangman chu chu chhâng leh nghal mai rawh khai, i upat zâwk hi," a ti a.

Tin, Kristiana chuan, "Kei chu a châng chuan an hre ve bawk ṭhinin ka ring a ni ; nimahsela an ât êm avângin chu chu an ṭhatna tûr a ni tih nachâng an hre lo va, chuvângin a tihrehna tûr nasa takin an zawng a, anmahni rilru awm dân pângngai ang bawkin an infak leh chiam mai ṭhin a ni." a ti a.

Tin, Beiseia chuan, "Hlauhna hian mi a siam ṭhain vân ram zawng mi ni tûrin an rilru a siam ṭha ṭhin tih i sawi chu ka awizâwng tak a ni," a ti a.

Kristiana chuan, "Chu chu dik pawh a dik rêng a ni, Pathian Lehkhabu pawhin, "Jehova ṭih chu finna bul a ni," (Joba 28:28; Sam 111 : 10; Thuf. 1:7;9;10) a ti rêng a ni," a ti a.

Beiseia chuan, "A nih leh hlauhna dik chu engtinnge i hrilhfiah ang ?" a ti a.

Kristiana chuan, "Hlauhna dik chu kawng thumin a hrilh fiah theih a ni:—

1. Sual inhriatna avângin a lo awm thei.
2. Chhandamna hmu tûrin Krista a vawn nghehtir.

3. Pathian leh a thu te, a dânte a zahtir a; tin, chûng ngaihthah te, Pathian zah loh leh Thlarau Thianghlim tihlungnih lohte a hlauhtir ṭhin," a ti a.

Tin, Beiseia chuan, "I sawi chu ka awi ngawt mai; mutthlûkna hmun kha kan pêl dâwn tawh em ?" a ti a.

Kristiana chuan, "Engah maw ? kan thukhawchâng sawi hi i ning ta elo ?" a ti a.

Ani chuan, "Ning lo ve, kan awmna chin hi hriat ka duh mai a nia," a ti a.

Kristiana chuan, "Tûnah chuan mêl hnih pawh kal tûr kan nei tawh lawng e. Kan thukhawchâng kha i han sawi zawm leh teh ang. Mi â chuan chutiang sual hriatna chu hlauhna châng leh an tâna ṭhatna a nih pawh an hre ṭhin lo va, chuvângin a tihbona mawlh an zawng ṭhin a ni," a ti a.

"Engtinnge a tihbona chu an zawn ?" Beiseia chuan a ti a, Kristiana chuan, "Chutiang hlauhna chu Pathian tih ngei mah ni sela, ramhuai tih niin an ring a; chuvângin an rinna tichhe tûr ni zâwk mah awm tak hian a tihbona an zawng ṭhin a ni. Rin tak takna pawh an nei lo va, an rinna tichhetuah an ruata, chuvângin an rilru an tikhauh ṭhin a ni. Hlau lo tûrah an inruata, chuvângin a enga mah hmain an pau an tikhauh mai ṭhin a ni. Chutiang hlauhna chuan anmahni ngaiha an intihthianghlimna chu tibo dâwnin an hria a, chuvângin nasa takin a tihbona an zawng ṭhin a ni," a ti a.

Beiseia chuan, "Chu chu kei pawhin ka hria a ni, hmânah kei pawh chutiang tak chuan ka awm tawh a ni," a ti a.

Kristiana chuan, "Finglova chungchâng sawi chu bâng tawh ila, kan tâna sâwt tûr thu dang i sawi teh tawh ang," a ti a.

Beiseia chuan, "A ni tak e, nang bawkin ṭan leh nghal rawh aw," a ti a.

Kristiana chuan, "Aw le, kum sâwm lai a ni ta a, mi pakhat i awmnaa awm Derdêpa, sakhaw thua mi lâr tak kha i hria em ?" a ti a.

Beiseia chuan, "Hre lul e le ; Rinawmna khua aṭanga mêl hnih laiah Khawngaihlohna khuaah chuan a awm a, Hnulamhawia ṭhenawm tak a ni," a ti a.

Kristiana chuan, "Ni, an inṭhenawm rial a ni. Vawi khat chu kha mi kha nasa takin a harh a, a sualte leh sual mante chu engnge a nih tihte a lo hria niin ka ring," a ti a.

Beiseia chuan, "Kei pawh chutiang chu niin ka ring. Ka in chu a in aṭang chuan mêl thum pawh a tling mang lo va, mittui tla chungin ka hnênah a lo kal fo ṭhin asin. Amah chu ka khawngaih tak tak mai a, a chungah chuan ka beisei pawh ka bo lo va, nimahsela mi tin, 'Lalpa, Lalpa,' ti nazawng chu engmah an ni lo tih hi a hriat theih mai a ni," a ti a.

Kristiana chuan, "Vawi khat chu hetianga tûna kan awm anga vân ram zawng mia kal hi a tum deuh va, chu chu min hrilh a; nimahsela Mahniin chhandama nên an inhmêlhriata, kei chu a hriat rêng rêng mi hreleh duh ta lo tawp mai a ni," a ti a.

Beiseia chuan, "A chanchin kan sawia zârah chuan engvângin nge chuti thuta a hnungtawlh tih leh, mi dang rêng rêngte pawh eng tiziaa hnungtawlh nge an nih i han ngaihtuah teh hlek ang," a ti a.

Kristiana chuan, "Kan tân a ṭangkai hle tak ange, nangin sawi rawh khai," a ti a.

Chutichuan Beiseia chuan, "Keia ngaih ve dân chuan chutiang hnungtawlhna chu a chhan pali awmin ka hria a ni :—

1. Mi chutiang mi chu an chhia leh ṭha hriatnate lo harh mah sela, an rilru chu a danglam chuang lo a ni. Chuvângin suala an inhriatna chu a lo reh a, chu chuan an sakhaw ngaihsakna chu a tireh a; chutichuan an awm dân pangngai chuan an awm leh mai ṭhin a ni. Ui, a eng lo eiin a ngeia, a luak chhuak leh vek chu a duh loh avânga luak chhuak a ni lo va, a pum puí a nawm loh avâng chauh a ni zâwk. A pum puite a lo nawm hnu chuan a luak hnu pawh luak hnu

ti chuang lovin a liak fai leh vek mai ṭhin; chuvângin "Uiin a luak a ei leh ṭhin," tih hi a dik hle a ni. Chutiang bawkin mi chutiang chuan hremhmun an hlauh avâng chauhvin vân rama kal chu an châk a, an hremhmun hlauhna chu a lo reh hun chuan, an vân châkna leh chhandam an duhna chu a lo reh leh mai ṭhin a ni. Chutichuan an hlauhna leh an sual inhriatna chu a lo reh hnu chuan an lâwmna leh an vân châkna chu a lo reh a, an awm dân hlui bawkin an awm leh ṭhin a ni.

2. Tin, mahni thua awm theih loh hi an hlau bawk ṭhin a ni. Chu chu mihringte an hlauh thu a ni ka tih ni. Mihring hlauhna chuan thlêmnaah min hrual lût ṭhin. (Thufing 9:25). Hremhmun hlauhna an neih chhûng chuan vân ram chu châkin lang mah sela, an hlauhna chu a lo reh deuh hnu chuan thu dang an lo ngaihtuah leh mai ṭhin a ni. 'Thil zawng zawng chana kal bo lo tûra fin chu a ṭha a ni, thil lawilo mai maia intih buai chu a ṭha lo ve,' an tia, khawvêl thilah bawk an lût leh ṭhin a ni.

3. Sakhaw thu ngaihsak vak hi zahthlâkah an ngai bawk ṭhin a ni. An chapo va, an inngaihlu a, an mithmuhah chuan sakhaw thu chu tlawm tak leh hmusitawm takah an ruata, chuvâng chuan an hremhmun hlauhna leh thinur lo thleng tûr an hlauhna chu a lo reh hunin, an awm dân hlui ang bawkin an awm leh ṭhin a ni.

4. Sual ṭhat lohzia leh hlauhawmzia thu hi an thu ngaih tuah duh lohzâwng tak a ni. An chunga hrehawmna lo thleng tûr chu hriat lâwk an duh lo va; hrè lâwk duh sela chuan an hriat lâwkna chuan mi felte kalkawngah a kaltir thei pawh a ni mahna. Nimahsela ka sawi tawh ang khan hlauhna leh sual ṭhat lohzia, ngaihtuah hi an duh lo va, harh tak leh Pathian thinur hlauvin awm bawk ṭhin mah sela, chûng chu a bo hnu chuan an rilru an tikhauh va, an rilru tihkhauh lehzualna mawlh an zawng ṭhin," a ti a.

Tin, Kristiana chuan, "I hre hle mai e, amaherawhchu a bulpui ber chu, an rilru leh an duhzâwng tih danglam a ṭul ber mai a ni. Chuvângin mi rûkru rorêltu hmaa ding a, khûra, sin duh âwm taka lang, awhhlumna hrui a hlauh avâng chauhva khûr ang chauh ni zâwk ang an ni. Duh duha awm theih thu han pe sela rûkru a la ni fovang. A rilru erawhchu lo danglam ni sela amah pawh a danglam ang." a ti a.

Beiseia chuan, "Khai le, an hnungtawlh chhan ka hrilh ta chia, nangin an hnungtawlh dân min hrilh ve teh khaile," a ti a.

Tin, Kristiana chuan, "Aw le, ka han sawi ang e :–

1. Pathian an ngaihtuahna te, thihna te, rorêlna lo thleng tûr ngaihtuahnate an bânsan daih a.

2. Zawi zawiin an dâwngdah a, fianrîala ṭawngṭaina te, insûm te, invên te, sual avânga lungngaihte an bân a, an inthlahthlam daih a ni.

3. Kristian tak takte pâwl an duh lo.

4. Chu mi hnuah chuan Pathian thu chhiar te, ngaihthlâk te, Pathian lam thila thil tihho rêng rêng lam hi an duh ṭhin lo.

5. Tin, an sakhaw dân an kalsan theihna tûrin chhuanlam atân mi ṭhate sualna an zawng ṭhin.

6. Mi sual tinrêng pâwl an lo duh ṭan leh ṭhin.

7. Mi sualte hnêna a rûka thukhawchâng sawite an ching a, mi ṭhate sual an hmuh hlekte hian an lâwm êm êm ṭhin.

8. Chûng hnuah chuan a langin sual an lo ti ṭan leh hlek hlek ṭhin.

9. Tin, an lo khauh deuh deuh va, an ṭhat lohzia chu an tilang ta ṭhin a ni. Chutichuan buaihnaah bawk an lo lût leh a. Pathian khawngaihnain a khap ngawt loh chuan chatuan boralnaah chuan an awm ngei ngei ang," a ti a.

BUNG 29

Tin, ka mumangah chuan Kristiana leh Beiseia chuan Mutthlûkna chu an pêl tain ka hmu'a, ram nuam tak Chawlhna ram an tih chu an va thleng a. (Isaia 64:4-12; Hla thlan khâwm 2:10-12). Chu mi ramah chuan boruak chu a lo thiang ta êm êm maia. Chu mi ram chu kawng chuan a tan tlang riah a, chutichuan rei lo tê, chu mi hmunah chuan an châwl a; an han intithawveng rih a. Chutah chuan sava hrâm mawi tak takte an hria a, pangpâr mawi tak takte an hmu bawk a. Chu ramah chuan a chhûn a zânin ni a êng reng a. Chu mi ram chu Thihna Hlim kawr piah lam daih a ni a, Milianbeidawnga pawhin a thleng pha lo. A in, Rinhlehna in pawh kha chuta ṭang chuan lan pawh a lang phalo. Chuta ṭang chuan an kalna tûr khua pawh a lo lang thei ta a. Chu mi khuaa mi ṭhenkhatte pawh an tâwk ta nual hlawm a. Chu mi lai chu vân ramri vêl a nih tawh avângin Pathian vântirhkohte pawh chutah chuan an lêng fo ṭhin a ni. Chu mi hmun chu Mo leh Mo neitu an inlawmna hmun a ni a, mo neituin mo a lâwm angin an Pathian chuan anmahni a lâwm a ni. Chutah chuan ei leh in tûr pawh an duh tawh lo; chutah chuan an thil zawn ber chu an hmu ta a ni. Tin, khua aṭang chuan aw ring takin, "Zion fanu hnênah chuan, 'Ngaiteh, i chhandamna a lo thleng ta e, a lâwmman pawh a rawn keng e' ti rawh u," tiin au aw an hria a. Tin, chu mi rama mite chuan an han au va, "Mi thianghlim Lalpa chhanhimte chu an hmu chhuak ta e," an ti a.

Tin, chu mi hmuna an kal lai chuan a hma ai khan an lo lâwm ta êm êm maia. Khua chu an lo hnaih ta deuh deuh va, fiah takin an lo hmu thei ta a. Chu mi khua chu lunghlu leh tuikeplunga siam a ni a, a kawtlaite chu rangkachaka luan vek a ni a. Chûngte chu niin a chhun êng sût maia; chutichuan Kristiana chu a thlen châk lutuk chu a chau ta deuh hial a. Beiseia pawh chu chutiang bawk chuan a awm a; chuvâng chuan an han muta rih hlek a. "Kan mi duh

taka in hmuh chuan. 'Amah ngaia lunglêngin an chau dêr mai e,' han ti ang cheu.' tiin mite an chah a.

Chutichuan khua chu an lo hnaih ta deuh deuh va, huan mawi tak grêp hmunte leh thing hmun mawi tak tak an va thleng a. Chumi hmun an va thlen chuan huan vêngtu chu kawngah chuan a lo ding a; tin, a hnênah chuan, "Hêng grêp huan hi tu ta nge ni le?" an ti a. Huan vêngtu chuan, "Lalpa ta a nia, ama lâwmna tûr leh vân ram zawng mite tihlâwmna tûra siam a ni," a ti a. Tin, huan vêngtu chuan a hruai lût a, chûnga thei tui tak takte chuan intih harhna tûrin a eitir a (Deut. 23:24). Tin, Lalpa lên ṭhinnate leh a chawlhna hmunte a entir a , chutah chuan an châwl a, an mu ta a.

Tin, ka mumangah chuan chuta an mut hmuna an thu sawi chu kawngtluana an thu sawi zawng zawng ai pawhin tam zâwkin ka ring a ni. Kei chuan mak ka ti êm êm mai a; chutia mak ka tih êm êm avâng chuan huan vêngtu chuan, "Engahnge mak i tih êm êm le ? He mi huana theirah ei chu heihi a dân rêng a ni A tui êm êm avângin an muthilh pawhin a la ṭawngtir cheu ṭhin a ni." 9H.T.K. 7:9) a ti a. Tin, an lo harh chuan khuaa kal tûr chuan an chhuak leh ta a. Nimahsela ka sawi tawh ang khân chu khawpui chu rangkachaka luan vek a ni a, chu chu niin a chhun a, a êng êm êm mai a. (Thup 21:18) Chuvâng chuan an en ṭha ngam lo va; nimahsela a en theihna tûrin thil pakhat a awm leh hlauh a ni. (2 Kor. 3:18). Chutichuan an kal zêla, mi pahnih an puan rangkachak anga tle: an hmêl ni anga êng an va hmu a. Chu mite chuan khawi aṭanga lo kal nge an nih an lo zâwt a; tin, anni chuan an hrilh a. Tin, chu mite chuan an lo kalna kawngah chuan khawiahte nge an ṛiah a, hlauhawm leh thil harsa engtenge an tawh an zâwt leh a. Tin, anni chuan an hrilh leh a. Tin, mite chuan, "Thil harsa pahnih chauh tawh tûr in bâk a ni, chu mi hnuah chuan khua chu in thleng tawh ang," an ti a.

Chutichuan Kristiana leh a ṭhian chuan chu mite chu an hnêna kal ve zêl atân an sâwm a; tin, anni pawh chuan an remti a. Nimahsela an hnênah, "Nangmahni rinna ngeiin in chang tûr a ni e," an ti a. Chutichuan kawngkhâr lan theihna hmun thlengin kal za tain ka hmu a.

BUNG 30

Tin, chu mi kawngkhâr nêna an inkârah chuan lui pakhat awmin ka hmu a. Chu mi lui kânna tûr chuan leilâwn rêng rêng a awm hauh lo mai a. Chutichuan Kristiana leh Beiseia chuan chu mi lui an han hmuh chuan an mangang ta hle mai a. Nimahsela an mi kalpuite chuan, "In kal ngei tûr a ni, chutilochuan kawngkhâr chu in thleng thei lo vang," an ti a. Chutichuan kawng dang a awm leh awm loh an zâwt a. Anni chuan, "Awm e, nimahsela chumi kawngah chuan Enoka leh Elija chauh lo chu khawvêl awm ṭantirh ata tumah kal an phal lo a ni. Tawtawrâwt hnuhnûng ber a rik hunah chauh lo chuan tumah kal an phal lovang," an ti a. Chutichuan anni ṭhian dûn chu an beidawng ta hle mai a; Kristiana lek phei chu a beidawng lehzual a. An hawi an hawi a, nimahsela lui pumpelhna rêng rêng chu an hmu thei lo va. Tin, mite hnênah chuan chu tui chu a thûk vek leh vek loh an zâwt a. Anni chuan, "A thûk vek lo ve," an ti a. Nimahsela anni pawh chuan engtin mah an pui thei chuang lo va; anni vêk chuan, "Lalpa in rinzia a zir zêlin a thûkin a pâwn ang," an ti a. Chutichuan tui chu an dai ta a. An han dai chuan Kristiana chu a pilṭan ta mai a, a ṭhian Beiseia hnênah chuan, "Hei ka pil a ni ta mai, tui fâwnte pawhin min vir ta hlawp hlawp mai," a ti a.

Tin, Beiseia chuan, "Unaupa, thlaphâng suh khai, hei lei ka han rap a, engmah a ti lo, a ṭha hle mai," a ti a.

Tin, Kristiana chuan, "Thihna lungngaihna chuan min hual vêl ta. Khawızû leh hnute tui luanna ram chu ka thleng zo ve dâwn ta lo a nih hi le aw !" a ti a.
Chu veleh chuan Kristiana chu thim nasa tak leh hlauhawm nasa takin a rawn bâwm ta a; a hma rêng rêng chu a hmu thei ta hauh lo mai a; tichuan a rilrute chu a lo buai ta rum rum mai a, kawng laka an kal laia thil lâwmawm tak tak leh nuam tak tak an hmuhte pawh a hre hlei thei ta lova, chumi luiah chuan thih maia, chumi kawngkhâr chu hmu lova awm mai a hlau ta hliah hliah tih hi a thu sawi dân hmangahte chuan a lang a. Hmân laia a thiltih sualte, vân a zawn hma leh a zawn hnute pawha a thiltih sual zawng zawngte vângin a rilruah chuan buaina nasa tak a nei a; chumi avâng chuan thil hlauhawm pui pui, phûng leh ramhuai inlâr a hmuhte chu a rilruin a hre chhuak leh a, a buai hle a ni tih chu a kianga lo awmte chuan an hria a.

Chutichuan Beiseia chuan a unaupa chu a pawm kâng ta a, chu chu harsa a ti hle mai a. A châng phei chuan an han pil leh daih ṭhin a, an thi ṭhelh ṭhelh mai, thi lo deuh chauhvin an lo chuak leh ṭhin a. Beiseia chuan, "Unaupa, kawngkhâr chu ka hmu a, min lo lâwm tûra dingte pawh ka hmu e," a ti a.

Nimahsela Kristiana chuan, "Nangmah a ni an nghah ang che ni, nang zawng ka hriat tirh che ata beiseina nghet tak neiin i awm ſo a ni," a ti a.

Beiseia chuan, "Nang pawh i awm ſo alawm," a ti a. Tin, ani chuan, "Aw, unaupa, ka ṭhat chuan mi pui tûrin a lo kal tawh daih ang asin; ka sual avângin hetah hian min awmtir a, min kalsan ta a nih hi," a ti a.

Tin, Beiseia chuan, "Unaupa, 'Mi dangte an buai angin an buai ve hek lo,' tih thu kha i theihnghilh ta dêr mai a nih hi. (Sam 73"4,5). Hêng buaina leh manganna i tawhte hi Pathianin a kalsan ta che tihna a ni hlei nem; buaina i tawhte chu Pathian i ring tak meuhvin i lungngaih leh buainate ama hnênah thlen

nachang i hre dâwn nge dâwn lo tih fiahna tûr che a ni zâwk alâwm," a ti a.

Chutichuan ka mumangah chuan, Kristiana chu a lo lâwm ta deuh hlek a; tin, Beiseia chuan a hnênah, "Thlamuang takin awm rawh khai, Isua Kristan a tithianghlim tawh a che," a ti a.

Chu veleh chuan, Kristiana chuan ring takin, "Aw! amah chu ka hmu leh ta. 'Tuite in dai kai lai pawhin kei in hnênah ka awm ang a; luite in dai kai lai pawhin a chim pil lovang che u,' a ti," (Isa. 43:2) a ti a. Tin, an pahnih chuan an pau an tikhauh va; chu mi hnu chuan an hmêlma chu vaukam an thlen hma loh chu lung ang maiin a ngawi ta reng mai a. Chutichuan Kristiana chuan lei chu a rap pha ta a, chuta chin chu lui pawh chu a pâwn ta zêl a, tin, lui chu an kai ta a.

Tin, lui râlah chuan vântirhkoh pahnih anmahni lo nghâk an va hmu a. Chu mite chuan lui ata an lo chhuak chu chibai an lo bûk a, "Thlarau rawngbâwltute kan ni a, chhandamna roluahtu tûrte rawngbâwl tûra tirh chhuah kan ni," an lo ti a. Chutichuan kawngkhâr lam pan chuan an kal ta zêl a.

Tin, chu khawpui chu tlâng sang tak chhipa awm a ni a; nimahsela mi pahnihte chuan an bânah an kaih avângin harsa lo takin an lawn thei a. An khawvêl puante chu luiah khân an hnutchhiah vek a. Tui an dai tirh lai kha chuan an la sin zêl a, an han dai kai khân erawh chu an lo sin ta lo a ni. Chutichuan chu mi khawpui awmna chu chhûm chim phâk loh khawpa sang ni miah sela sam tak leh rang takin an lawn chho va: tlâng thengthaw tak maiah chuan an chho zêl a, an kal pah chuan chutia lui ata him taka an chhuak thei leh anmahni vêng tûra ṭhian ṭha tak an lo neih leh tak nghal avâng chuan thlamuang tak leh hlim takin an titi siah siah mai a.

Pathian vântirhkohte nêna an thu sawi chu chu mi khaw ropuizia thu chu a ni. Anni chuan, "A ropuizia chu sawi hleih theih a ni lo ve: hei hi Zion tlâng, vân Jerusalem chu a ni a, vântirhkoh chhiar sên loh leh

mi thianghlimte awmna a ni. (Heb. 12:22-24). Tûnah hian pathian Paradis-ah chuan in kal dâwn a ni a, chutah chuan nunna thing chu in hmu ang a, a rahte chu in ei ang. Tin chu mi hmun in thlen hun chuan puan vâr an sintir ang che u a, Lalpa chu ni tin in pâwl ang, chatuanin (Thup.2:7; 3:4,5;22:5). Chutah chuan leia in awm laia in thil tuar ang lungngaihna te, dam lohna te, thihnate in tuar tawh lo vang. 'Thil hluite chu a ral ta si a,' (Isaia 65:16,17). Tûnah hian Abrahama te, Isaka te, Jakobate leh zawlneite leh Pathianin sual lak ata a hruai chhuah zawng zawngte hnênah chuan in kal dâwn a ni; anni chu tûnah hian nuam takin an awm der der mai a ni," an ti a.

Tin, Kristiana leh Beiseia chuan, "Chu hmun thianghlimah chuan engnge kan tih ang?" an ti a. Anni chuan, "In mangan ṭhinna zawng zawngahte thlamuanna in nei tawh ang a, in lungngaih ṭhinna zawng zawngahte chuan lâwmna in nei ang a. Lalpa tâna in tuarna leh mittui tla chunga in ṭawngṭai ṭhinna rah chu in seng tawh ang. (Galatia 6:7,8). Rangkachak lallukhum in khum ang a, Mi thianghliama hmêl chu in hmu fo ang a, a awmdân pangngai ang chiah chu in hmu ang. (Joh. 3:2) Tisa chak lohna avânga harsa ti tak chunga a rawng in bâwl sak ṭâwk ṭâwk ṭhina fakin hlim tak leh lâwm takin in awm tawh ang. A hmêl in hmuh leh a aw in hriat theih avângin in lâwm êm êm bawk ang. In ṭhian te, in hmaa lo kal tawhte nên in inlâwm ang a, in hnua lo kalte nên pawh in inlawm ang. Puan ropui tak in sin ang a, Ropuina Lal hnênah a tawlailirah in chuang ve ang a. Tin, tawtawrâwt ri nên chhûm leh boruak zinga a lo kal hunah chuan a hnênah in kal ve ang a; tin, rorêlna Lalṭhutphah a ṭhut hunah chuan a kiangah in ṭhu ve ang. Thil tisualtute ro a rêl sak hunah chuan a kiangah in awm ve ang, a hmêlma leh in hmêlma an nih avângin. Tin, tawtawrâwt ri nêna a lo kir leh hunah chuan a hnênah in kir leh ve ang a,

chatuanin a hnênah in awm tawh ang," (1 Thes. 4:13-17; Juda 14:15; Dan. 7:9,10; 1 Kor. 6:2,3) an ti a.

Chutichuan kawngkhâr chu an lo hnaih ta hle a; chutah chuan vân mite chu anmahni hmuak tûrin an lo chhuak a. Chu mite hnênah chuan an kalpui vântirhkohte chuan. "He mite hi khawvêla an awm laia kan Lalpa hmangaih a, a hming thianghlim avânga engkim kalsan an ni. Ani chuan anmahni hmuak tûr hian min tir chhuak a, chutichuan lâwm taka an Tlantu hmêl an hmuh theih nân kan rawn hruai a ni," an ti a. Chu veleh chuan vân mite chu, "Berâmno nupui neihna ruai ṭheh tûra sâwmte chu an eng a thawl e," (Thu. 19:9) tiin an au ta chiam mai a. Tin, chutih lai chuan Lalpa tawtawrâwt hâmtute chu puan êng tak sinin an lo chhuak a, mawi tak mai leh ring tak maiin vân thangkhâwk rum rum khawpin tawtawrâwt chu an han hâm a. Tin, tawtawrâwt hâmtute chuan Kristiana leh Beiseia chu chibai an bûk a, an lo lâwm êm êm mai a, tawtawrâwt tum chung leh nasa taka auvin an lo lâwm a.

Tin, chutia an tih zawh chuan an din hual a, ṭhenkhat an hma lamah an kal a, ṭhenkhat an ding lamah, ṭhenkhat an vei lamah, ṭhenkhatin an hnung lamah an chhawm bawk a; chutichuan tawtawrâwt mawi taka hâm chungin an kal ta a. Vân chawp hialin anmahni hmuak chuan an lo thawk emaw tih awl a ni. Chutichuan an zavai chuan an kal tlâng ta a. An kal pah chuan tawtawrâwt hâmtute chuan Kristiana leh Beiseia chu an lo lâwm nasatzia entir nân an hâm an hâm mai a. Chutichuan anni pahnih chu vantirhkohte aw leh tawtawrâwt ri mawi tak tak an hriat avâng chuan vân an thlen hma pang chuan vâna awm ang maiin an inhria a. Chuta ṭang chuan khua chu an hmu reng a, anmahni lawmna tûra dâr an vuakte pawh chu an hria a. Nimahsela thil dang zawng zawng ai mahin chutianga an ṭhiante nên chatuana chu mi hmuna an awm tûr chu an lâwmna ber ani. Aw, tu kain nge an lâwmna ropuizia chu

sawifiah thei ang le? tuin nge ziak pawh ziak fiah thiam ang? Chutiang chuan kawngkhâr chu an han thleng ta a ni.

Tin, kawngkhâr chu an han thlen chuan kawngkhâr chungah chuan rangkachakin hetiang hian mawi taka ziak a lo awm a:

'A thupêk zâwmtute chu an eng a thawl e,
Nunna thing chungah chuan thu an neih dâwn avâng leh,
Kawngkâah chuan khuaa an luh theih dâwn avângin,"
(Thup 22:14) tiin.

Chutichuan ka mumangah chuan vântirhkohte chuan kawngkhârah chuan an han luhtirin ka hmu a. Tin, chuta an han luh chuan an chung lam aṭang chuan Mosia te, Enoka te, Elijate leh mi dangten an lo en a; chu mite hnênah chuan, "Hêng vân ram zawng mite hi Boralna khua aṭangin Lalpa hmangaihna hmu tûrin an lo kal a nih hi,' an ti a. Tin, Kristiana leh Beiseia chuan an chhuah tirh laia kawngkhâra an luh theihna tûr lehkha an ken kha chu mite hnênah chuan an han pe a. Tin, anni chuan Lal hnênah an va pe a. Tin, Lal chuan a lo chhiar a, a chhiar zawh chuan, "Chu mite chu khawiahnge an awm?" a ti a. Tin, a va petute chuan, "kawngkhâr pâwn lamah sawn an ding," an ti a. Chutichuan Lal chuan kawngkhâr hawn thu a pe ta a.

"Tupawh, mi fel, thudik zâwmtute chu an lût thei e," (Isaia 26:2) a ti a.

Chutichuan ka mumangah chuan Kristiana leh Beiseia chu lût tain ka hmu a. Tin, an luh veleh chuan an lo danglam ta a; puan mawi tak rangkachak anga êng an sin ta a. Tin, ṭingṭang leh Lallukhum kenga anmahni rawn pêk tuma lo hmuaktute pawh an awm bawk a. Chûng ṭingṭangte chu anmahni chawimawi nân a ni a. Lallukhumte chu an lo ngaihhlut leh ropuizia entirna tûr a ni.

Tin, ka mumargah chuan chu mi khuaa dâr zawng zawng chu lawm avângin an vaw leh ta chuah chuahin ka hria . Tin, an hnênah chuan, "Kan Lalpa lâwmnaah chuan lût rawh u," (Mat 25:23) an ti a.

Tin anni Pawhin

"Lalṭhutphaha ṭhua leh,
Berâm No hnênah chuan;
Malsâwmna te, chawimawina te,
Ropuina te, rorêlna te,
Chatuanin awm rawh se," (Thup. 5:13)

tih hi ring takin sain ka hre bawk a.

Tin, kawngkhâr chu an luhna tûra an hawn lai chuan an lût chu ka han enzui a, khua chu a mak a makin ni ang mailin a êng sût mai a, kawtthlêr zawng zawng pawh rangkachaka luan vek ani. Chutah chuan mi tam tak lallukhum khuma tumkau kengin, rangkachak ṭingṭangte nên fakna hla sa dur dur mai hian ka han hmu a. Tin, an zingah chuan thla neite pawh tam tak an awm a, chûngho chuan chatlak lovin, "Lalpa chu a thianghlim e, Lalpa chu a thianghlim e," tiin an au an au mai a. Tin, chu mi zawhah chuan kawngkhâr chu an han khâr leh ta a; kei pawh chuan chu mi ka han hmuh zet chuan an zinga tel ve ka châk êm êm mai a.

Tin, chutia ka thlir reng lai chuan ka hnung lam chu ka han lehhawi a, luikama Finglova lo kal ka han hmu a. Nimahsela ani chuan chu mi lui kai chu Kristiana leh Beiseian harsa an tih ang chanve pawhin har a ti ve lo va, a kai ta thuai mai a. chutah chuan lawngkartu pakhat Beiseibova a awm a, chu mi chuan a lawngin a hruai kai ta mai a. Tin, a hmaa mite tih ang bawk khân tlâng chu a lo lawn chho ve a. nimahsela amah chauhvin a chho va, hruaitu leh lo hmuaktu pawh pakhat mah a nei lo. Tin, kawngkhâr a han thlen chuan a chunga ziak chu a han chhiar a. tin, an lo hawn sak thuai ringin a han kik a. nimahsela kawngkhâr vêngtute chuan, "Khawi aṭanga lo kal nge i nih? Engnge ken i neih?" an lo ti a

Tin, ani chuan, "Lalpa mithmuhah chuan kan eiin kan in a, kan kawtthlêrahte pawh a zirtir ṭhin," a ti ngawt mai a.

Tin, anni chuan Lalpa hnêna luh theihna tûr lehkha an han dil a; ani chuan a ipte chu a han zawng a, a hmu ta lo va. Anni chuan, 'I nei lo maw?" an ti a, an zâwt a; nimahsela ani chuan kam khat mahin a chhâng ta lo va. Chutichuan Lal chu an va hrilh a, nimahsela a va chhuak duh lo va. Kristiana leh Belseia hruaitu vântirhkohte kha a kut leh ke phuar a kal bopui tûrin thu a pe ta zâwk a.

Chutichuan anni chuan an phuar a, tlâng panga kawngkhârah chuan an hruai lût a, chutah chuan an dah ta a. Chutichuan Boralna khua ang bawkin vân ram aṭang pawh chuan hremhmun kalna kawng a lo awm tih ka hre ta a. Chutichuan ka han ṭhangharh a, ka mumang a lo ni reng mai a.

The End.